اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

سه‌شنبه
• ۱۸ بهمن ۱۴۰۱
• ۱۶ رجب ۱۴۴۴
• ۷ فوریه ۲۰۲۳

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۵۸۰ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۲۶۲ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

فولاد هرمزگان
میزبان پنجمین جلسه کمیته فناوری اطلاعات ایمیدرو

پنجمین جلسه کمیته فناوری اطلاعات ایمیدرو و واحدهای فولادی و معدنی تابعه به میزبانی شرکت فولاد هرمزگان در بندرعباس به مدت دو روز برگزار خواهد شد.

۵

ورود ارز به‌میزان دلخواه، معاف از مالیات شد

تور بزرگ دولت برای ارز گیری

اواخر هفته گذشته، داوود منظور، رئیس کل سازمان امور مالیاتی طی بخشنامه‌ای، مصوبه قانونی مراجع ذی‌ربط برای معافیت مالیاتی ورود ارز را به ادارات کل امور مالیاتی سراسر کشور ابلاغ کرد. طبق این بخشنامه، هر شخص حقیقی و حقوقی می‌تواند با اظهار میزان ارز وارداتی در گمرکات ورودی، به هر میزان ارز اعم از اسکناس و حواله وارد کند. این بخشنامه، اواخر خرداد امسال توسط مدیر اداره صادرات بانک مرکزی اعلام شده بود و پس از گذشت بیش از ۶ ماه، برای اجرا ابلاغ شده است. برخی معتقدند، بخشنامه مذکور می‌تواند مسیر بازگشت ارزهای حاصل از صادرات را تا حدی هموار کند. علاوه بر آن، به‌عقیده برخی کارشناسان، اصلاح فضای قانونی برای ورود ارز به کشور، بهبود تنش‌های بازار ارز را در پی داشته و در طولانی مدت منجر به کاهش نرخ ارز خواهد شد، اما مخالفان این طرح بر خطر پولشویی اشاره کرده و نسبت به آن هشدار می‌دهند. با این همه به نظر می‌رسد کف‌گیر دولت برای تامین تقاضای موجود در بازار ارز به ته‌دیگ خورده و به همین دلیل نیز برای تسهیل ورود ارز به کشور، خان آخر را هم برداشته است.

۸و۱۴

عکس: آیدا فریدی

مرجوع کردن جنس فروخته‌شده یکی از حقوق مصرف کنندگان است

روایتی وارونه از مشتری مداری

۷و۹

سرمقاله

راهبردهای انرژی در برنامه هفتم توسعه

۲

گفت‌وگو

نظام قیمت‌گذاری سوهان روح اقتصاد

۴

گزارش‌های روز

پدرسالاری دولتی

۱۳

سقوط بازار اجاره به دره گرانی

گرانی روزافزون نرخ مسکن در کشور و بدون شک تاثیر مستقیمی که این امر بر بازار اجاره می‌گذارد، دردسرهای زیادی را برای مستاجران به‌وجود آورده است. دولت برای تعادل بازار سیاست‌هایی را اجرا کرده که متاسفانه تاثیری بر ساماندهی بازار مسکن نداشته است. بنا بر گزارش مرکز آمار ایران، حدود نیمی از تهرانی‌ها مستاجر هستند، اما ماجرا به پایتخت گران‌قیمت ایران خلاصه نمی‌شود و آمار کم‌وبیش مشابهی درباره فقر مسکن در سایر استان‌های کشور وجود دارد. گسترش فقر مسکن در ایران در شرایطی رخ می‌دهد که کارشناسان مسکن معتقد هستند سایر کشورهای جهان اقدامات متنوعی را برای مهار فقر مسکن اجرا کرده‌اند. برای مثال یک‌چهارم اهالی پاریس در مسکن اجتماعی زندگی می‌کنند؛ خانه‌های دولتی که با اجاره‌بهای نازل در اختیار اقشار فقیر و متوسط قرار داده می‌شود. مدیران فرانسوی می‌گویند نه‌تنها بنا دارند تعداد واحدهای مسکن اجتماعی را افزایش دهند، بلکه با ساخت این واحدهای مسکونی در مناطق مرفه‌نشین پاریس، تصمیم دارند پاریس را از حالت شهری مرفه‌نشین خارج و به شهری برای تمام شهروندان تبدیل کنند.

۱۰

آگهی مزایده شماره ۱۴۰۱۶۰۰/۳۹۲۶

فولاد امیرکبیر کاشان

شرکت فولاد امیرکبیر کاشان در نظر دارد اسپیره خود را از طریق مزایده عمومی به فروش برساند. متقاضیان جهت بازدید، دریافت اسناد مزایده و اعلام قیمت پیشنهادی، از تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۸ تا پایان وقت اداری ۱۴۰۱/۱۱/۲۵ از ساعت ۸ صبح الی ۱۵ به نشانی کاشان کیلومتر ۱۴ جاده اردستان شرکت فولاد امیرکبیر کاشان، واحد بازرگانی مراجعه فرمایند.

* ارائه ضمانتنامه به مبلغ ۵٪ قیمت پیشنهادی برای شرکت در مزایده الزامی می‌باشد.

شماره تماس کارخانه ۰۳۱-۵۵۰۳۸۳۳۹ - ۰۳۱-۵۵۰۳۸۲۳۹

دفتر تهران: ۲۲۶۵۸۳۵۱

دفتر اصفهان: ۸۹- ۳۶۶۵۰۲۸۶

شرکت فولاد امیرکبیر کاشان

مناقصه عمومی بنتونیت

صبانور

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظر دارد تامین بنتونیت برای کارخانه گندله‌سازی خود، واقع در استان همدان را به تأمین‌کننده واجد شرایط واگذار نماید، لذا تامین‌کنندگان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۲۷۶۴۵۳۲۵- ۰۲۱ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان - مناقصه مراجعه نمایند و پیشنهاد مالی و فنی خود را بصورت دربسته مهرو موم شده مطابق شرایط مناقصه، (سه پاکت مجزا الف: ضمانتنامه ب: فنی ج: مالی) حداکثر ۱۰ روز کاری پس از تاریخ انتشار به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسنجانی شرق- خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) پلاک ۴۹ -طبقه سوم (بخش بازرگانی) تحویل نمایند. مناقصه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود.

شرکت توسعه معدنی صنعتی صبانور

آگهی مناقصه عمومی

صبانور

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظر دارد انجام عملیات حفاری مغزه‌گیری به متراژ کل ۶۰,۰۰۰ متر در معادن سنگ‌آهن باباعلی، گلالی و شهرک در استان کردستان- شهرستان‌های قروه و بیجار و استان همدان- شهرستان بهار را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.

لذا متقاضیان می‌توانند از تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۸ با مراجعه به آدرس اینترنتی www.sabanour.com و یا از طریق شماره تلفن ۲۷۶۴۵۳۰۵ نسبت به تهیه اسناد مناقصه اقدام نمایند.

شرکت توسعه معدنی صنعتی صبانور

تجدید فراخوان مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی کیفی (یکپارچه) دو مرحله‌ای

شرکت فرودگاهها و ناوبری هوایی ایران

موضوع مناقصه: خرید ۵ دستگاه سامانه سوئیچینگ و کنسول برج مراقبت پرواز به شماره ۲۰۰|۰۰|۰|۰۰۰۰|۰۰

شرکت فرودگاهها و ناوبری هوایی ایران در نظر دارد مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی کیفی (یکپارچه) مناقصه خرید ۵ دستگاه سامانه سوئیچینگ و کنسول برج مراقبت پرواز به شماره ۲۰۰|۰۰|۰|۰۰۰۰|۰۰ را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکتها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد ایران) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

✓ تاریخ انتشار مناقصه در سامانه روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۸ می‌باشد.

✓ **مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت:** ساعت ۱۷ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۳۰

✓ **مهلت زمانی ارسال پیشنهاد:** ساعت ۱۷ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۵

✓ **زمان بازگشایی پاکتها:** ساعت ۱۰ صبح روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۶

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکتهای الف: آدرس: فرودگاه مهرآباد- خ معراج- ساختمان اداره کل تدارکات و تامین تجهیزات شرکت فرودگاهها و ناوبری هوایی ایران و تلفن ۶۳۱۴۸۲۸۹

شناسه آگهی: ۱۴۵۱۹۹۵ م الف / ۴۳۹۸

جشنواره کریستال

تبلیغات با قیمت استثنایی

کسترش نیوز

سایت ها WWW.SMTNEWS.IR WWW.GOSTARESH.NEWS WWW.ROUZEGAREMADAN.COM

شماره بازرگانی ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲-۰۲۱

ایمیل ADS.SMTNEWS@GMIL.COM

فراخوان مناقصه

صبانور

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظر دارد جهت درخواست «طراحی، تأمین و اجرای سیستم سایزینگ و انباشت محصول (کندله)» از طریق مناقصه اقدام به انتخاب پیمانکار نماید.

محل دریافت اسناد: تهران، سعادت‌آباد، خیابان سعادت‌آباد، خیابان شهید حق‌طلب غربی(۲۶ غربی)، پلاک ۴۹ -طبقه سوم واحد بازرگانی شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور- کدپستی: ۱۹۹۷۹۶۹۱۳۸

مهلت دریافت اسناد: از تاریخ انتشار آگهی تا ساعت ۱۶ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۳

مهلت تحویل اسناد: ساعت ۱۶ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۰۳

مدارک لازم جهت دریافت اسناد: معرفی‌نامه رسمی همراه با کارت شناسایی و نامه اعلام کتبی نام مسئول، شماره تماس مستقیم و پست الکترونیک سازمانی مناقصه‌گر جهت دریافت و ارسال مکاتبات.

▣ **شرایط اولیه شرکت در فراخوان:**

۱. دارا بودن حداقل یک کار مشابه

شرکت توسعه معدنی صنعتی صبانور

آغاز مولدسازی از وزارت جهادکشاورزی و آموزش و پرورش

وزیر امور اقتصادی و دارایی درباره جزییات طرح مولدسازی گفت: نخستین مجوزهای مولدسازی هم با توجه به اینکه وزارتخانه‌های جهادکشاورزی و آموزش و پرورش فهرست املاک مازاد و پروژه‌های عمرانی که این دارایی‌های راکد صرف آن خواهد شد، را در اختیار داشتند، در اولویت صدور مجوز قرار گرفتند.

به گزارش ایرنا، سیداحسان خاندوزی در پانزدهمین نشست پاسخگویی وزرا، معاونان و مدیران دولتی به تماس‌های مردم در مرکز ارتباطات مردمی ریاست جمهوری درباره اهتمام دولت برای مبارزه با فساد در کشور گفت: همه مردم باید در مسیر مبارزه با فساد قرار گیرند و دولت از این موضوع حمایت کامل دارد. وزیر امور اقتصادی و دارایی در پاسخ به انتقاد یکی از شهروندان درباره زیان مردم در بورس، گفت: سیاست اشتباه سال ۹۹ موجب مشکلات بسیاری برای مردم در بورس شد و دولت از آبان ماه بیمه سهام را آغاز کرده است تا مردم بیشتر از این ضرر نکنند. وزیر اقتصاد و دارایی درباره جزییات طرح مولدسازی گفت: سومین جلسه هیات عالی مولدسازی برگزار شد و نخستین مجوزهای مولدسازی هم با توجه به اینکه وزارت جهادکشاورزی و آموزش و پرورش فهرست املاک مازاد و راکد و نیز فهرست پروژه‌های عمرانی که این دارایی‌های راکد صرف آن خواهد شد، را در اختیار داشتند، به همین دلیل در اولویت صدور مجوز قرار گرفتند.

وی افزود: وزارت جهاد کشاورزی برای پروژه‌های آبخیزداری و آب‌خوان‌داری و وزارت آموزش و پرورش برای پروژه‌های ساخت مدارس جدید، از منابع مولدسازی استفاده خواهند کرد.

رئیس قوه قضاییه به رؤسای کل دادگستری‌ها و دادستان‌های سراسر کشور دستور داد

تسریع در جامه عمل پوشاندن به فرمان عفو رهبری

رئیس قوه قضاییه خطاب به رؤسای کل دادگستری‌ها و دادستان‌های سراسر کشور گفت: هیات‌هایی را جهت تطبیق مصادیق با معیارهای پیش‌بینی شده تشکیل دهید تا این هیات‌ها هر چه سریعتر فهرست زندانیان و محکومان مشمول عفو قرار گرفته را به خود آنها و جامعه اعلام کنند و در همین روزهای اعیاد دینی و ملی، حلاوت و شیرینی به کام مردم بنشینند.

محسنی اژه‌ای، در نشست شورای‌عالی قوه قضاییه با اشاره به رأفت اسلامی و عفوی که از سوی مقام معظم رهبری شامل طیف قابل توجهی از محکومان و زندانیان به‌ویژه محکومان و زندانیان اغتشاشات اخیر شده است، اظهار کرد: مقام معظم رهبری بر مبنای نگاه مبتنی بر رحمت و رأفتی که دارند از همان ابتدای اغتشاشات تاکید می‌فرمودند که خیلی از این افراد و جوانان که تحت تاثیر تبلیغات سوء و القائات دشمنان قرار گرفته‌اند، در زمره عناصر ضدانقلاب نیستند و اینها همچون فرزندان خود ما هستند و باید صف آنها را از عناصر اصلی اغتشاشات جدا کرد؛ ما نیز در قوه قضاییه به تأسی و پیروی از ولیّ‌امر از همان ابتدای اغتشاشات بر جداسازی صف افراد فریب خورده و اغفال شده با عناصر اصلی اغتشاشات تاکید کردیم و اعلام کردیم آنهایی که در روزها و هفته‌های نخست اغتشاشات، هنوز متوجه توطئه دشمنان نشده بودند و احیانا دست به اقدامات مجرمانه‌ای نیز زدند، صف‌شان از عناصر اصلی اغتشاشات جداست.

به گزارش میزان، رئیس قوه قضاییه بیان کرد: اخیرا نیز مقام معظم رهبری بسیاری از کسانی را که در وادی غفلت، دست به اقداماتی زدند، مشمول عفو قرار دادند و اجازه دادند تا ما در دستگاه قضایی بر مبنای معیارهای پیش‌بینی شده، بررسی‌ها و تطبیق مصادیق را در قبال محکومان و زندانیان برای مورد عفو قرار گرفتن انجام دهیم تا بر همین مبنا، زندانیان واجدشرایط، آزاد شده و پرونده‌های تشکیل شده برای افراد در هر مرحله‌ای که قرار دارد، بسته شود.

وی در همین راستا به تمامی رؤسای کل دادگستری‌ها و دادستان‌های سراسر کشور دستور داد: در راستای تسریع در جامه عمل پوشاندن به فرمان عفو اخیر مقام معظم رهبری، هیات‌هایی را جهت تطبیق مصادیق با معیارهای پیش‌بینی شده تشکیل دهند تا این هیات‌ها هر چه سریعتر فهرست زندانیان و محکومان مشمول عفو قرار گرفته را به خود آنها و جامعه اعلام کنند و در همین روزهای اعیاد دینی و ملی، حلاوت و شیرینی به کام مردم بنشینند.

نقشه دشمنان نقش بر آب شد

رئیس مجلس شورای اسلامی نیز با اشاره به موافقت رهبر معظم انقلاب با عفو جمع قابل توجهی از متهمان و محکومان حوادث اخیر گفت: ایشان نقشه دشمنان برای تبدیل جوانان و نوجوانان معترض و فریب خورده به آشوبگران سازمان یافته را سد کردند.

به گزارش ایرنا، محمدباقر قالیباف در آغاز جلسه علنی روز دوشنبه مجلس شورای اسلامی اظهار کرد: در آستانه سالروز پیروزی انقلاب اسلامی، موافقت حکیمانه رهبر معظم انقلاب با عفو و تخفیف مجازات جمع قابل توجهی از متهمان و محکومان حوادث اخیر، جلوه دیگری از رویکرد محبت آمیز و پدرانه ایشان با فرزندان خود را به نمایش گذاشت.

رئیس مجلس شورای اسلامی افزود: ایشان از ابتدای این حوادث، حساب افرادی که هیجانزده شده و فریب خوردند را از سازمان‌دهندگان آشوب جدا کردند و با محبت اخیر خویش، ضمن تاکید عملی بر این رویکرد، نقشی بی‌بدیل در ترمیم اجتماعی و احیاء اتحاد و همدلی ملی ایفا کردند.

وی یادآور شد: بر همه ما مسئولان واجب است، که با تاسی از رویکرد ایشان، ترمیم اجتماعی را سرلوحه کار خویش قرار دهند و با مواضع و رفتار محبت‌آمیز خود اجازه ندهند که دشمنان و آشوب‌گران سازمان یافته، مانع از احیای اتحاد ملی شوند.

قالیباف در ادامه به وقوع زلزله در ترکیه و سوریه اشاره کرد و افزود: به نمایندگی از ملت نوع دوست ایران با تمام افراد حادثه دیده از زلزله مهیب ترکیه و سوریه ابراز همدردی عمیق کرده و به ملت مسلمان ترکیه و سوریه بابت مصیبت جانباختگان شماری از هوادارانشان تسلیت می‌گویم.

به گزارش ایرنا، در پی پیشنهاد رئیس قوه قضاییه به حضرت آیت‌الله خامنه‌ای مبنی بر موافقت با عفو و تخفیف مجازات جمع قابل توجهی از متهمان و محکومان حوادث اخیر و همچنین محکومان دادگاه‌های عمومی و انقلاب و سازمان قضایی نیروهای مسلح، رهبر انقلاب اسلامی به مناسبت چهل و چهارمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی و اعیاد ماه رجب با این پیشنهاد موافقت کردند.

دامنه عفو موسع و وسیع است

سخنگوی قوه قضاییه نیز درباره موافقت رهبر انقلاب با عفو و تخفیف مجازات گسترده متهمان و محکومان توضیحاتی ارائه کرد. به گزارش ایسنا، مسعود ستایشی درباره موافقت رهبر انقلاب با عفو و تخفیف مجازات گسترده متهمان و محکومان در برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری درباره دامنه عفو گفت: باید عفو ابلاغ و احصا شود. دامنه عفو موسع و وسیع است و تعداد قابل توجه و کثیری است.

وی ادامه داد: ویژگی عفو این است که اینها مشمول پیشینه کیفری نیستند؛ باید خیلی مراقبت کنند. همین که موجبات آزادی فراهم شد نباید به دام کسی دیگر بیفتند. چه بسا که اگر اینگونه صورت بگیرد کامها تلخ خواهد شد.

ستایشی گفت: همچنان که ما ثابت کرده‌ایم به دشمن که اشراف داریم؛ این را بدانند که هر کسی مرتکب جرم شود قطعا اشراف و نظارت و رصد در این مورد هم است. به سادگی با این عنایت رفتار نکنند؛ به استثنائات خیلی توجه شود.

پویایی دیپلماتیک در مذاکرات رفع تحریم‌ها

سخنگوی وزارت امور خارجه با اعلام اینکه پویایی دیپلماتیک در زمینه مذاکرات رفع تحریم‌ها از طریق مجاری مختلف وجود دارد، گفت: پیام‌ها در سطوح مختلف در این زمینه در حال مبادله است و جمهوری اسلامی ایران همواره از این تلاش‌ها و اقدامات با حسن نیت استقبال کرده است. به گزارش ایرنا، ناصر کنعانی در نشست خبری درباره سفر وزیر امور خارجه قطر به کشورمان و ارسال پیام به تهران در خصوص مذاکرات رفع تحریم‌ها اظهار کرد: در این رابطه وزیر امور خارجه و مذاکره‌کننده ارشد هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران توضیحات لازم را ارائه کرده‌اند و من نمی‌توانم نکاتی را بر نکات پیش گفته آنان اضافه کنم. سخنگوی وزارت امور خارجه افزود: قطر جزو کشورهای دوست در منطقه است که همواره با نگاه توام با حسن نیت تلاش‌های دیپلماتیک خوبی را برای کمک به نزدیک کردن دیدگاه‌ها در موضوعات مختلف میان ایران و طرف‌های دیگر از جمله در بحث مذاکرات رفع تحریم‌ها داشته است. از سخنگوی وزارت امور خارجه درباره سفر احتمالی مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به تهران سوال شد که وی توضیح داد: چارچوب همکاری‌های دوجانبه و منظم جمهوری اسلامی ایران با آژانس همواره برقرار بوده است و علاوه بر مذاکراتی که توسط سفیر ما در وین به طور مستقیم و مستمر با آژانس برقرار است، گفت‌وگوهای کارشناسی هم در این زمینه انجام شده است و با تکمیل روند آماده‌سازی‌ها امکان انجام چنین سفری در آینده متصور است و زمینه سازی‌های فنی آن باید صورت بگیرد و انجام شود. کنعانی ادامه داد: ایران همواره جزو کشورهای دارای همکاری نزدیک و مستمر با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بوده و در چهارچوب فنی گفت‌وگوها و ارتباطات ادامه پیدا خواهد کرد.

توصیه تهران به باکو برای خویشتنداری

سخنگوی وزارت امور خارجه درباره حادثه سفارت جمهوری آذربایجان در تهران نیز گفت: جمهوری اسلامی ایران به صورت رسمی مراتب تسلیت خود را درباره این حادثه تلخ به دولت و ملت آذربایجان و خانواده دیپلمات از دست رفته در این حادثه ابلاغ کرده و وقوع این حادثه را قویاً محکوم کرده است. سخنگوی وزارت امور خارجه همچنین به تماس تلفنی روسای جمهور ایران و آذربایجان در این زمینه اشاره کرد و اظهار کرد: همه تلاش‌های لازم برای التیام ابعاد این حادثه تلخ از جانب جمهوری اسلامی ایران صورت گرفته است تا فضای روابط دو کشور از این حادثه تلخ متاثر نشود و فضای مناسبات سیاسی به قوت خود باقی بمانند و دو طرف بتوانند در فضای توانوع دوستی و همکاری متقابل ابعاد مسئله را دقیق‌تر بررسی کنند و در این زمینه اقدامات لازم را انجام دهند.

پیگیری وصول مطالبات ایران از کره

از سخنگوی وزارت امور خارجه درباره وصول طب ایران از کره جنوبی سوال شد، که وی توضیح داد: مطالبات موجود در بانک‌های کره، مطالبات قطعی متعلق به ملت ایران است که جمهوری اسلامی ایران تاکنون با جدیت وصول آن را پیگیری کرده است و این روند را تا زمان وصول تمامی این دارایی‌های ملی پیگیری خواهد کرد. کنعانی اظهار کرد: در این رابطه از طریق کانال‌های مختلف، موضوع دنبال می‌شود و دولت متناسب با شرایط و منطبق بر منافع خود در این زمینه اقدام لازم را و گام‌های مقتضی را در زمان‌های مناسب بر خواهد داشت و ما امیدوار هستیم تلاش‌های جاری به نتیجه لازم و درست منتهی می‌شود و دولت کره به تعهد و مسئولیت قانونی خود در این ارتباط به طور جدی و سریع عمل کند. وی در ادامه با بیان اینکه مشکل مطالبات مالی ایران از دولت کره به قوت خود باقی است، اظهار کرد: در هفته‌های اخیر شاهد اظهارات غیرحرفه‌ای و غیردیپلماتیک رئیس جمهوری کره جنوبی در جریان سفر به کشور امارات متحده عربی بودیم و خواستار توضیح قانع‌کننده دولت کره جنوبی شدیم اما متاسفانه توضیحات طرف کره‌ای تا این مرحله قانع‌کننده نبوده است. سخنگوی وزارت امور خارجه تاکید کرد: چنانچه ما در این زمینه پاسخ روشن و قانع‌کننده‌ای دریافت نکنیم، این امر می‌تواند بر مناسبات دوجانبه تاثیرات منفی بیشتری بگذارد.

اگر زودتر به داد مردم خوی نرسیم، اتفاقات تلخ تکرار می‌شود

نماینده مردم خوی در مجلس گفت: به لوازم گرمایشی به شدت نیاز داریم. سرما در منطقه بیداد می‌کند. مردم در سرمای زیر صفر درجه و بعضا منفی ۷ درجه در چادرها زندگی می‌کنند. دو نفر از همشهری‌های عزیز ما نیز اخیرا به خاطر استفاده از زغال در داخل چادر به دلیل کمبود لوازم گرمایشی جان خود را از دست دادند. قطعا اگر زودتر به داد مردم نرسیم این اتفاقات تلخ بیشتر تکرار خواهد شد.

عادل نجف‌زاده در گفت‌وگو با ایلنا، در رابطه با آخرین وضعیت مناطق زلزله‌زده خوی و سفر سرزده رئیس‌جمهور به منطقه، گفت: گسل خوی از سال ۹۸ تا به امروز نزدیک به شش بار لرزیده است و آخرین بار زلزله‌ای به بزرگی ۹/۵ ریشتر در خوی ایجاد کرد. این زلزله سبب شد بخش اعظمی از سازه‌های نامقاوم روستایی در ۷۲ روستا و منازل نامقاوم در حاشیه شهر از بین بروند.

وی افزود: براساس ارزیابی‌های صورت گرفته تا این لحظه بالغ بر ۱۰ هزار واحد مسکونی آسیب جدی دیده‌اند.

عضو کمیسیون عمران مجلس درخصوص خدمات‌رسانی به مناطق زلزله‌زده ابراز کرد: از همان ساعات اولیه مسئولان مرتبط از قبیل وزیر کشور، اورژانس کشور، وزیر بهداشت و بنیاد مسکن در جمع مردم حاضر شده و بازدیدهای لازم صورت گرفته است. نماینده مردم خوی در مجلس شورای اسلامی، تصریح کرد: امروز بخش اعظمی از مردم در خوی به دلیل تکرار پس لرزه‌ها که بالای ۴ ریشتر است، در منازل خود نمی‌مانند. این پس لرزه‌ها سبب شده تا سازه‌های آسیب دیده بیشتر تخریب شوند. مردم به خاطر ترس از پس لرزه‌ها نمی‌توانند داخل منازل بروند. به همین خاطر نیاز ما به اسکان اضطراری بالا است. علیرغم اینکه ۴۰ هزار چادر تا الان توزیع شده و ۷۱ اسکان اضطراری در شهر ایجاد شده است، ما هنوز هم به اسکان تکی نیاز داریم. نجف‌زاده در ادامه خاطرنشان کرد: امیدوار هستیم با حضور رئیس‌جمهوری و تمهید مقدمات در لایحه بودجه سال آتی شاهد نوسازی، بازسازی و مقاوم‌سازی منازل مردم در اسرع زمان باشیم. لحظه به لحظه سرما در حال افزایش است.

عکس روز

زلزله در ترکیه و سوریه صدها جانباخته و مجروح به‌جا گذاشت

عکس: تسنیم

ویژه تر از خبر

آمادگی ایران برای کمک فوری به ترکیه و سوریه

رئیس جمهور در پیام‌های جداگانه‌ای وقوع حادثه دلخراش زلزله در دو کشور دوست و برادر ترکیه و سوریه را به روسای جمهور و مردم دو کشور تسلیت گفت و آمادگی کشورمان برای ارائه کمک‌های امدادی فوری را اعلام کرد.

به گزارش ایسنا، سید ابراهیم رئیسی در پیام‌های جداگانه‌ای به روسای جمهوری ترکیه و سوریه، وقوع حادثه دلخراش زلزله در دو کشور را که به جان باختن و مصدوم شدن جمع قابل توجهی از شهروندان آنها و همچنین وارد آمدن خسارات بسیار زیاد شده است، به روسای جمهوری و ملت شریف این کشورها تسلیت گفت و آمادگی جمهوری اسلامی ایران برای ارائه کمک‌های امدادی فوری به این دو ملت دوست را در شرایط ناگوار فعلی اعلام کرد.

پیر حسین کولیوند، رئیس جمعیت هلال احمر نیز از ارسال نامه رسمی برای کمک به مردم زلزله‌زده ترکیه و سوریه خبر داد و اظهار کرد: با توجه به بروز زلزله مهیب در دو کشور ترکیه و سوریه، جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران اعلام آمادگی می کند تا در راستای ایفای تکلیف بشردوستانه و تسکین آلام بشری، تیم‌های امدادی و درمانی خود را به مناطق زلزله‌زده اعزام کند.

بر اساس گزارش آسوشیتدپرس، کاخ سفید به خبر وقوع این زلزله ویرانگر ۷.۸ واکنش نشان داد و در بیانیه‌ای اعلام کرد که از گزارش‌های مربوط به زلزله مخرب امروز در ترکیه و سوریه به شدت نگران است.

آناتولی خبرگزاری دولتی ترکیه با اشاره به سطح بالای تخریب‌ها در این کشور از کشته شدن دست کم ۱۰۰ شهروند این کشور در دقایق نخست و مجروح شدن هزاران تن خبر داد و به دلیل حجم بالای تخریب اماکن و ساختمان‌ها پیش‌بینی می‌شود افراد زیادی زیر آوارها باشند. وزیر کشور ترکیه گفته است دست کم ۱۰ شهر از جمله عثمانیه، آدانا و دیاربکر بر اثر زلزله آسیب دیده‌اند.

سلیمان سویلو، وزیر کشور ترکیه نیز درباره آخرین تحولات ایجاد شده بر اثر زلزله اظهار کرد: تاکنون ۶ زمین‌لرزه در قهرمان مرعش رخ داده است که شدت آن از ۶ درجه فراتر رفته است.

همچنین بر اثر زلزله ۷.۷ ریشتری یک خط لوله گاز در نزدیکی شهر قهرمان مرعش در جنوب ترکیه منفجر شد. خبرگزاری آناتولی از ریزش دست کم ۳۴ ساختمان و کشته‌شدن حداقل پنج نفر در ریزش ساختمان‌ها در استان قهرمان مرعش خبر داد.

از بامداد دوشنبه ۱۷ بهمن ترکیه بارها لرزیده و دو زلزله ۷.۸ ریشتری و ۶.۸ ریشتری بزرگ‌ترین لرزه‌های رخ داده بوده‌اند. این زمین‌لرزه در مرز ترکیه و سوریه و در ۲۶ کیلومتری شمال شرق غازی‌انتپ ترکیه رخ داده است، این زمین لرزه تا قاهره در مصر احساس شد و در حالی رخ داده که خاورمیانه با توفان برفی مواجه است که انتظار می‌رود تا روز پنجشنبه ادامه داشته باشد.

سر مقاله

راهبردهای انرژی در برنامه هفتم توسعه

رضا پدیدار - رئیس کمیسیون انرژی و محیط‌زیست اتاق تهران

تاریخ بیش از یکصدساله نفت همواره موقعیت ژئوپلتیک ایران را به رخ جهانیان کشیده است؛ به‌طوری که حتی عبور یک خط لوله نفتی می‌تواند جایگاه استراتژیک ایران را تبیین یا موقعیت جغرافیایی اقتصادی را با تغییرات قابل‌ملاحظه‌ای مواجه کند، به همین دلیل بکارگیری دیپلماسی انرژی برای تحقق اهداف اقتصادی و سیاسی در سطح ملی و بین‌المللی و حتی منطقه‌ای ضروری است. برهمین اساس باتوجه به تحولات بازار بین‌المللی و تغییرات سیاسی-اقتصادی جهان، استفاده از ظرفیت دیپلماسی انرژی به‌عنوان یک راهبرد کلیدی موردتوجه قرار گرفته است؛ بنابراین باید براساس تحولات بین‌المللی، ضمن تغییر رویکرد سنتی به رویکرد جدید در حوزه دیپلماسی انرژی از این ظرفیت بهره لازم را برد.

رویکرد سنتی دیپلماسی انرژی ایران تا امروز بر مشتریان قدیمی متمرکز بوده و توجهی به ظرفیت‌های جدید بازارهای هدف نشده است؛ از این رو در سال‌های تحریم بسیاری از ظرفیت‌های بازارهای نفت و گاز کشور از دست رفت. بنابراین یکی از چالش‌های دیپلماسی انرژی ایران، علاوه بر مدیریت دیپلماسی انرژی، اقدامات کشورهای منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای برای ایجاد محدودیت در برابر توان داخلی و موقعیت ژئواکونومیکی و ژئواستراتژیکی انرژی ایران است.

براساس شواهد و تجربه سال‌های اخیر برخی از کشورهای قدرتمند و رقبایی مانند عربستان، عراق و روسیه به‌دنبال حذف ایران از مناسبات کریدوری انرژی و بهره‌برداری از کریدورهای جایگزین هستند. از زمره این موارد می‌توان به قرارداد گاز روسیه با دو کشور ترکیه و پاکستان که پیش از این از متحدان بخش انرژی با ایران بوده‌اند اشاره کرد. تحت چنین شرایطی کریدورهای جدید مسیر آسیای مرکزی را از طریق خزر به اروپا وصل کرده و در این صورت جمهوری اسلامی ایران باوجود برخورداری از موقعیت ویژه جغرافیایی جایی در آن ندارد.

این درحالی است که ایران می‌تواند با تبیین راهبردهای انرژی در برنامه هفتم توسعه موقعیت خاص و استراتژی خود را در خاورمیانه و آسیای مرکزی تثبیت کند.

باتوجه به شرایط سیاسی و اقتصادی کنونی تعیین سمت‌وسوی راهبردهای اصلی حوزه دیپلماسی انرژی باید در دستور کار قرار گیرد. در این مسیر رویکردهای ترکیبی و تنوع‌بخشی، نگاه بلندمدت به طرح‌های انرژی منطقه، پرهیز از موازی‌کاری و الزام اتخاذ نگاه منطقه‌ای به‌جای نگاه صرفا ملی یا دیپلماسی مقاومت با محوریت بخش خصوصی می‌تواند در صدر سیاست‌های دیپلماسی انرژی قرار گیرد.

در این صورت می‌توان با تبیین سیاست‌های درون‌محوری و شناخت بسترهای فعال در حوزه‌های تخصصی سازندگان، پیمانکاران، مشاوران، مهندسی ساخت، نیرو و حتی تجدیدپذیرها و درک متقابل ظرفیت‌ها، به تدوین سازکار دیپلماسی انرژی کشور پرداخت. در این شرایط باید راهبردهای فروش نفت در دوره تحریم، چیستی دیپلماسی انرژی، مقایسه تطبیقی دیپلماسی انرژی ایران با اوراسیا و نبود اسناد بالادستی و تاثیر این مهم بر امنیت مدنظر قرار گیرد.

در این میان مطالعه و ارزیابی پژوهش‌ها نشان از دغدغه جدی کارشناسان در چگونگی و میزان بهره‌گیری از حوزه انرژی داشته که باید در برنامه هفتم توسعه نیز دنبال شود. یکی از پژوهشگران حوزه انرژی در مقاله‌ای تحت عنوان درس‌های تجارت نفت و گاز ایران مبتنی بر راهبردهای تجارت نفت و گاز روسیه در دوران تحریم به بررسی راهبردهای روسیه در حوزه نفت و گاز پرداخته است. نگارنده در بررسی راهبردهای ویژه روسیه به مواردی نظیر وابسته بودن اقتصاد کشورهای اروپایی به نفت و گاز روسیه، تنظیم قیمت‌ها، واگذاری سهام کشورهای نفتی به شرکت‌های بین‌المللی، توسعه خطوط لوله نفت و گاز، تغییر مسیر همکاری‌ها از غرب به شرق و برقراری دیپلماسی فعال اشاره کرده، این در حالی است که یکی از عمده‌ترین راهبردهای ایران در برنامه هفتم توسعه جذب سرمایه از کشورهای آسیایی بوده و امیدوار است با این راهبرد کاهش روابط با کشورهای غربی را جبران کند و به افزایش نقش شرکت‌های بین‌المللی ایرانی در کسب فناوری‌های روز بپردازد.

با مرور اهداف برنامه‌های توسعه سوم و چهارم و سند چشم‌انداز ۲۰ساله کشور در زمینه تولید و صادرات نفت و نیز به‌طور کلی دیپلماسی انرژی می‌توان گفت جایگاه این مهم و مولفه‌های آن در کانون سیاست‌گذاری‌ها جدی است.

کلام پایانی اینکه بررسی راهبردهای نوین فروش نفت خام و فرآورده‌های هیدروکربوری ایران با رویکرد ضدتحریمی ضمن اشاره به اقدامات کشورهای غربی برای ایجاد محدودیت‌ها در روند و مقاصد فروش اقلام یادشده قطعا به ارائه راهبردهایی برای خروج از این محدودیت‌ها نیاز جدی دارد.

گسترش صنعت
سه‌شنبه
۱۸ بهمن ۱۴۰۱
۱۶ رجب ۱۴۴۴
۷ فوریه ۲۰۲۳
شماره ۲۲۶۲
پیاپی ۳۵۸۰
www.sanatnewspaper.com

نظام قیمت‌گذاری سوهان، روح اقتصاد

پدرسالاری دولتی

تور بزرگ دولت برای ارزگیری

تحلیل روز

سود و زیان عرضه خودرو در بورس کالا

بررسی روند معاملات خودرو در بورس کالا نشان می‌دهد با رشد عرضه خودروهای پرطرفدار در این بازار، قیمت‌ها در مسیر کاهشی قرار گرفت، اما با شدت فشار دلالان خودرویی از طریق فضای مجازی و نامه رئیس شورای رقابت، روند عرضه در بورس متوقف و دوباره زمینه افزایش فعالیت دلالان در بازار خودرو فراهم شد.

۴ خودرو پژو ۲۰۷ دستی، پژو ۲۰۷ اتوماتیک، تارا دستی و شاهین از جمله خودروهایی هستند که در چند ماه اخیر بیشترین حجم عرضه و معامله را در بورس کالا داشتند، اما روند معاملات این خودروها به وضوح نشان می‌دهد، مردم برنده اصلی عرضه پرحجم خودروها در بورس بودند. در شرایطی که دلار در بازار آزاد از به نرخ‌های ۴۴ هزار تومان رسید، اما عرضه مستمر این خودروها در همان روزهای پرالتهاب ارزی، کاهش نرخ را تجربه کرد و برخلاف نرخ‌های بازار غیررسمی خودرو، مردم خریدهای مناسبی را در بورس داشتند.

عکس: صمت

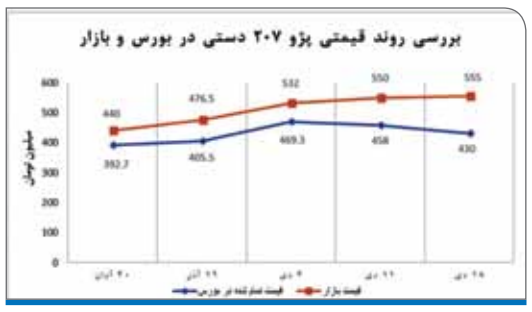
روند معاملات پژو ۲۰۷ دستی در بورس کالا نشان می‌دهد که از ۳۰ آبان تاکنون ۱۲ هزار دستگاه از این محصول در بورس معامله شده و میانگین نرخ تمام‌شده این محصول پس از ۳ عرضه در بورس روند کاهشی به خود گرفت

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

فروش بورسی خودرو به روایت آمار

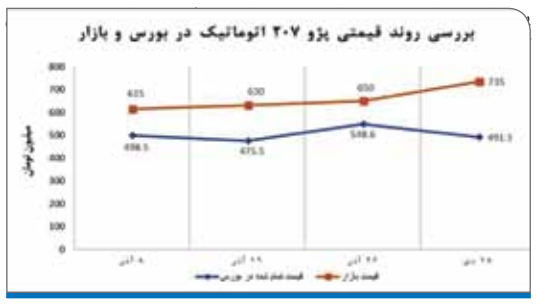
روند معاملات پژو ۲۰۷ دستی در بورس کالا نشان می‌دهد که از ۳۰ آبان تاکنون ۱۲ هزار دستگاه از این محصول در بورس معامله شده و میانگین نرخ تمام‌شده این محصول پس از ۳ عرضه در بورس روند کاهشی به خود گرفت، به‌طوری که در روز ۳۰ آبان هزار دستگاه پژو ۲۰۷ دستی با میانگین موزون نرخ تمام‌شده ۳۹۲ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان و در روز ۱۹ آذر هزار دستگاه از این محصول با میانگین موزون نرخ تمام‌شده ۴۰۵ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان فروخته شد. به گزارش ایرنا، روز ۴ دی نیز ۲ هزار دستگاه ۲۰۷ دستی در بورس کالا با میانگین موزون نرخ تمام‌شده ۴۶۹ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان معامله شد، اما بعد از آن و با افزایش و استمرار عرضه، نرخ این محصول روند کاهشی به خود گرفت، به‌گونه‌ای که در ۱۱ دی ۴ هزار دستگاه ۲۰۷ دستی در بورس کالا با میانگین نرخ تمام‌شده ۴۵۸ میلیون تومان فروش رفت. چند روز بعد و در روز ۱۸ دی نیز ۴ هزار دستگاه دیگر از این محصول با میانگین نرخ تمام‌شده ۴۳۰ میلیون تومان فروخته شد. نکته مهم این است که در همه این زمان‌ها، نرخ این خودرو در بازار آزاد رو به رشد بود اما فقط ۳ دوره عرضه کافی بود تا نرخ این خودرو در بورس رو به کاهش بگذارد که اگر شورای رقابت آن نامه معروف را نمی‌زد، بدون شک امروز شاهد قیمت‌های به‌مراتب پایین‌تری برای این خودرو در بورس بودیم.

باید توجه کرد علاوه بر اینکه مردم در عرضه آخرین پژو ۲۰۷ این خودرو را ۱۲۵ میلیون تومان ارزان‌تر از بازار آزاد خریدند که سود حاصل از تولید نیز به تولیدکننده و سهامدارنش رسید، این حجم خودرو در روند قرعه‌کشی عرضه‌شده بود و فردای تحویل این خودروها، سایت‌های فروش اینترنتی خودرو از آگهی‌های فروش ۲۰۷ برای کسب سود چند صدمیلیونی پر می‌شد و خبری برای حمایت از مردم نبود.

۲۰۷ اتوماتیک بورسی ۲۴۴ میلیون تومان ارزان‌تر از بازار

روند معاملات پژو ۲۰۷ اتوماتیک هم حاکی از کاهش نرخ تمام‌شده این محصول با استمرار و افزایش عرضه است، به‌طوری که در روز ۸ آذر ماه ۳۰۰ دستگاه از این محصول با میانگین نرخ موزون تمام‌شده ۴۹۸ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان فروخته شد. روز ۱۹ آذر نیز ۳۰۰ دستگاه دیگر از این محصول در تالار خودرو با میانگین نرخ موزون تمام‌شده ۴۷۵ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان به فروش رفت؛ در حالی در روز ۲۶ آذر ماه ۸۰۰ دستگاه ۲۰۷ اتوماتیک با میانگین نرخ تمام‌شده ۵۴۸ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان به فروش رفت که در عرضه بعدی یعنی در روز ۱۸ دی ماه با افزایش عرضه نرخ این محصول کاهش

کاهش ۶۰ میلیون تومانی نرخ تارا

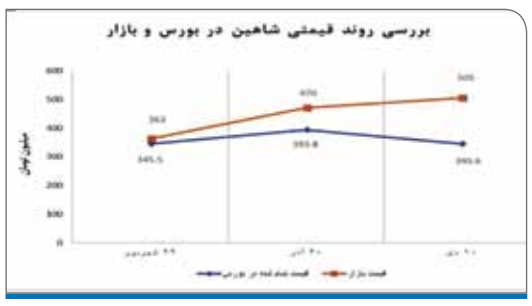
بررسی روند معاملات تارا دستی نیز حاکی از این است که با افزایش عرضه نرخ تمام‌شده این محصول کاهش پیدا کرده، به‌طوری که در روز ۸ آذر ماه ۲۴۲ دستگاه از این محصول با میانگین نرخ تمام‌شده ۴۱۶ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان فروخته شد.

روز ۱۹ آذر نیز ۲۵۰ دستگاه تارا دستی با میانگین نرخ تمام‌شده ۴۶۰ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان به فروش رسید. روز ۲۳ آذر ماه نیز هزار و ۲۰۰ دستگاه تارا دستی با میانگین نرخ تمام‌شده ۴۶۱ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان به فروش رفت، اما در عرضه بعدی یعنی در روز ۱۸ دی ماه با افزایش عرضه نرخ این محصول کاهشی شد، به‌طوری که ۲ هزار دستگاه تارا دستی با میانگین نرخ تمام‌شده ۴۰۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان معامله شد.در بورس کالا این خودرو ۶۰ میلیون تومان ارزان شد و در همان زمان، نرخ فروش تارا در سایت‌های فروش اینترنتی خودرو نیز به میزان قابل‌توجهی کاهش یافت. همچنین پیگیری خبرنگار ایرنا نشان می‌دهد تارای ۶۲۰ میلیون تومانی پس از این افت قیمت‌ها در بورس، خریدار نداشت و در مقابل فروشندگان پرشمار، خریدار خاصی پیدا نمی‌شد. البته که با مانع‌تراشی شورای رقابت و توقف عرضه‌ها، هم‌اکنون مردم هیچ راهی به جز مراجعه به بازار آزاد و خرید تارای بالای ۶۰۰ میلیون تومان ندارند.

فروش شاهین با نرخ کارخانه

در عرضه شاهین نیز همین حکایت ادامه پیدا کرده است، در نخستین روز یعنی ۲۲ شهریور ۶۴ دستگاه شاهین با میانگین موزون نرخ تمام‌شده ۳۴۵ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان فروش رفت. روز ۳۰ آذر نیز ۲ هزار دستگاه شاهین در بورس کالا با نرخ ۳۹۳ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان فروش رفت، اما در عرضه بعدی یعنی در روز ۱۸ دی ماه همزمان با عرضه ۴ هزار دستگاه شاهین، هزار و ۵۴۲ دستگاه در بورس کالا با میانگین نرخ تمام‌شده ۳۴۵ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان به فروش رسید.

آرش محبی‌نژاد

مسئولان باید پشت درهای بسته آنقدر در این زمینه بحث‌وجدل کنند تا به یک تصمیم واحد برسند

دخالت شورای رقابت تولیدکنندگان را بلاتکلیف کرد

پس از چند ماه عرضه خودرو در بورس که قطعه‌سازان و خودروسازان به امید آن، تولیداتشان را افزایش داده بودند، به‌یکباره شاهد دخالت نهادهایی مانند شورای رقابت هستیم که مردم و تولیدکنندگان را بلاتکلیف گذاشتند.

آرش محبی‌نژاد، دبیر انجمن صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازی خودروی کشور با بیان اینکه عرضه خودروها در بورس در ماه‌های گذشته سبب شده بود تا ضمن تامین خودرو با قیمت‌هایی به‌مراتب کمتر از بازار توسط متقاضیان، قیمت‌های تولیدکننده نیز با رشد مواجه شود، بیان کرد: حال پس از چند ماه عرضه در بورس که قطعه سازان و خودروسازان به امید این تنها راه‌حل قانونی باقی‌مانده، تولیداتشان را افزایش داده بودند، به‌یکباره شاهد دخالت نهادهایی مثل شورای رقابت هستیم که با یک نامه همه زحمات را بر باد دادند و مردم و تولیدکنندگان را بلاتکلیف گذاشتند.

دبیر انجمن صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازی خودروی کشور ادامه داد: در این شرایط به‌طور قطع همچون چند سال گذشته خودرو با نرخ کارخانه‌ای به‌دست مردم نخواهد رسید، خریدوفروش کد ملی دوباره باب خواهد شد و لاتاری قرعه‌کشی را شاهد خواهیم بود و این ضرری است که مردم به‌طور مستقیم متحمل خواهند شد.

وی اضافه‌کرد: از سوی دیگر، از آنجایی که بسیاری مردم و سهامداران عدالت، سهامدار شرکت‌های خودروساز هستند، با این تصمیمات سهام بورسی‌شان کاهش خواهد یافت و دوباره این بار به‌طور غیرمستقیم متضرر خواهند شد.

محبی‌نژاد یادآور شد: خودروسازان شرکت‌های لیدر بورس هستند و با بازگشتن به شیوه قرعه‌کشی، ضمن رخت بربستن رونق از بورس، شاهد افت شاخص‌های بازار سرمایه خواهیم بود.

وی اظهارکرد: به‌طور قطع این ضرر و زیان‌ها سبب می‌شود تا مردمی که از سوی مسئولان با حضور در بورس به تولید مولد و اشتغال‌زا در بستر اقتصاد سالم دعوت شده بودند، ناراحت شوند، چراکه به‌زعم خود در صورت سرمایه‌گذاری در بازارهایی همچون طلا، سکه، ارز، مسکن و...، سود بیشتری کسب می‌کردند.

دبیر انجمن صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازی خودروی کشور تصریح‌کرد: چنین تصمیماتی سیگنال و پالس منفی به جامعه داده و اعتماد مردم و تولیدکنندگان را از تصمیمات مسئولان سلب می‌کند و این‌چنین تشتت آرا نه در شأن مردم و نه مسئولان است.

وی تاکید کرد: مسئولان باید پشت درهای بسته آنقدر در این زمینه بحث‌وجدل کنند تا به یک تصمیم واحد برسند و پس از آن، همگی این تصمیم را اجرایی کنند تا مردم شاهد سوختن سرمایه‌هایشان در بورس نباشند و تولیدکنندگان نیز نخواهند چوب حراج بر دارایی‌هایشان بزنند.

سخن پایانی

بررسی روند عرضه و معامله خودروهای پرطرفدار در بورس کالای ایران نشان می‌دهد افزایش و استمرار عرضه باعث کاهش معنادار نرخ این محصولات هم در بورس و هم اثرگذاری این کاهش قیمت‌ها در کاهش نرخ‌های بازار و افت تقاضای مردم برای خرید از بازار غیررسمی دارد و اگر این شیوه ادامه یابد، بدون شک کل اقتصاد، صنعت خودروسازی، مردم و سهامداران از مسیر شفاف معاملات خودرو در بورس کالا بهره‌مند خواهند شد.

روی خط خبر

ارائه خدمات ویژه به مشتریان

براساس نتایج ارزیابی‌های انجام‌شده از سوی شرکت بازرسی کیفیت و استاندارد ایران، گروه صنعتی ایران‌خودرو موفق به افزایش ۵۰ درصدی سلامت محصولات هنگام تحویل به مشتریان خود شد. به گزارش ایکوپرس براساس راهبردهای گروه صنعتی ایران‌خودرو در مسیر ارتقای کیفیت تحویل محصول و رضایت مشتریان از خدمات فروش، طرح‌های گوناگونی اجرا شده است.

طرح پایش مشتری (Follow up) به‌عنوان یکی از طرح‌های انجام‌شده در حوزه خدمات فروش سهم بسزایی در ارتقای رضایت مشتریان داشته است. به‌موجب این طرح و در راستای ایجاد رابطه بلندمدت میان مشتریان و گروه صنعتی ایران‌خودرو، وضعیت ارائه خدمات و سلامت خودرو براساس مولفه های بدنه، تهویه مطبوع و وسایل برقی، مجموعه تعلیق و انتقال قدرت، مجموعه نیرو محرکه و سوخت‌رسانی و موارد مرتبط با ایمنی خودرو، ظرف مدت ۷۲ ساعت پس از تحویل خودرو موردبررسی قرارگرفته و در صورت اعلام نارضایتی مشتری از نحوه ارائه خدمات یا سلامت خودرو، اقدامات جبرانی برای جلب رضایت مشتری از سوی ایران‌خودرو انجام می‌شود.

بر همین اساس، نتایج اندازه‌گیری شرکت بازرسی کیفیت و استاندارد ایران، بیانگر رشد ۵۰ درصدی شاخص سلامت محصولات ایران‌خودرو در زمان تحویل به مشتریان است.

گروه صنعتی ایران‌خودرو، در طرح جهش کیفیت که از بهمن سال گذشته کلید خورده، توانسته ۲۷۹ پروژه کیفی را به اجرا بگذارد و در مسیر بهبود کیفیت محصولات و خدمات گام‌های مهمی را بردارد.

مطابق با این طرح و اطمینان از کیفیت محصولات، خودروهای تارا و هایما از ضمانت ویژه قوای محرکه برخوردار شده و در گام بعدی سایر محصولات نیز از این خدمات ویژه بهره‌مند خواهند شد.

همچنین در مسیر بهبود ارائه خدمات، طرح کنترل ویژه قبل از تحویل (PDS+) محصولات سورن‌پلاس و خانواده هایما از ابتدای دی امسال در تمامی نمایندگی‌های ایران‌خودرو در سطح کشور اجرا می‌شود تا مشتریان با اطمینان بیشتری از کیفیت محصولات برای خرید آن اقدام کنند.

تحویل پیش از موعد تعهدات دنا پلاس

ایران‌خودرو در اطلاعیه‌ای بر تحویل به موقع دناپلاس عرضه شده در بورس کالا تاکید کرد.

به گزارش ایکوپرس در متن این اطلاعیه آمده است: به‌دنبال انتشار اخبار نادرست در برخی رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مبنی بر تاخیر در تحویل دناپلاس‌های عرضه شده در بورس کالا، تاکید می‌شود این موضوع صحت نداشته و تمامی تعهدات در موعد مقرر انجام خواهد شد.

این اطلاعیه می‌افزاید، شرکت ایران‌خودرو در تحویل تمامی تعهدات ایجاد شده از طریق بورس کالا به موقع عمل کرده و حتی زودتر از موعد نیز خودروها تحویل خریداران شده است.

تحویل خودروهای دنا پلاس‌هایی که اخیرا به تعداد ۱۰ هزار دستگاه عرضه شده نیز به‌زودی آغاز خواهد شد و تا قبل از پایان اسفند همه تعهدات این خودرو طبق موعد تعیین شده تحویل خواهند شد.

گفتنی است، طی روز جاری متن یکی از قراردادهای مشتریان که موعد تحویل آن به علت اشتباه اپراتور سیستم، ۹۵ روزه درج شده در شبکه‌های اجتماعی دست‌به‌دست شده است.

با توجه به اینکه فروش در بورس کالا تجربه جدید در عرضه محصولات است، پس از دریافت اطلاعات از بورس کالا و در حین ورود اطلاعات به سیستم ایران‌خودرو، خطای اپراتور منجربه درج اطلاعات نادرست موعد تحویل محصول شده است.

یادداشت

اقتصاد آزاد، دور از دسترس ما است

سیدعلی صدری
کارشناس صنعت

برجسته‌ترین ویژگی اقتصاد آزاد این است که بازار یعنی عرضه و تقاضا تعیین نرخ کند و نشان دهد چه کالایی تولید شود، رقابت چگونه است و کالا با چه شرایطی به بازار عرضه شود. در شرایط فعلی، سیاست‌های اقتصادی ما به‌گونه‌ای تعریف‌شده که دولت در تنظیم بازار، چه در تولید و عرضه و چه در تامین ارز و مواد اولیه مداخله می‌کند که این رویکرد باعث‌شده بیش‌ازپیش از اقتصاد آزاد فاصله بگیریم.

زمانی می‌گوییم اقتصاد آزاد که دولت دست از قیمت‌گذاری دستوری بردارد. در حال حاضر، دولت کلید واردات و صادرات را در دست گرفته و هر زمان اراده می‌کند، آنها را آزاد یا ممنوع می‌کند، مانند ممنوعیت واردات خودرو که این محدودیت، آسیب‌های بسیار زیادی به صنعت خودرو ما وارد کرد. این اقدام، افزایش جهشی و سرسام‌آور نرخ خودروها در بازار را به‌دنبال داشت. در نهایت هم بعد از آزمون‌وخطاهای بسیار به این نتیجه رسیدند که تعدادی خودرو وارد کنند که البته یک‌سری افراد خاص با شرایط خاص اجازه واردات داشتند؛ یعنی هر چه می‌گذرد به‌جای اینکه بیشتر به سمت اقتصاد آزاد برویم تا عرضه و تقاضا تعیین‌کننده وضعیت بازار باشد، برعکس به سمت اقتصاد دولتی حرکت می‌کنیم.

در چرخه تولید کالا، تولیدکنندگان، تجار یا همان واسطه‌ها و مصرف‌کنندگان هستند که برای استمرار تولید باید این زنجیره را حفظ کنیم. قرار نیست تولیدکننده صفر تا صد کار تولید تا عرضه کالا را انجام دهد. در این میان می‌گویند سود تولیدکننده باید سود واسطه‌گر را تامین کند که درست نیست. سود توزیع‌کننده را بازار مصرف تامین می‌کند، نه دولت با قیمت‌گذاری دستوری.

واقعیت این است که در شرایط فعلی در کشور سازکاری برای ایجاد اقتصاد و بازار آزاد وجود ندارد. سازکار درست زمانی است که دولت دست از مداخله، قیمت‌گذاری دستوری و تعیین‌تکلیف در اقتصاد کشور بردارد. باید تاکید کرد با تغییر رؤسا هم وضعیت اقتصاد تغییری نمی‌کند و اگر سازکار خراب باشد کاری از پیش نمی‌بریم. نوسانات نرخ دلار و شرایط تولید، وضعیت اقتصاد و فعالیت واحدهای صنعتی و تولیدی را سخت کرده است.

دولت باید فقط ناظر باشد تا اقتصاد آزاد محقق شود. دولت با اعمال سیاست‌های آزمون‌وخطایی، اقتصاد کشور را به سمت‌وسوی کنونی برده و با تغییر دولت‌ها هم تغییری در این بخش ندیدیم. همه دولت‌ها در ابتدای کار این‌گونه عنوان می‌کنند که با برنامه‌های خوب آمده‌اند و ادعا می‌کنند دولت قبل از آنها، عملکرد خوبی نداشته است. برنامه‌های جدید را اجرا می‌کنند و تا به درکی از وضعیت اقتصاد در سطح کلان برسند، دوره آنها تمام‌شده و باید دولت بعد بیاید و سکان را به‌دست بگیرد.

کشور ما ظرفیت پذیرش اقتصاد آزاد را دارد. زمانی در دوران کرونا که با کمبود عرضه ماسک و الکل مواجه شدیم، تامین این کالاها به بخش خصوصی واگذار شد و دولت دخالتی در آن نداشت. نیاز به مجوز نبود و دولت فقط رویکرد نظارتی داشت تا کالای استاندارد به‌دست مصرف‌کننده برسد. با این روند طی چند ماه نیاز داخل تامین و حتی امکان صادرات این دو کالا فراهم شد. چرا؟ چون دولت دخالتی در تولید این کالاها و بازار آنها نداشت. دولت فضا را آزاد گذاشت، بخش خصوصی هم وارد شد و سرمایه‌گذاری کرد. جایی که دولت مداخله می‌کند، مجوز صادر می‌کند، جلوی واردات و صادرات را می‌گیرد و نرخ ارز تعیین می‌کند، وضعیت ما همین است و بدتر هم خواهد شد.

ویژگی اصلی اقتصاد آزاد این است که دولت نقش نظارتی را بر عهده بگیرد و در قیمت‌گذاری و عرضه و تقاضا و چگونگی انجام واردات و صادرات مداخله نکند. اقتصاد آزاد زمانی به‌معنای واقعی رقم می‌خورد که در اقیانوس شنا کنیم و تا زمانی که در چارچوب آکواریومی هستیم که همه چیز بسته و اکسیژن آن هم دست دولت است که هر وقت بخواهد تزریق یا کم و زیاد کند، وضع اقتصاد به همین شکل خواهد بود. وقتی در ۷۰ تا ۸۰ درصد ظرفیت اقتصادی ما، بخش دولتی، رقیب بخش خصوصی است، پس اقتصاد آزاد نداریم. اگر واگذاری و خصوصی‌سازی واقعی انجام شود می‌توان گفت به سمت اقتصاد آزاد در حرکت هستیم. می‌گویند صنعت خودرو آزاد است و آن را واگذار کرده‌ایم، اما دولت حتی در انتخاب مدیران آن هم دخالت می‌کند. تا زمانی که این تفکر وجود دارد، قطعا اقتصاد آزاد روی کار نخواهد آمد و صنعت ما در بخش کلان همچنان درگیر مشکلات مدیریتی و حلقه‌های گوناگون زنجیره تولید خواهد بود. بیش از ۸۰ درصد بودجه سالانه کشور، مصرفی است، نه زیرساختی و با این تفکرات و سیاست‌ها، به‌جای اینکه به اقتصاد آزاد نزدیک شویم، در حال فاصله گرفتن از آن هستیم. تا زمانی که تفکر منابع انسانی این است که به دولت بچسبد و مدیر دولتی و کارمند حقوق‌بگیر و مزایابگیر شود، اقتصاد آزاد نخواهیم داشت. برای تحقق اقتصاد آزاد باید فضا را به سمتی ببریم که ذهن منابع انسانی به سمت بنگاه‌های اقتصادی برود. باید ذهنیت و تفکر را از کارمندی تغییر دهیم تا به سمت یک رویکرد جامع و درست برای تحقق اقتصاد آزاد حرکت کنیم.

گفت‌وگو

کارشناس حوزه خودرو در گفت‌وگو با صمت مطرح کرد

نظام قیمت‌گذاری سوهان، روح اقتصاد

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

بازار خودرو مدت زیادی است که روی آرامش ندیده است. مهم‌ترین و تاثیرگذارترین موضوع در این بازار، شیوه عرضه و قیمت‌گذاری است. هر بار صحبت از قیمت‌گذاری در بازار خودرو می‌شود این‌گونه بیان می‌کنند که عرضه و تقاضا باید قیمت را تعیین کند. به‌گفته کارشناسان این درست است، اما به شرایط خاصی نیاز دارد. باید اقتصاد سالمی داشته باشیم تا در رقابتی سالم، عرضه و تقاضا تعیین‌کننده قیمت نهایی شود، این در حالی است که در حال حاضر هیچ کدام از این شرایط در ایران وجود ندارد که عرضه و تقاضا تعیین‌کننده قیمت نهایی باشد. درباره علت اختلاف‌نظرها درباره عرضه خودرو در بورس و در کل قیمت‌گذاری خودرو با سعید مدنی، کارشناس صنعت خودرو گفت‌وگویی داشتیم که در ادامه می‌آید. با صمت همراه باشید.

عکس: صمت

نظام قیمت‌گذاری در مجموع نه‌تنها باعث کنترل قیمت‌ها نمی‌شود، بلکه در بازه‌های کوتاه‌مدت باعث جهش بسیار زیاد و غیرمنطقی قیمت‌ها خواهد شد

◉ چرا قیمت‌گذاری در صنعت خودرو چالش‌برانگیز شده است؟ این روند نابسامان چه زمانی به پایان می‌رسد؟

به‌دلیل اینکه از یک سو راهکار اساسی در این‌باره ارائه نشده و از سوی دیگر، در این زمینه به تجارب گذشته ازسوی نهادهای متولی و مسئولان امر بی‌توجهی شده است. تا زمانی که مشکلات حوزه تولید و قیمت‌گذاری، تغییرات پی‌درپی نرخ ارز و واردات قطره‌چکانی ادامه دارد، شرایط کنونی حاکم بر بازار و صنعت خودرو ادامه‌دار خواهد بود.

از یک سو در ۴، ۵ سال گذشته خودروسازی‌ها زیر ظرفیت تولید داشته‌اند که منجر به ایجاد تقاضای انباشته در بازار خودروهای داخلی شده و از سوی دیگر حدود ۵ سال است واردات خودرو نداشته‌ایم که افزایش نجومی قیمت خودروهای خارجی در بازار را به‌دنبال داشته و بر بازار تولیدات داخلی نیز تاثیرگذار بوده است.

آقای وزیر در یک سال گذشته بارها قول دادند که خودرو وارد می‌شود و قرار است پس از ۵ سال ممنوعیت حدود ۵۰ هزار خودرو وارد شود که این میزان واردات به‌نوعی قطره‌چکانی است. در این نابسامانی تغییرات پی‌درپی نرخ ارز هم تاثیرگذار است. واقعیت این است که افزایش نرخ ارز ریشه اقتصادی ندارد. ما تراز ارزی داریم؛ یعنی میزان صادرات نفتی و غیرنفتی و واردات ما با هم برابر هستند؛ پس قاعدتا نباید افزایش نرخ دلار داشته باشیم؛ مگر اینکه دولت بخواهد با استفاده از نوسانات نرخ ارز، بخشی از کمبود بودجه‌ای که با آن مواجه است را جبران کند. بر همین اساس نرخ ارز به‌شکلی به سیاست‌های دولت وابسته است و در مقابل، اقتصاد ما هم وابسته به نرخ دلار. البته این ارتباط منطقی نیست و عمدتا به‌دلیل کسری بودجه است.

کارشناسان بارها اعلام کرده‌اند نظام قیمت‌گذاری در مجموع نه‌تنها باعث کنترل قیمت‌ها نمی‌شود، بلکه در بازه‌های کوتاه‌مدت باعث جهش بسیار زیاد و غیرمنطقی قیمت‌ها خواهد شد.

به‌عنوان مثال، خریدار، خودرو را از کارخانه که تحویل می‌گیرد، می‌تواند بلافاصله با سود قابل‌توجهی آن را در بازار آزاد به فروش برساند. انگیزه این دسته از افراد، چه دلال و چه مردم عادی، حفظ ارزش پول است. دود این امر هم در نهایت به چشم مصرف‌کننده واقعی می‌رود که مجبور است هزینه بالایی برای خودرو موردنیاز خود بپردازد.

این عوامل نه‌تنها بازار خودرو، بلکه بازار تمام کالاها را دچار تلاطم کرده است. البته در بازارهای دیگر، چون قیمت تکلیفی و سود آنی برای آن کالاها نداریم، این تلاطم زیاد خودش را نشان نمی‌دهد، اما در بازار خودرو چون سود آنی وجود دارد و قیمت تکلیفی است، سقف قیمت‌ها پایین نگه داشته می‌شود و در بازار هم تاثیرات خود را خواهد گذاشت.

در این میان، مردم شعور اقتصادی دارند و می‌دانند اگر پول‌شان را نگه دارند مانند یخی در دست آنها آب می‌شود؛ بنابراین آن را تبدیل به کالا می‌کنند تا این اتفاق عملا رخ ندهد. سکه، دلار و خودرو از جمله کالاهایی هستند که افراد برای حفظ ارزش پول آنها را خریداری می‌کنند.

البته سکه و دلار را که از صرافی تحویل بگیرند بلافاصله با همان قیمت می‌فروشند، اما خودرو را وقتی از کارخانه تحویل می‌گیرند بلافاصله می‌توانند با سود قابل‌توجهی به فروش برسانند. مشکل قیمت در بازار خودرو باید ازسوی دولت به هر صورتی که می‌شود، یک‌بار برای همیشه حل شود. دولت قبل که در این زمینه موفق نشد. در دولت کنونی هم تاکنون شاهد موفقیتی در این زمینه نبوده‌ایم و طبیعتا این نابسامانی همچنان ادامه‌دار خواهد بود.

اصولا نظام قیمت‌گذاری چه ازسوی شورای رقابت و چه سازمان حمایت، خود باعث ایجاد انحصار می‌شود

◉ چه فرقی بین قیمت‌گذاری در بورس و قرعه‌کشی وجود دارد؟

اگر هدف را رضایت مصرف‌کننده واقعی در نظر بگیریم، هیچ فرقی بین قیمت‌گذاری در بورس و قرعه‌کشی وجود ندارد. قبلا برای خودرو دو قیمت مطرح بود؛ یکی قیمت کارخانه و دیگری بازار آزاد که مابه‌التفاوت این دو قیمت به جیب برنده قرعه‌کشی‌ها می‌رفت. در حال حاضر خودرو سه‌قیمته شده؛ یعنی قیمت کارخانه، بازار آزاد و بورس. اغلب کسانی هم که از طریق بورس خودرویی را خریداری می‌کنند برای حفظ ارزش پول وارد این بازار شده و از فاصله بین قیمت خودرو در بورس و بازار استفاده می‌کنند تا سود ببرند. البته آنچه در عرضه خودرو در بورس التیام‌بخش است، این است که بخشی از سود عرضه خودرو در بورس به جیب خودروساز می‌رود که خودروساز تا حدی راضی است و بخشی هم به جیب دولت می‌رود که سهم خود را از این تفاوت قیمت می‌برد.

در نهایت هزینه تمام اینها را مصرف‌کننده واقعی می‌دهد. از زمانی که خودرو در بورس عرضه شد، ما کاهشی در قیمت خودروها در بازار آزاد ندیدیم و عملا رانتی که وجود داشت، بین خودروساز و دولت تقسیم شد و ضرر آن هم برای مصرف‌کننده نهایی بود.

وقتی قرار است ۲۰ هزار خودرو در بورس عرضه شود و ۹ میلیون تقاضای خودرو وجود دارد، یعنی یک جای کار اشکال دارد، چون ما در واقعیت ۹ میلیون تقاضای انباشته نداریم که حالا خواهان خودرو شده باشند. این موضوع تنها یک دلیل دارد و آن هم حاشیه سود عرضه خودرو است.

◉ آیا بازگشت شورای رقابت به میدان قیمت‌گذاری خودرو به نفع مصرف‌کننده نهایی است؟

بازگشت شورای رقابت به نفع مصرف‌کننده نیست. از سال ۹۰، ۹۱ زمانی‌که به‌دنبال آزادسازی قیمت‌ها رفتیم و در دوره کوتاهی هم جواب داد و با جمله رئیس‌جمهوری وقت که «پراید کیلویی چند»، به محاق فراموشی سپرده شد و جریان نظام قیمت‌گذاری پیش آمد، هر گاه قصد بر این بود که قیمت‌گذاری خودرو سروسامان بگیرد، به‌عنوان نمونه اگر سازمان حمایت متولی قیمت‌گذاری بود، آن را از سازمان حمایت می‌گرفتند و به شورای رقابت می‌دادند و بعد که اوضاع بدتر می‌شد، دوباره وظیفه قیمت‌گذاری خودرو را به سازمان حمایت می‌دادند.

عملا طی ۷، ۸ سال گذشته چندین بار وظیفه قیمت‌گذاری خودرو بین شورای رقابت و سازمان حمایت جابه‌جا شده است. واقعیت این است که شورای رقابت وظیفه قیمت‌گذاری ندارد.

وظیفه این شورا، تضمین اجرای قوانین و رویه‌ها و جلوگیری از ایجاد کارتل‌ها و تراست‌هاست تا انحصاری در کشور ایجاد نشود و مانع از تبانی چند خودروساز برای تعیین قیمت خودرو شود. در هر بازاری باید شرایطی را فراهم کرد که قیمت‌ها در یک فضای رقابتی تعیین شود.

شورای رقابت باید مانع از این شود که به‌عنوان نمونه شرکتی، سهام شرکت‌های دیگر را خریداری کند تا کالای تولیدی خود را به‌صورت انحصاری با قیمت بالاتری به فروش برساند. سازمان حمایت مکانیسم و سازکار تعیین قیمت را ندارد و عملا می‌توان گفت دخالت بیجایی است که در دوره‌ای آن را به شورای رقابت دادند و بعد از آن هم همین روال باقی ماند و شورای رقابت این کار را انجام داد. باز هم تاکید می‌کنم اصلا شورای رقابت نباید وارد این موضوع می‌شد.

اصولا نظام قیمت‌گذاری چه ازسوی شورای رقابت و چه سازمان حمایت، خود باعث ایجاد انحصار می‌شود؛ به این معنا که در واقع به‌خاطر اینکه خودروسازان مجبورند خودروهای تولیدی خود را طبق دستورالعملی که دولت به آنها ابلاغ کرده، بفروشند، انگیزه‌ای برای سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی به‌وجود نمی‌آید که در صنعت خودرو در ایران سرمایه‌گذاری کنند و در کلاسی که خودروسازان بزرگ داخلی ما فعالیت دارند، خودرو تولید کنند؛ یعنی انحصاری ایجاد می‌شود که در آن خودروسازان، مصرف‌کننده، سرمایه‌گذار داخلی و خارجی، بانک‌ها و قطعه‌سازان هیچ کدام سودی نمی‌برند و تمام سود این بازار در قالب رانت جمع‌آوری می‌شود و به جیب دلالان و واسطه‌های بازار خودرو می‌رود. در کل، نظام قیمت‌گذاری توسط شورای رقابت باشد یا هر نهاد دیگری، عملا اقتصاد را از بین می‌برد و به آن آسیب می‌زند.

در حال حاضر، شرکت‌های بخش خصوصی راحت‌تر هستند، چون نظارت و قیمت تکلیفی کمتر شامل حال آنها می‌شود. یک سرمایه‌گذار داخلی یا خارجی، هیچ‌گاه محصولی تولید نمی‌کند که قیمت فروش آن را دولت تعیین کند. اگر دولت این قیمت را تعیین می‌کند باید مابه‌التفاوت قیمت تمام‌شده به‌علاوه سود فروش را به تولیدکننده بدهد. چرا؟ چون مثلا سرمایه‌گذار کارخانه‌ای را با فلان میزان سرمایه ایجاد می‌کند و قصد تولید کالایی را دارد. در این میان، با نوسان نرخ ارز و مواد اولیه و...، قیمت تمام‌شده محصولش بالا می‌رود و باید محصول را با این قیمت نهایی به بازار عرضه کند. حال اگر مجبور باشد این کالا را با قیمت دولتی به بازار عرضه کند، زیان می‌کند؛ بنابراین سرمایه‌گذاری نمی‌کند. برای صنعت و تولید کشور این رویکردهای نادرست در قیمت‌گذاری خود مانع بزرگی در مسیر سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی است.

◉ در این روند و تغییرات پی‌درپی در نحوه قیمت‌گذاری، مصرف‌کننده در اولویت است یا اینکه صرفا بگیروببندهایی برای سهم‌خواهی است؟

در عرضه خودرو در بورس، مسئله سهم‌خواهی مطرح بوده است. در این روند باید بخش عمده این سهم در قالب نظام عرضه و تقاضا نصیب خودروساز می‌شد که در ازای آن هم باید خودروساز به دولت برنامه می‌داد، نه اینکه بخواهد سود آنچنانی ببرد و هر چه سود از مابه‌التفاوت قیمت خودرو در بازار آزاد به‌دست می‌آورد را به هر طریقی که می‌خواهد هزینه کند. اصلا چنین رویکردی مدنظر نبوده است. خودروساز باید آزاد باشد، محصول تولیدی خود را با قیمت به‌دست آمده از نظام عرضه و تقاضا به‌فروش برساند تا سود آنی از بین برود و سود اصلی به‌دست بیاید.

در این میان، دولت به‌ازای سودی که خودروساز می‌برد باید از او برنامه بگیرد که چه زمانی می‌تواند افزایش تولید دهد، چه زمانی می‌تواند کیفیت محصولاتش را بالاتر ببرد، چه زمانی می‌تواند صادرات داشته باشد، چه زمانی می‌تواند توسعه محصول بدهد و... این مسائل را باید پایش کند.

اگر این اتفاق‌ها رخ دهد یعنی ظرفیت تولید افزایش یابد، کیفیت محصولات بالاتر برود و صادرات داشته باشیم و عملا همه این عوامل سبب شود قیمت تمام‌شده خودرو کاهش یابد، خودبه‌خود تورم کاهش پیدا می‌کند و خودروساز هم مجبور است با قیمت پایین‌تر خودرو تولیدی خود را به فروش برساند؛ اتفاقی که در همه جای دنیا می‌افتد.

◉ آیا امکان دارد اختلاف آرا در زمینه قیمت‌گذاری خودرو برطرف شود تا دیگر شاهد این همه نابسامانی نباشیم؟

بازار خودرو با کمک افراد باتجربه و قدری مطالعه و بررسی بسامان می‌شود. در این بخش مسئله همان سهم‌خواهی است. من معتقدم در خودروسازی‌ها شاید برخی ناهنجاری‌ها را شاهد باشیم، اما مافیایی وجود ندارد یا در مقایسه با مافیایی که خارج از خودروسازی‌ها وجود دارد، خیلی کمتر است.

اگر بخواهند می‌توانند بازار خودرو را بسامان کنند؛ کما اینکه در سال ۹۱ که افزایش قیمت داشتیم، محصولات به حاشیه بازار رفت.

در آن زمان، نرخ پراید ۹ میلیون تومانی کارخانه در بازار ۲۲ میلیون تومان بود.

قیمت پراید را که ۱۸ میلیون تومان تعیین کردیم، قیمت آن در بازار هم ۱۸ میلیون تومان ماند و عملا بسیاری از سرمایه‌های سرگردانی که به‌دنبال حفظ ارزش پول‌شان بودند از این بازار خارج شدند؛ یعنی با این اقدام به‌نوعی تقاضای کاذب را در این بازارکم کردیم. در حال حاضر هم یک راهکار برای بسامان کردن بازار خودرو، کاهش تقاضای کاذب است.

حال آنکه به‌نظر می‌رسد تقاضای کاذب، انگیزه‌ای شده برای بالا رفتن قیمت که در نهایت مصرف‌کننده باید آن را پرداخت کند. در صورتی که در اغلب کشورهای جهان، به‌ویژه بعد از جنگ جهانی، هدف عمدتا افزایش تولید بود برای اینکه قیمت تمام‌شده کاهش یابد.

در آلمان و ژاپن بعد از جنگ جهانی باتوجه به اینکه تولید کم و تقاضا زیاد بود، عملا اعلام شد هر بنگاه اقتصادی می‌تواند کالایی که دارد را با قیمت بازار آزاد بفروشد، اما با نظارت کافی دولت تا از این تفاوت قیمت و سود کلان ایجاد شده، اگر ازسوی بنگاه اقتصادی صرف افزایش سرمایه و توسعه نمی‌شود، مالیات دریافت شود.

بنگاه‌های اقتصادی مانند تویوتا و توشیبا و... از این فرصت بازار استفاده کردند و سودهای کلانی که به‌دست آوردند را صرف افزایش سرمایه و توسعه کارشان کردند. این توسعه کار باعث شد قیمت تمام‌شده کالاها به‌تدریج پایین بیاید و تورم کاهش یابد و عملا مشکلاتی که داشتند برطرف شد و دولت هم در سایه این افزایش تولیدی که وجود داشت، مالیات ارزش‌افزوده می‌گرفت و بهره می‌برد.

در حال حاضر دولت از یک میلیون خودرویی که در کشور تولید می‌شود، فقط ارزش‌افزوده می‌گیرد و چون سودی عاید خودروسازها نمی‌شود، نمی‌تواند از آنها مالیات بر سود بگیرد؛ بنابراین اگر خودروساز با قیمت‌های بازار آزاد، ۲ میلیون دستگاه تولید کند، اولا درآمد دولت از محل ارزش‌افزوده به‌علاوه سود، به قدری بالا خواهد رفت که به‌دنبال سهم‌خواهی از بورس نباشد؛ یعنی عملا با یک مکانیسم سالم مواجه خواهیم شد که در آن رانتی وجود ندارد و خودروساز سودی اقتصادی می‌برد، دولت بر این روند نظارت دارد و طبیعتا دولت به منافع خودش هم خواهد رسید. دومین نکته مهم این است که صاحبان سرمایه‌های سرگردان که در جامعه ما بسیار هم زیاد است، به‌جای اینکه در صف خرید کالا قرار بگیرند، چون در نظام آزاد قیمت‌گذاری، سود سهام خودروسازی‌ها بالا خواهد رفت، سهام این خودروسازها را خریداری می‌کنند.

تمام همت اقتصاددان‌های جهان در کشورهای گوناگون بر این است که مردم سهام بنگاه‌های اقتصادی را خریداری کنند، نه کالاها را. وقتی کارخانجات سود می‌برند، مردم سهام آنها را خریداری می‌کنند، سود سهام می‌برند و برای حفظ ارزش پول در صف خرید کالا قرار نمی‌گیرند.

در کشور ما در حال حاضر خودروسازی در زیان است و سرمایه‌گذار سهام آنها را خریداری نمی‌کند و به‌صف کالا می‌پیوندد. هدایت مردم از صف خرید کالا به صف بازار سرمایه می‌تواند سروسامانی به وضعیت اقتصادی کشور در سطح کلان بدهد که متاسفانه به‌دلیل اینکه یا سواد و تجربه کافی وجود ندارد یا به هر دلیلی مثلا سواد و تجربه هست اما منافع عده‌ای مانع انجام این روند می‌شود، در کشور ما چندان این رویه دنبال نمی‌شود و ما شاهد نابسامانی اقتصادی هستیم.

نام نیکی که بماند به یادگار

سلطه چین بر جهان کاهش می‌یابد؟

فلزی‌ها ناامید شدند

کارنامه فولادسازان در سال ۲۰۲۲ منتشر شد

عبور تولید فولاد ایران از مرز ۳۰ میلیون تن

انجمن جهانی فولاد در تازه‌ترین گزارش خود اعلام کرد مجموع تولید جهانی این محصول طی سال ۲۰۲۲ میلادی کاهش ۴.۳ درصدی را به ثبت رساند. این در حالی است که میزان تولید فولاد ایران شاهد رشد ۸ درصدی نسبت به سال ۲۰۲۱ میلادی بود. به گزارش روابط عمومی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، بر اساس آمار منتشرشده از سوی انجمن جهانی فولاد، ۶۴ فولادساز جهان از ابتدای ژانویه تا پایان دسامبر ۲۰۲۲ میلادی یک میلیارد و ۸۳۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تن فولاد خام تولید کردند.

این میزان تولید در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته افت ۴.۳ درصدی را نشان می‌دهد.

عکس: ایمیدرو

آمار تولید فولاد در سال ۲۰۲۲ میلادی یکی از مهم‌ترین اخباری بود که در طول هفته‌ای که پشت سر گذاشتیم منتشر شد. خلاف روند نزولی تولید فولاد دنیا، آمار تولید فولاد ما در این سال، صعودی بود. بااین‌وجود شاهد افت صادرات فولاد کشور در بازه زمانی موردبحث بوده‌ایم که نگران‌کننده است

روند تولید فولاد در اغلب کشورهای دنیا در سال گذشته میلادی، آن‌قدرها هم روشن نبود. ۶۴ کشور فولادساز جهان طی دسامبر ۲۰۲۲ میلادی ۱۴۰ میلیون و ۷۰۰ هزار تن فولاد خام تولید کردند که حاکی از کاهش ۱۰.۸ درصدی نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۲۱ میلادی است. این در حالی است که مجموع فولادسازان جهان طی سال ۲۰۲۲ میلادی درمجموع یک میلیارد و ۸۷۸ میلیون و ۵۰۰ هزار تن محصول خام تولید کردند که نسبت به سال پیش از آن با افت ۴.۲ درصدی به ثبت رسید.

▣ رشد ۸ درصدی تولید فولاد در ایران

ایران طی سال ۲۰۲۲ میلادی درمجموع ۳۰ میلیون و ۶۰۰ هزار تن فولاد خام تولید کرد که نسبت به مدت مشابه سال گذشته شاهد رشد ۸ درصدی بود. این در حالی است که میزان تولید فولاد خام ایران در دسامبر سال گذشته میلادی نیز با ۳.۳ درصد رشد نسبت به دسامبر ۲۰۲۱ میلادی به ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار تن افزایش یافت.

▣ چین کماکان در صدر تولید فولاد جهان

چین با تولید یک میلیارد و ۳۴ میلیون و ۷۰۰ هزار تن فولاد خام (افت ۲.۱ درصدی نسبت به سال ۲۰۲۱ میلادی) طی سال ۲۰۲۲ میلادی، بیشترین میزان تولید این محصول در جهان را به خود اختصاص داد. پس‌ازآن، هند با تولید ۱۱۸ میلیون و ۲۰۰ هزار تن فولاد خام (رشد ۵.۵ درصدی)، ژاپن با تولید ۸۹ میلیون و ۲۰۰ هزار تن (کاهش ۷.۴ درصدی)، امریکا با تولید ۸۵ میلیون و ۸۰۰ هزار تن (کاهش ۵.۹ درصدی) و روسیه با تولید ۷۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تن (کاهش ۷.۲ درصدی) طی سال ۲۰۲۲ میلادی در رتبه‌های دوم تا پنجم جهان ایستادند.

این در حالی است که کره جنوبی با تولید ۶۵ میلیون و ۹۰۰ هزار تن فولاد خام (افت ۶.۵ درصدی)، آلمان با تولید ۳۶ میلیون و ۸۰۰ هزار تن (افت ۸.۴ درصدی)، ترکیه با تولید ۳۵ میلیون و ۱۰۰ هزار تن (افت ۱۲.۹ درصدی)، برزیل با تولید ۳۴ میلیون تن (کاهش ۵.۸ درصدی) و ایران با تولید ۳۰ میلیون و ۶۰۰ هزار تن (رشد ۸ درصدی) نیز در رتبه‌های ششم تا دهم جهان جای گرفتند.

زنگ خطر رشد تولید فولاد ایران بدون توسعه صادراتی

به گزارش معدن‌نیوز انتشار آمار تولید فولاد در سال ۲۰۲۲ میلادی یکی از مهم‌ترین اخباری بود که در طول هفته‌ای که پشت سر گذاشتیم منتشر شد. برخلاف روند نزولی تولید فولاد دنیا، آمار تولید فولاد ما در این سال، صعودی بود. بااین‌وجود شاهد افت صادرات فولاد کشور در بازه زمانی موردبحث بوده‌ایم که نگران‌کننده است.

در سال میلادی که پشت سر گذاشتیم چین همچنان با تولید یک میلیارد و ۱۳ میلیون تن فولاد در جایگاه بزرگ‌ترین تولیدکننده این فلز استراتژیک قرار گرفت. میزان تولید این کشور همچنان ۵۳ درصد از کل تولید فولاد دنیا را به خود اختصاص داده است.

▣ کاهش ۱.۱ درصدی صادرات فولاد ایران

باوجود روند رو به رشد تولید فولاد ایران در ماه‌های گذشته، میزان صادرات این محصول کاهشی بوده است. توجه به این نکته ضروری به نظر می‌رسد که رشد تولید فولاد در عین کاهش صادرات آن، به‌منزله تهدیدی برای تداوم فعالیت صنعت فولاد کشور است. بنابراین از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود فکری به حال این چالش کرده و برای رفع آن برنامه‌ریزی کنند. بر اساس آمار منتشرشده از سوی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران مجموع صادرات فولاد کشور (فولاد میانی و محصولات فولادی) در ۱۰ ماهه امسال، ۸ میلیون و ۴۳۳ هزار تن برآورد شده است.

صادرات فولاد میانی کشور با کاهش یک‌درصدی در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته برابر ۵ میلیون و ۷۴۸ هزار تن گزارش‌شده است. علاوه بر این صادرات اسلب نیز افت ۲۷ درصدی را از آن خود کرد. مجموع صادرات محصولات فولادی کشور در ۱۰ ماهه سال ۱۴۰۱، برابر ۲ میلیون و ۶۸۵ هزار تن بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل، کاهش ۲ درصدی را نشان می‌دهد. صادرات مقاطع تخت فولادی نیز در این بازه زمانی با کاهش ۲۸ درصدی به ۳۵۷ هزار تن رسیده است. گفتنی است در ۱۰ ماهه امسال صادرات آهن اسفنجی ۷۴۴ هزار تن بوده که کاهش ۲۴ درصدی را نسبت به مدت مشابه سال قبل نشان می‌دهد.

البته در مواردی شاهد رشد صادرات فولاد و محصولات فولادی بوده‌ایم. به‌عنوان‌مثال در ۱۰ ماهه امسال صادرات بیلت و بلوم ۱۱ درصد افزایش‌یافته است. از میان محصولات فولادی، سهم صادرات مقاطع طویل فولادی، ۲ میلیون و ۳۲۸ هزار تن برآورد شده که در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۰ حدود ۴ درصد بیشتر شده است. صادرات میلگرد نیز در ۱۰ ماهه امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۶ درصد افزایش‌یافته و به ۲ میلیون و ۶۵۰ هزار تن رسیده است.

سخن پایانی

از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور برداشت کرد که روند رو به رشد تولید فولاد ایران و از آن مهم‌تر ظرفیت‌سازی‌های گسترده انجام‌گرفته در این صنعت، چالش‌های بزرگی هستند که در آینده عملکرد صنعت فولاد ما را تحت تأثیر منفی قرار می‌دهد. چراکه هم‌زمان با تولید فولاد به بسترسازی‌های صادراتی برای این صنعت توجه کافی نشده است. همین موضوع نیز آینده صنعت فولاد کشور را با چالش‌های جدی روبرو خواهد کرد. بر همین اساس نیز تجدیدنظر در سیاست‌های حاکم بر زنجیره فولاد کشور ضروری به نظر می‌رسد.

فولاد هرمزگان، میزبان پنجمین جلسه کمیته فناوری اطلاعات ایمیدرو

پنجمین جلسه کمیته فناوری اطلاعات ایمیدرو و واحدهای فولادی و معدنی تابعه به میزبانی شرکت فولاد هرمزگان در بندرعباس به مدت دو روز برگزار خواهد شد.

به گزارش روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان، پنجمین جلسه کمیته فناوری اطلاعات ایمیدرو و واحدهای تابعه با حضور تعدادی از مدیران و کارشناسان حوزه فناوری اطلاعات شرکت‌های بزرگ فولادی و معدنی کشور با هدف تقویت ارتباطات، تبادل دانش و اشتراک‌گذاری تجربیات و بررسی و همفکری درخصوص چالش‌های مشترک، یافتن راهکارهای تقویت فناوری اطلاعات شرکت‌ها، پیشبرد اهداف کلان و... در حوزه فناوری اطلاعات برگزار می‌شود.

شرکت فولاد هرمزگان به عنوان یکی از پیشگامان حوزه فناوری اطلاعات که تحول دیجیتال را از چند سال قبل آغاز کرده است، میزبانی این جلسه از کمیته فناوری اطلاعات را برعهده گرفته و تجربیات خود را در این حوزه به اشتراک خواهد گذاشت و از تجربیات دیگر شرکت‌ها نیز در این زمینه استفاده خواهد کرد.

شایان ذکر است که پنجمین جلسه کمیته فناوری اطلاعات ایمیدرو در بندرعباس به میزبانی شرکت فولاد هرمزگان در تاریخ ۱۸ و ۱۹ بهمن‌ماه برگزار خواهد شد.

آگهی خرید روی با درجه خلوص ۹۹/۹۹ خط تولید

شرکت فولاد تاراز چهارمحال سهامی خاص

۱- **موضوع آگهی:** خرید ۵۰۰ تن روی مورد نیاز در خط تولید کارخانه با مشخصات به شرح جداول ذیل:

Color	Cd (ppm)	Fe (ppm)	Pb (ppm)	Designation
white	<=20	<=20	<=55	ZN-۱

ب: وزن هر بندیل برابر با ۱۰۰۰±۵۰kg و کالا دارای روکش نایلونی و عاری از هر گونه کثیفی، زنگ‌زدگی، گرد و غبار روی بندیل‌ها باشد.

ج: بندیل‌های شمش خیس نباشند و رنگ ظاهری شمش‌ها شفاف باشد (خاکستری نباشد/ اکسید نشده باشد).

چ: وزن هر شمش روی ۲۵kg با (۲۰cm ×۴۰cm) با درج واژه ZINK بر روی هر شمش

د: بر روی هر بندیل برچسب مشخصات شامل شماره سری ساخت (Batch number)، وزن‌واقعی، نام‌سازنده و کدمتریال نصب گردد. مطابق تصویر.

۲- **آدرس شرکت:** شهرکرد -فاز سه توسعه- شرکت فولادتاراز چهارمحال

۳- **نحوه شرکت در فراخوان:**

۱-ارائه ضمانت‌نامه بانکی به مبلغ ۸،۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال در وجه شرکت فولاد تاراز چهارمحال به منظور تضمین شرکت در مناقصه.۲- در صورت موجودی مواد با ظرفیت کمتر از در خواستی امکان بررسی پیشنهاد ارسالی وجود دارد.۳- پاکت((الف)) پاکت تضمین، پاکت((ب)) پاکت پیشنهاد فنی بازرگانی، پاکت((ج)) پاکت تضمین. پاکت((ب)) پاکت پیشنهاد قیمت ۴- امکان کاهش یا افزایش مقدار درخواستی پس از بازگشایی پاکات وجود دارد.

۴- **مهلت تحویل مدارک:** مهلت تحویل پیشنهاد حداکثر تا صبح روز پنجشنبه مورخه ۱۴۰۱/۱۱/۲۰ در پاکات دربسته دریافتی از شرکت

۵- **محل تحویل پاکات:** شهرکرد- شهرک صنعتی فاز سه توسعه- شرکت فولاد تاراز چهارمحال واحد خرید. تلفن تماس:۰۳۸۳۱۰۰ داخلی ۱۳۰۴

لازم به ذکر است در صورت درخواست کتبی از تامین‌کنندگان امکان حضور نماینده شرکت تامین‌کننده در روز بازگشایی پاکات وجود دارد.

شرکت فولاد تاراز چهارمحال

آگهی خرید زاماک ۳٪ مورد نیاز در خط تولید

شرکت فولاد تاراز چهارمحال سهامی خاص

۱- **موضوع آگهی:** خرید ۱۰۰ تن زاماک ۳٪ مورد نیاز در خط تولید کارخانه با مشخصات به شرح جداول ذیل:

Al (درصد)	Cd (pp)	Fe (ppm)	Pb (ppm)	Designation
2/8-3/2	<=15	<=45	<=60	زاماک۳

ب: وزن هر بندیل برابر با ۱۰۰۰±۵۰kg و کالا دارای روکش نایلونی و عاری از هر گونه کثیفی، زنگ‌زدگی، گرد و غبار روی بندیل‌ها باشد.

ج: بندیل‌های شمش خیس نباشند.

چ: وزن هر شمش زاماک ۶-۸kg با درج واژه ZAMAk بر روی هر شمش

د: بر روی هر بندیل برچسب مشخصات شامل شماره سری ساخت (Batch number)، وزن‌واقعی، نام‌سازنده و کد متریال نصب گردد.مطابق تصویر.

۲- **آدرس شرکت:** شهرکرد - فاز سه توسعه- شرکت فولاد تاراز چهارمحال

۳- **نحوه شرکت در فراخوان:**

۱- ارائه ضمانت‌نامه بانکی به مبلغ ۳،۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال در وجه شرکت فولاد تاراز چهارمحال به منظور تضمین شرکت در مناقصه.۲- در صورت موجودی مواد با ظرفیت کمتر از در خواستی امکان بررسی پیشنهاد ارسالی وجود دارد.۳- پاکت((الف)) پاکت تضمین، پاکت((ب)) پاکت پیشنهاد فنی بازرگانی، پاکت((ج)) پاکت پیشنهاد قیمت۴- امکان کاهش یا افزایش مقدار درخواستی پس از بازگشایی پاکات وجود دارد.

۴- **مهلت تحویل مدارک:** مهلت تحویل پیشنهاد حداکثر تا صبح روز پنجشنبه مورخه ۱۴۰۱/۱۱/۲۰ در پاکات دربسته دریافتی از شرکت

۵- **محل تحویل پاکات:** شهرکرد -شهرک صنعتی فاز سه توسعه - شرکت فولاد تاراز چهارمحال واحد خرید. تلفن تماس:۰۳۸۳۱۰۰ داخلی ۱۳۰۴

لازم به ذکر است در صورت درخواست کتبی از تامین‌کنندگان امکان حضور نماینده شرکت تامین‌کننده در روز بازگشایی پاکات وجود دارد.

شرکت فولاد تاراز چهارمحال

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای همزمان با ارزیابی کیفی (فشرده)

IMIDRO

شماره مناقصه ۲۰۰۱۰۰۳۰۰۷۰۰۰۱۶۶

نوبت دوم
شناسه ۱۴۴۹۵۷۹

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (مجتمع سنگ‌آهن سنگان) در نظر دارد مناقصه عمومی یک مرحله‌ای همزمان با ارزیابی کیفی (فشرده) با موضوع «**احداث پل‌های بتنی کیلومتر از ۲۴۰+۰ و ۴۵۰+۰ مسیر دسترسی منبع آب ۹۰۰۰ مکعبی به منظور حفظ مسیر دسترسی و خط انتقال آب**» را به شرح زیر از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. لذا از علاقمندان واجد شرایط دعوت به عمل می‌آید جهت دریافت اسناد مناقصه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir (شماره مناقصه ۲۰۰۱۰۰۳۰۰۷۰۰۰۱۶۶) مراجعه نمایند.

۱- نام و نشانی مناقصه‌گزار: سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (مجتمع سنگ‌آهن سنگان) به نشانی: مشهد، خیابان کوهسنگی، بین کوهسنگی ۱۹و۲۱، پلاک ۳۷۷، کدپستی: ۹۱۷۶۷۱۵۶۸۳ تلفن: ۰۵۱-۳۸۴۲۷۰۰۸ - داخلی ۲۱۲

۲- موضوع مناقصه: احداث پل‌های بتنی کیلومتر از ۲۴۰+۰ و ۴۵۰+۰ مسیر دسترسی منبع آب ۹۰۰۰ مکعبی به منظور حفظ مسیر دسترسی و خط انتقال آب

۳- مدت اجرای کار: ۱۰(ده) ماه شمسی

٤- مدت اعتبار پیشنهادها: ۱۸۰ روز از آخرین مهلت تحویل پیشنهادها.

۵-برآورد اجرای کار: مبلغ ۸۹،۶۰۵،۰۸۷،۲۴۷(هشت و نه میلیاردو ششصدو پنج میلیون و هشتادو هفت هزار و هفتصدو چهل و هفت) ریال

۶- نوع و مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: فیش بانکی واریز نقدی و یا تودیع یک فقره ضمانت‌نامه بانکی معتبر به مبلغ ٤،٤٨٠،٢٥٤،٣٨٧(چهار میلیاردو چهارصد هشتاد میلیون و دویست پنجاه و چهار هزارو سیصدو هشتادو هفت)ریال که برای مدت ۳ ماه اعتبار داشته و برای ۳ ماه دیگر قابل تمدید باشد (ضمانت‌نامه باید دارای شماره سپام بوده و نباید هیچ گونه شرطی از سوی بانک در ضمانت‌نامه درج گردد).

۷- مهلت زمانی و محل دریافت اسناد مناقصه: اسناد مناقصه از روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۷ ساعت ۱۲ لغایت روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۳ ساعت ۱۲ از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستادایران) در دسترس خواهد بود.

۸- مهلت زمانی و محل ارائه پیشنهاد و زمان بازگشایی پاکت‌های مناقصه: اسناد و مدارک مناقصه باید پس از ثبت مهر و امضای الکترونیکی حداکثر تا روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۰۳ ساعت ۱۲ در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستادایران) بارگذاری شده و از طریق آن سامانه ارسال شوند. فقط اصل تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار (پاکت «الف») می‌بایست علاوه بر بارگذاری در سامانه مذکور، ظرف مهلت فوق‌الذکر به صورت فیزیکی و مهر و موم شده به آدرس مناقصه گزار (مندرج در بند ۱۲ فصل اول اسناد مناقصه) تحویل گردد. شایان ذکر است که جلسه بازگشایی پاکات (ارزیابی کیفی) مناقصه روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۰۷ ساعت ۸:۳۰صبح برگزار خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۱۱/۱۷ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۱۱/۱۸

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران - مجتمع سنگ آهن سنگان

یادداشت

ضرورت توجه به مسئولیت اجتماعی

وحید وزیری
کارشناس و فعال معدن

مسئولیت‌های اجتماعی در شرکت‌های معدنی مجموعه‌ای از معیارها و ارزش‌ها است که در راستای دستیابی به استراتژی کلی مدنظر آن شرکت تعریف و برای برآورده شدن اهداف مدیریتی و عملیاتی پروژه‌ها، تعریف و ریل‌گذاری می‌شود. واقعیت این است که در کشورهای توسعه‌یافته و پیشرو در حوزه معدن و صنایع معدنی، مسئولیت اجتماعی به‌عنوان یک اصل و تعهد در راستای رفع چالش‌ها و مشکلات جامعه هدف، پذیرفته شده است. به‌این‌ترتیب، هر شرکت معدنی تعهد می‌کند تا برای مثال در برابر «حفاظت از محیط‌زیست و منابع‌طبیعی»، «حفظ اصول در امور جذب نیرو و بکارگیری آنها»، «ارزش‌گذاری و اهمیت دادن به خواسته‌های جوامع محلی و مشارکت و همکاری دوجانبه با آنها» و «تولید محصول پاک و با ارزش‌افزوده بالا» احساس مسئولیت داشته باشد و برای تحقق این اهداف اقدامات موثر و عملیاتی انجام دهد. باوجوداینکه، در سال‌های اخیر معدنکاران شرکت‌های دولتی یا خصوصی در کشور ما هم فعالیت‌های ارزنده‌ای در زمینه مسئولیت‌های اجتماعی انجام داده‌اند، اما این فعالیت‌ها در مقایسه با دیگر کشورهای صاحبنام معدنی مانند استرالیا، شیلی و کانادا وسعت چندانی ندارد. معدنکاران کشور ما هنوز به اهمیت مسئولیت‌های اجتماعی و شناخت و عمل به آن به‌خوبی آگاه نیستند و از تاثیرات مثبت آن بر حوزه‌های عمومی و رونق کسب‌وکار خود غافل هستند. انتظار می‌رود که دانشگاه‌ها، شرکت‌های دولتی و خصوصی، واحدهای صنفی و انجمن‌ها و تشکل‌های مستقل و تخصصی، برنامه‌ریزی برای رفع این نقیصه و فعالیت‌های عملیاتی و مثمرثمر را در زمره اولویت‌های خود قرار دهند. یکی از مزایای عمل به مسئولیت‌های اجتماعی در کشوری مانند ایران، تصحیح دیدگاه عمومی نسبت به این حوزه از فعالیت است. بدیهی است که اصل و موجودیت موضوع «مسئولیت اجتماعی شرکت‌های معدنی» در زمره مفاهیم اخلاق کسب‌وکار حوزه معدن و صنایع‌معدنی مطرح است و در واقع به‌نوعی به نقشی که شرکت‌ها در حوزه اجتماعی برعهده دارند، مربوط می‌شود.

بر این اساس، شرکت‌ها و فعالان حوزه معدن و صنایع‌معدنی برای اینکه در کسب‌وکار خود موفق باشند، باید مسئولیت خود را در قبال محیط‌زیست منطقه، جامعه و تمام کسانی که تحت‌تاثیر فعالیت‌های شرکت قرار می‌گیرند، رعایت کنند.

بدیهی است، اگر شرکتی به‌معنای واقعی کلمه به دلایل، اهداف و ضرورت‌های مسئولیت‌های اجتماعی خود در یک منطقه از کشور واقف باشد و متعهدانه به آن عمل کند، در سایه دستاوردهای مثبت آن، نه‌تنها شرکت یا سازمان مذکور، در منطقه با مشکلات و موانع زیست‌محیطی، اعتراضات و کارشکنی‌های جوامع محلی روبه‌رو نخواهد شد، بلکه جوامع محلی و شرایط محیطی منطقه زمینه را برای فعالیت شرکت معدنی با حداکثر توان عملیاتی خود فراهم خواهند کرد. مهم‌ترین زمینه‌هایی که در سطح جهانی در چارچوب مسئولیت‌های اجتماعی قرار می‌گیرند و بیشترین توجهات را به خود جلب می‌کنند، در حوزه‌هایی مانند حفظ اکوسیستم منطقه، توجه به خواسته‌های جوامع محلی، معاشرت و همکاری دوجانبه با جوامع محلی، سرمایه‌گذاری مجدد درآمد حاصل از معدنکاری در منطقه و گسترش فعالیت‌های معدنی در منطقه با فرهنگ‌سازی، همیاری و همکاری مردمان محلی است. بنابراین، انتظار می‌رود معدنکاران ما نیز با الگوگیری از همتایان خود در کشورهای پیشرفته معدنی در این حوزه‌ها که جزو مهم‌ترین چالش‌های حوزه معدن به‌شمار می‌رود، مسئولیت‌های خود را جدی‌تر بگیرند تا شاهد شکوفایی و اجرایی شدن هرچه بیشتر مسئولیت‌های اجتماعی باشیم. اما نباید نقش و مسئولیت نهادها و سازمان‌های ذی‌ربط را در تفهیم موضوع مسئولیت اجتماعی نادیده گرفت.

این نهادها که دانشگاه‌ها، وزارتخانه‌ها و شرکت‌های دولتی، شرکت‌های خصوصی و خصولتی از جمله آنها به‌شمار می‌روند، می‌توانند نقش تعیین‌کننده‌ای در ترویج این مهم داشته باشند و برای تبیین اهمیت و ضرورت آن به معدنکاران و مجموعه‌های معدنی اقدام کنند.

معدن تعیین‌تکلیف‌نشده در تهران وجود ندارد

معاون امور معدن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران گفت: با برگزاری مزایده ۵۱ معدن غیرفعال، دیگر محدوده معدنی تعیین‌تکلیف‌نشده در سطح استان تهران وجود ندارد. به‌گزارش ماین‌نیوز، علی عبدی افزود: در استان تهران، ۳۵۰ فقره معدن وجود دارد که از بین آنها ۷۰ فقره در شمار معادن متروکه و غیرفعال هستند. وی گفت: پس از بازبینی محدوده‌های معدنی و نقشه‌های کاداستر آنها، سال گذشته ۷۰ معدن باقیمانده به مزایده گذاشته شد که فقط ۱۹ فقره آنها صاحب بهره‌بردار شد و در آینده نزدیک پروانه بهره‌برداری آنها صادر خواهد شد. عبدی ادامه داد: مزایده ۵۱ معدن باقیمانده در تاریخ ۲۱ دی امسال برگزار شد که ۱۶ برنده داشت و برای بقیه آنها متقاضی پیدا نشد، اما امیدواریم تا پایان سال ۱۴۰۲ این معادن نیز تعیین‌تکلیف شوند. وی اظهار کرد: در ماه‌های آینده، معادن باقیمانده مجدد به مزایده گذاشته خواهد شد و بعد از برگزاری ۲ مرحله مزایده و گذشت ۶ ماه، معادنی که متقاضی نداشته باشند، به نخستین مراجعه‌کننده واگذار خواهند شد. معاون امور معدن و صنایع معدنی سازمان صمت استان تهران خاطرنشان کرد: بیش از ۷۰ درصد معادن استان تهران را معادن مصالح ساختمانی تشکیل می‌دهند که شامل سنگ لاشه، شن و ماسه، سنگ‌آهک و ... و میزان ذخایر قطعی آنها ۲.۲ میلیارد تن است.

وی گفت: در مجموع، ۲۶ نوع ماده معدنی در استان تهران یافت می‌شود و ظرفیت اسمی کل پروانه‌های بهره‌برداری معادن استان ۵۲ میلیون تن است.

در گزارش صمت درباره مسئولیت اجتماعی شرکت‌های معدنی مطرح شد

نام نیکی که بماند یادگار

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

این روزها عبارت مسئولیت اجتماعی را بارها و بارها می‌شنویم، اما معنی واقعی این عبارت چیست؟ مسئولیت اجتماعی فعالیتی در ابعاد ملی است که اثرات آن از چارچوب محدود و منطقه‌ای بسیار فراتر می‌رود و گاه ابعادی ملی پیدا می‌کند. مسئولیت‌های اجتماعی در حوزه‌های بسیار متفاوتی مطرح می‌شود. به‌عنوان‌مثال، موضوعات زیست‌محیطی و توجه به پدیده گرم شدن کره زمین در حوزه مسئولیت اجتماعی تعریف شده است. در کشور ما، باتوجه به شرایط خاص فعلی، این مفهوم بیشتر در حوزه مبارزه با فقر یا امدادرسانی در مواقع ضروری تعریف شده است. یکی از اخباری که این روزها و در پی وقوع زلزله مصیبت‌بار خوی منتشر شد، امدادرسانی شرکت‌های بزرگ معدنی بود، اما آیا این اقدامات را می‌توان در قالب مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها به‌شمار آورد؟ چگونه باید این اقدامات پراکنده مدیریت شود و شکل ارائه آن می‌باید چگونه باشد؟

در گزارش امروز صمت، پرسش‌های فوق را با علیخان نصراصفهانی و محمدحسین بصیری در میان گذاشتیم. آنچه در پی می‌آید، نظرات این ۲ استاد دانشگاه و فعال معدن است.

عکس: صمت

راه و رسم هدفمندی

علیخان نصراصفهانی ـ استاد دانشگاه و فعال معدن: مسئولیت اجتماعی بخشی از تعهد اخلاقی کسب‌وکارها نسبت به جامعه‌ای است که در آن پا گرفته‌اند و تعهد به این بخش، علاوه بر ایجاد خوشنامی برای صاحبان آن کسب‌وکار، جامعه را هم منتفع می‌کند.

اگر این فعالیت‌ها براساس برنامه‌ریزی و زیرنظر سیستمی هدفمند و یکپارچه باشد، می‌تواند نتایج قابل‌توجه و چشمگیری به‌بار آورد، بنابراین باید از پیش روشن باشد که یک بنگاه اقتصادی چه توانمندی‌هایی دارد و چه مسئولیت‌هایی را می‌تواند در قبال جامعه پیرامون خود برعهده بگیرد. به‌عبارت دیگر، این تلاش‌ها و اقداماتی که به‌شکل پراکنده انجام می‌شود، راه به جایی نمی‌برد و باید سازماندهی و مدیریت شود تا تاثیر قابل‌توجهی ایجاد کند.

امدادرسانی در حوادث غیرمترقبه، مانند همین زلزله اخیر در خوی، به‌شکل مستقیم برعهده دولت است. دولت مسئولیت دارد برای این قبیل رویدادها مهیا باشد و بلافاصله بعد از حادثه ستاد بحران تشکیل دهد و امدادرسانی را مدیریت کند.

اما در کشور ما تا امروز دولت در انجام این وظیفه موفق نبوده است، بنابراین بنگاه‌های اقتصادی می‌توانند باتوجه به مسئولیت اجتماعی خود پا در گود بگذارند و توان و امکانات لجستیک خود را در اختیار مناطق حادثه‌دیده قرار دهند.

در واقع، در بسیاری از مواقع، ارائه کمک‌های نقدی، کمکی به حل مشکل نمی‌کند، اما شاید تولید یک محصول یا ارائه بهنگام خدمات و امکانات، تاثیرگذاری بیشتری داشته باشد. بنابراین، اگر از پیش مشخص باشد، هر مجموعه اقتصادی در شرایط بحرانی چه کمکی می‌تواند انجام دهد، فعالیت‌ها هدفمندتر خواهد شد.

▣ این مفهوم از کجا آمده؟

مسئولیت اجتماعی مفهومی غربی است و از اواسط قرن بیستم و زمانی به‌وجود آمده است که بنگاه‌های اقتصادی دریافتند، جدا از مسئله افزایش سود اقتصادی که در نتیجه فعالیت‌های خود به‌دست می‌آورند، جزئی از جامعه هستند و بنابراین باید به مسئولیت‌های خود در برابر آن عمل کنند. بنابراین برای تاثیرگذاری در جامعه نقش‌هایی برای خود تعریف کرده‌اند. به‌عنوان‌مثال، حفاظت از محیط‌زیست برعهده هر فرد، سازمان و بنگاه اقتصادی است، در برابر حفظ آن مسئول است و نمی‌تواند به آن بی‌توجه باشد، زیرا ما در خلأ و جدا از محیط پیرامون خود نیستیم و باید در زمینه‌هایی که وجدان بشری را تحت‌تاثیر قرار می‌دهند، مسئول و پاسخگو باشیم.

علاوه بر موضوع حفظ محیط‌زیست، توسعه کسب‌وکار و اشتغال‌آفرینی، کمک به بهبود شرایط اجتماعی و... از جمله مفاهیمی است که از نیمه قرن گذشته به این سو، بعد از گسترش شرکت‌های اقماری و ابرشرکت‌ها کم‌کم وارد حوزه کسب‌وکارها شد. برای مثال، موضوع حذف کاغذ از فعالیت‌های اداری یکی از اقداماتی است که در قالب مسئولیت اجتماعی تعریف شده و به‌شدت روی آن کار می‌کنند یا پیشگامی در اقدامات فرهنگی یا ارتقای دانش عمومی و... موضوعاتی هستند که صاحبان شرکت‌ها تلاش می‌کنند، در آنها دخیل شوند و آن را نوعی تبلیغ مثبت برای کسب‌وکار خود می‌دانند.

البته شاید این موضوعات هنوز در کشور ما شکلی نمایشی دارند و چون کپی‌برداری از دیگر کشورها است، به جایگاه اصلی خود دست پیدا نکرده و به‌طورمعمول در مجموعه‌های متوسط و کوچک به‌عنوان شعار مطرح می‌شود، اما در عمل الزامی برای انجام آن ندارند، اما کشورهای خارج از ایران به این موضوعات بسیار توجه می‌کنند و جزو الزامات مجموعه خود می‌دانند.

▣ خیرخواهانه یا تبلیغاتی؟

اما چطور فرهنگی که بر اصل افزایش سودآوری و کسب ثروت بنا شده است، به این نوع از فعالیت‌ها گرایش پیدا می‌کند؟ آیا تنها به دلایل انسان‌دوستانه و خیرخواهانه است یا در کنار آن، مزایایی هم برای کسب‌وکار خود متصور هستند؟

روشن است که در هر اقدامی تنها انگیزه‌های خیرخواهانه در میان نیست. یکی از آثار مثبت این قبیل اقدامات، تبلیغ برای بنگاه اقتصادی است. یکی از بهترین راه‌های نفوذ در دل افراد جامعه، بسته به شرایط فرهنگی و امکانات اجتماعی و اقتصادی کشور، ورود به حوزه‌هایی است که جزو دغدغه‌های جمعی به‌شمار می‌روند و واکنش نشان دادن به آن است، بنابراین همان‌طور که کسب‌وکارها در تلویزیون یا دیگر رسانه‌های جمعی برای معرفی خود هزینه می‌کنند، مبالغی برای حمایت از کودکان یا برای افزایش امکانات رفاهی در مناطق دورافتاده و... اختصاص می‌دهند و شاید به‌اندازه چندین و چندبرابر تبلیغات مرسوم توجه‌ها را به خود جلب می‌کنند، پس اقدامات انسان‌دوستانه باعث می‌شود مقبولیت عمومی کسب‌وکار بیشتر شود و بنابراین در نهایت نفع و فایده آن به خود بنگاه اقتصادی هم می‌رسد. در واقع، می‌توان آن را نوعی مارکتینگ دانست که براساس اصول انسانی بنا شده و اثر آن گاه بسیار بیشتر از روش‌های دیگر است.

▣ اثرات نامحسوس

برخی شرکت‌های معدنی داخلی، به‌ویژه بخش خصوصی گاه از عمل به مسئولیت‌های اجتماعی چنین اقداماتی استقبال نمی‌کنند و روی خوشی به آن نشان نمی‌دهند. این موضوع علل متعددی دارد. شاید یکی از علت‌ها این است که هنوز این قبیل موضوعات در کشور ما شکلی نمایشی دارد و ساختار فرهنگی شرکت و بنگاه‌های اقتصادی اهمیت و ضرورت آن را به‌خوبی درک نکرده‌اند.

علت دیگر این است که فعالان اقتصادی اثربخشی فعالیت خود را نمی‌بینند، زیرا قرار بر این است که بخشی از حقوق دولتی که از معادن گرفته می‌شود، صرف افزایش رفاه و توسعه در منطقه‌ای شود، اما متاسفانه چنین اتفاقی رخ نمی‌دهد. شرکت‌های معدنی باید مطالباتی دولتی را به‌موقع پرداخت کنند تا شغل خود را از دست ندهند، اما از طرف دیگر، دولت هزینه‌هایی که طبق قانون برعهده دارد، انجام نمی‌دهد و هیچ اثر و نشانی از بهبود شرایط منطقه دیده نمی‌شود.

از طرف دیگر، بسیاری از این شرکت‌ها فعالیت B2B دارند، یعنی تولید خود را به شرکت‌های دیگر می‌فروشند و مستقیم با مشتری و عامه مردم سروکار ندارند، شاید اگر ارتباط مستقیمی با جامعه داشتند و نتیجه کار خود را بیشتر می‌دیدند، به‌سمت اجرای مسئولیت اجتماعی بیشتر حرکت می‌کردند.

بنابراین طبیعی است که دیدگاه خوبی نسبت به این موضوع نداشته باشند، البته این موضوع عمومیت ندارد و من به‌شخصه نمونه‌های متعددی در اصفهان و مناطق اطراف آن سراغ دارم که معدنداران برای روستاهای اطراف منطقه خود پارک یا حمام ساخته، مساجد را آباد و تجهیزات عمومی یا آبرسانی را بازسازی کرده‌اند.

▣ راهی برای فرهنگ‌سازی

باید ایفای مسئولیت‌های اجتماعی بخشی از رزومه شرکت‌ها باشد و در قراردادها موردتوجه قرار گیرد و امتیازی به آن تعلق بگیرد.

به‌گمان من، باید این فعالیت‌ها جزو رزومه شرکت‌ها قرار گیرد و برای مثال در قراردادهای دولتی، شرکتی که فعالیت‌هایی در این زمینه داشته و از خوشنامان عرصه مسئولیت‌های اجتماعی است، امتیازی دریافت کند.

علاوه بر این، می‌توان به شیوه دیگر کشورها، قوانین و مقرراتی در نظر گرفت که کشورها بتوانند بخشی یا تمامی مالیات خود را در قالب مسئولیت‌های اجتماعی هزینه کنند و با ارائه مستنداتی دولت آن را بپذیرد.

اگر در جامعه ما به‌شکل قانونی و رسمی بتوان این کار را انجام داد و شرکت‌ها اجازه داشته باشند به‌جای پرداخت مالیات به دولت آن را صرف امور خیر در منطقه کنند، به‌طورحتم این کار گسترش پیدا خواهد کرد، زیرا بسیار تاثیرگذار است. با چنین تمهیداتی می‌توان مجموعه‌ها را تشویق کرد که اقدامات خود را در این حوزه گسترش دهند و فعالیت‌های عام‌المنفعه بیشتری انجام شود.

در شرایط سخت امروز، همه شرکت‌هایی که از امکانات لازم برخوردار هستند، باید برای امدادرسانی آماده باشند، چون هم بودجه و هم امکانات فیزیکی و تجهیزات لازم را در اختیار دارند

مسئولیت در زمان بحران

محمدحسین بصیری ـ استاد دانشگاه و فعال معدن: اگر شرایط ایده‌آل را در نظر بگیریم، در شرایط بحرانی دولت‌ها باید وارد میدان شوند و عکس‌العمل سریعی داشته باشند. باید آمادگی و سازماندهی از قبل وجود داشته باشد و ستاد حوادث غیرمترقبه بلافاصله به وظایف خود عمل کند، زیرا این کمک‌ها براساس نیاز منطقه آسیب‌دیده و به‌شکل مدیریت‌شده است.

اما چون این وظیفه در کشور ما به دلایل متعددی مغفول مانده و معمولا آمادگی لازم وجود ندارد، خواناخواه این توقع از شرکت‌های بزرگ بیشتر است که امکانات خود را در اختیار مردم قرار دهند و به وظیفه شرعی، اجتماعی و انسانی خود عمل کنند.

تا امروز هم معمولا در مواقع بحرانی، شرکت‌های بزرگ معدنی باتوجه به تجهیزات خوبی که دارند، در امدادرسانی هم مشارکت قابل‌توجهی داشته‌اند.

▣ یادی از گذشته

در زمان زلزله رودبار، من مدیر یکی از شرکت‌های زغال‌سنگ در شاهرود بودم که فاصله به‌نسبت زیادی با منطقه داشت. آن زمان تلفن‌همراه هم نبود. وقتی خبر زلزله به گوش ما رسید، به دفتر تلفنخانه رفتم و تا صبح در حال هماهنگی بودیم تا ماشین‌آلات و تجهیزات لازم را به منطقه ارسال کنیم.

در شرایط سخت امروز هم، همه شرکت‌هایی که از امکانات لازم برخوردار هستند، باید برای امدادرسانی آماده باشند، چون هم بودجه در اختیار دارند و هم امکانات فیزیکی و تجهیزات لازم را در اختیار دارند، البته کسی در این قبیل امور به فکر کسب وجهه عمومی و برندسازی برای خود نیست و تنها عمل به وظیفه انسانی هدف است، اما در نهایت دستاورد ارزشمندی خواهد داشت که نام نیکی است که برای آنها به‌جا می‌ماند.

▣ مسئولیت‌های اجتماعی در دیگر کشورها

مسئولیت‌های اجتماعی در کشورهای دیگر، متفاوت و با شکل و شیوه‌ای است که در کشور ما تعریف می‌شود و معمولا به‌صورت کمک‌های نقدی است که با ابتکارات جالبی به‌نمایش در می‌آید. برای مثال، موسسه‌ای نمادی کوچک مثل یک سنجاق سینه، در معرض فروش می‌گذارد و درآمد حاصل از آن صرف امور خیریه می‌شود و مسئولان کشور، حتی تا رده‌های بالای سیاسی، مثل نخست‌وزیر یا ریاست‌جمهوری این نماد را خریداری می‌کنند و آن را به لباس خود می‌زنند تا نشان دهند که در آن کار خیر مشارکت کرده‌اند و به این ترتیب جامعه را هم به مشارکت ترغیب می‌کنند.

دولت برای مواقع ضروری از پیش آماده است و با استفاده از بودجه خود یا کمک‌های جمع‌آوری‌شده، تجهیزات موردنیاز را خریداری و امکانات فیزیکی، ماشین‌آلات و تجهیزات و مانند آن را مهیا و در زمان بروز سوانح و حوادث با تقسیم کار انجام‌گرفته و ارائه امکانات، مشکل را مدیریت می‌کند.

یکی دیگر از ابتکاراتی که به‌نظر من بسیار خوب است و در بعضی از کشورها انجام شده، اما در ترکیه به‌شکل جدی دنبال می‌شود، جمع‌آوری در پلاستیکی بطری‌ها است. موسساتی وجود دارند که به‌ازای هر یک در جمع‌آوری‌شده در سبدهای مخصوصی که نصب کرده‌اند، مبلغی به خیریه‌ها اختصاص می‌دهند. به این ترتیب، هم مبالغی برای امور خیر ذخیره می‌شود و هم کمکی است به حفظ محیط‌زیست و بازیافت مواد پلاستیکی.

سخن پایانی

ایفای مسئولیت اجتماعی باید حرکتی هدفمند و ملی باشد. به این ترتیب، امید می‌رود با مشارکت جمعی، راهکارهای موثری برای مقابله با بحران‌ها و حوادث غیرمترقبه، محرومیت‌زدایی و اشتغالزایی، حفاظت از محیط‌زیست و دیگر مشکلاتی که این روزها کشور با آن دست به گریبان است، بیابیم.

گسترش تجارت
سه‌شنبه
۱۸ بهمن ۱۴۰۱
۱۶ رجب ۱۴۴۴
۷ فوریه ۲۰۲۳
شماره ۲۲۶۲
پیاپی ۳۵۸۰
www.Tejaratdaily.com

کورسوی امید برای تجار خرد

روایتی وارونه از مشتری‌مداری

سقوط بازار اجاره به دره گرانی

پژوهش

فقط ۲۶ درصد واگذاری‌ها محقق می‌شود

اتاق ایران در گزارشی تاکید کرد که تحقق رقم ۱۰۶ همتی تعیین‌شده در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، با فرض واگذاری فقط از طریق سازمان خصوصی‌سازی و عدم امکان انتقال مستقیم سهام به ذینفعان، دور از ذهن است.

اتاق بازرگانی ایران در ادامه تحلیل خود از لایحه بودجه، این بار به سراغ پیشبینی‌های دولت از خصوصی‌سازی رفته و ابعاد مختلف این موضوع را بررسی کرده است. در این تحلیل، چالش‌ها به سه دسته اصلی تقسیم‌شده و مشکلات احتمالی پیش‌رو نیز ترسیم شده‌اند. نخستین چالش به مجوز واگذاری شرکت‌های دولت باز می‌گردد. دولت مجوز واگذاری بنگاه‌های دولتی مشمول گروه‌های یک و دو موضوع ماده ۲ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی را در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ حذف کرده است. این در حالی است که در جدول ۴ لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، منابع حاصل از واگذاری شرکت‌های دولتی و در جدول ۱۳ لایحه نیز، مصارف وجوه حاصل از واگذاری آمده است.

بر همین اساس مرکز پژوهش‌های اتاق ایران در گزارشی دراین‌باره یادآوری کرده در فقدان این مجوز، شرط اولیه و لازم برای واگذاری شرکت‌های دولتی وجود ندارد و اقدام به واگذاری سهام و بنگاه‌های متعلق به دولت از سوی مجریان با ابهام روبه‌رو خواهد شد.

مرکز پژوهش‌های مجلس هم درخواست کرده تا همانند سال‌های گذشته بند «الف» تبصره «۲» لوایح بودجه، به لایحه بودجه ۱۴۰۲ اضافه شود. منظور مرکز پژوهش‌های مجلس این بند است: «به دولت اجازه داده می‌شود، بنگاه‌های دولتی مشمول گروه‌های (۱) و (۲) موضوع ماده (۲) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی را واگذار کند و پس از واریز منابع حاصله به ردیف‌های ۳۱۰۵۰۱ و ۳۱۰۵۰۲ مصارف مذکور در جز «۲» بند «د» سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی را از طریق جدول شماره ۱۳ این قانون با تأکید بر تقویت تعاونی‌ها پرداخت کند.

موضوع دیگری که در این گزارش به آن پرداخته شده بحث انتقال مستقیم سهام شرکت‌ها به طلبکاران است. دومین مغایرت در موضوع واگذاری شرکت‌های دولتی مربوط به بند (ج) تبصره (۲) لایحه بودجه ۱۴۰۲ است که با سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی هم‌خوانی ندارد. در این بند آمده: «در مواردی که مطابق این قانون، دولت سهام یا سهم الشرکه خود در شرکت‌های دولتی را واگذار می‌کند، اشخاص دریافت‌کننده سهام به نمایندگی از دولت، سهام موصوف را به فروش رسانده و پس از واریز وجوه آن به خزانه، به مصرف مشخص شده در جز (۲) بند (د) سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی خواهد رسید.»

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران این حکم را مغایر با حکم بند (۴) اصلاحی ماده ۶ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ می‌داند که در آن تصریح شده است: «دولت حق اعطای سهام به‌صورت مستقیم به اشخاص بابت رد دیون یا پرداخت بدهی خود را ندارد».

این مرکز تاکید کرده: این حکم تکرار رویه غلط چندساله دولت‌ها مبنی بر انتقال مستقیم سهام به طلبکاران بدون رعایت شرط رقابت در بورس یا مزایده است.

مرکز پژوهش‌های مجلس هم با طرح این سؤال که «اگر امکان فروش سهام توسط دستگاه‌های طرف حساب دولت وجود دارد، چرا خود دولت یعنی سازمان خصوصی‌سازی اقدام به چنین کاری نمی‌کند؟ به این نتیجه رسیده است که: «پیش‌بینی این حکم صرفاً به‌منظور جلوگیری از تعارض شکلی با سیاست‌های کلی و عبور لایحه از مجاری قانونی صورت گرفته است».

موضوع سوم و نهایی نیز به نگرانی از برآورد غیرواقعی از درآمد خصوصی‌سازی اختصاص دارد. در این گزارش آمده: دولت بنا بر گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس در این ردیف از منابع خود دچار بیش برآورد شده و تحقق رقم ۱۰۶ هزار میلیارد تومانی تعیین‌شده در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، با فرض واگذاری فقط از طریق سازمان خصوصی‌سازی و عدم امکان انتقال مستقیم سهام به ذینفعان، دور از ذهن است.

از این مبلغ، تنها حدود ۲۷ هزار میلیارد تومان آنکه مربوط به اقساط واگذاری هلدینگ خلیج‌فارس است (هر قسط حدود ۱۳.۵ هزار میلیارد تومان و هر شش ماه یک‌بار) به‌صورت قطعی محقق خواهد شد.

اگر مجموع اقساط سایر واگذاری‌های سال‌های قبل را نیز حدود هزار میلیارد تومان (با توجه به اینکه متوسط وصول اقساط واگذاری در سال‌های اخیر، بیش از ۱۰ هزار میلیارد ریال نبوده است) در نظر بگیریم، در مجموع به رقم ۲۸ هزار میلیارد تومان می‌رسیم.

یعنی از رقم ۱۰۶ هزار میلیارد تومان ردیف واگذاری‌های شرکت‌های دولتی، تنها حدود ۲۸ هزار میلیارد تومان معادل حدود ۲۶ درصد با قطعیت محقق خواهد شد و تحقق حدود ۸۰ هزار میلیارد تومان آن (با فرض حصه نقدی ۵۰ درصد برای واگذاری‌ها)، نیازمند واگذاری حداقل ۱۶۰ هزار میلیارد تومان سهام شرکت‌های دولتی در سال ۱۴۰۲ است که امکان تحقق آن بسیار کم است.

امکان اقامه شکایت کیفری از شرکت ارائه‌دهنده خدمات پس از فروش

حقی که باید گرفت

گروه تجارت
editor@smtnews.ir

با اینکه وضعیت گارانتی کالا و محصولات، در کشور ما وضعیت مطلوبی ندارد، اما بااین‌حال همچنان موضوع خدمات پس از فروش و گارانتی در هنگام خرید هر کالا و دریافت خدمات، برای خریداران بسیار مهم است. از خودرو لوازم خانگی گرفته تا تبلت و گوشی و هر وسیله‌ای که قرار است پول هنگفتی برای آن پرداخت گردد. با این همه نه تنها کالاهای قاچاق راه‌یافته به بازار بدون ضمانت و گارانتی هستند؛ برخی از تولیدات داخلی نیز اقدام مناسبی در این حوزه ندارند تا آنجا که بسیاری معتقدند خدمات پس از فروش در ایران بی‌معناست!

برخی از مصرف‌کنندگان نیز معتقدند حتی به فرض وجود ضمانت و گارانتی مناسب، باید روزها و هفته‌ها در صف طولانی شرکت‌های گارانتی برای رفع مشکل ماند. این درحالی است که طبق ماده ۲ قانون حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان کلیه فروشندگان کالا و خدمات، مسئول صحت و سلامت کالا و خدمات فروخته شده هستند و در صورت وجود عیب یا عدم انطباق کالا با شرایط تعیین شده، خریدار حق دارد درخواست تعویض کالای معیوب با کالای سالم را از فروشنده داشته باشد.

صمت در این گزارش ضمن ارائه تعریف دقیقی از گارانتی و انواع آن نحوه طرح شکایت از گارانتی کالا را بیان کرده است.

عکس: آیدا فریدی

اگر اقدامات شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات پس از فروش به تعبیری نشان‌دهنده وقوع جرمی همچون کلاهبرداری یا تقلب در کالا و خدمات باشد، طرح شکایت کیفری و اعلام جرم نیز ممکن خواهد بود

گارانتی به چه معناست؟

در روابط و معاملات بازرگانی و خریدوفروش کالا، گارانتی به تعهدی اطلاق می‌گردد که فروشنده کالا یا خدمات در قبال محصول یا خدماتی ارائه می‌نماید و معمولاً تعهد می‌کند چنانچه ادعای آنها در خصوص کیفیت کالا یا خدمات، برآورده نگردد، حاضرند کالای مذکور را مرجوعه نموده، یا به‌صورت رایگان نسبت به تعمیر یا تعویض کالا اقدام کنند. در معاملات قانونی و تجاری نیز گارانتی به ضمانتی گفته می‌شود که یکی از طرفین قرارداد به دیگری اعطا می‌کند. براساس آن اگر مواردی بر خلاف شروط قرارداد اتفاق افتاد و یا مشکلی برای موضوع قرارداد ایجاد شد، طرف دیگر یکی از موارد را به‌عنوان چاره کار برای خود اتخاذ کند.

ضمانت از کالا یا به‌صورت «صریح» است یا «ضمنی». در گارانتی «صریح» میزان کیفیت یا عملکرد آن محصول تضمین گردیده و مشخص خواهد شد که در چه شرایطی خریدار می‌تواند کالا را مرجوع نماید. گارانتی «ضمنی» معمولاً در معاملات استفاده می‌شود.

در برخی مواقع نیز بر اساس قانون، گارانتی مطابق ادعای کارخانه سازنده در خصوص محصول، قرار داده می‌شود. مثل دعاهایی که در برخی تبلیغات تلویزیونی برای معرفی محصولات ذکر می‌گردد و باید این ادعاها دقیقاً مطابق کالای ارائه شده در بازار باشند.

همچنین برای خدمات نیز می‌توان گارانتی قائل شد. مثلاً تعمیرکاران خودرو پس از انجام تعمیرات ضمانت می‌کند که تا ۹۰ روز فلان قطعه دارای گارانتی تعمیر خواهد بود.

گارانتی واگذاری هم نوع دیگری از گارانتی ضمنی محسوب شده که به فروشنده امکان فروش کالا را می‌دهد و فروشنده تضمین می‌کند که آن کالا به‌طور مثال کالا دزدی نبوده، یا فروش آن تجاوز به حقوق دیگری نیست و یا به فرد دیگری نیز فروخته نشده است.

◉ موارد مشمول گارانتی چیست و نحوه اجرای گارانتی چگونه است؟

بسیاری از محصولات، گارانتی تعویض یا تعمیر برای چند ماه، یا چند سال و یا به‌صورت مادام‌العمر دارند. فروشندگان خودروها تعمیرگاه‌های تخصصی دارند و به همین دلیل پس از چند سال استفاده از یک خودرو عده‌ای ترجیح می‌دهند که برای استفاده از گارانتی، خودروی جدید خریداری کنند. فروشندگان لوازم الکترونیکی و لوازم کامپیوتری نیز در گذشته چنین خدماتی داشتند، اما چنین امکاناتی دیگر اکنون وجود ندارد. در عمل، بسیاری از برندها، کالا و محصول دارای گارانتی را که بعد از چند روز یا چند ماه معیوب گردد، معمولاً در صورتی که امکان تعویض در گارانتی لحاظ شده باشد، تعویض خواهند کرد، در غیر این صورت باید آن را دور انداخت و مدل دیگری جایگزین نمود. بسیاری از برندهای معتبر و کارخانجات در تمام کشورها، مرکزی برای تعمیر و گارانتی کالای خود ندارند و اغلب آنها با عقد قرارداد با بسیاری از شرکت‌های تعمیراتی و فنی کالا، شرکتی را به‌عنوان نماینده رسمی خود انتخاب و به عموم معرفی می‌نمایند که در صورت مشاهده هرگونه مشکل، خریدار یا کاربر، کالای خریداری شده خود را به این شرکت‌ها برای تعمیر و یا تعویض تحویل می‌دهند.

◉ با این تفاسیر نقض گارانتی در چه حالتی رخ می‌دهد؟

هنگامی که تعهد سازنده یا فروشنده دستگاه برآورده نگردد، در واقع نقض گارانتی رخ داده است. هنگامی که یک جنس یا کالا همانگونه که هنگام خرید کار می‌کرده، کار نکند، حتی اگر ایرادی هم پیدا نکرده باشد، نقض گارانتی محسوب می‌شود.

فروشنده نیز موظف است مطابق گارانتی، مبلغ کالا را مسترد نموده و یا آن کالا را تعویض و یا تعمیر کند. در این شرایط و برابر قانون اگر فروشنده از عمل مطابق گارانتی سر باز زد، خریدار کالا می‌تواند پیگیری‌های لازم را برای مطالبه خسارت از طریق مراجع قضایی انجام دهد.

◉ روش‌های طرح شکایت از شرکت گارانتی‌کننده کالا چگونه است؟

قبل از اینکه بخواهیم از شرکت گارانتی‌کننده طرح شکایت کنیم، لازم است مطمئن شویم که ادعای شرکت مذکور درست و قانونی بوده یا خیر. پس لازم است کلیه شرایط گارانتی درج شده روی وب‌سایت شرکت گارانتی‌کننده و شرکت تولیدکننده محصول و همچنین کارت گارانتی را به‌دقت بخوانید و تعهدات شرکت طرف قرارداد خود را با شرایط سایر شرکت‌های هم‌رده مقایسه نمایید.

تحقیقات نشان می‌دهد بیش از ۹۴ درصد مشتریان ناراضی از خدمات گارانتی، بدون این که نارضایتی خود را به شرکت‌های مذکور اعلام نمایند از پیگیری و اعلام شکایت خود منصرف شده و سعی می‌کنند صرفاً دوباره از آن شرکت خرید نکنند. همین عدم اعلام نارضایتی، موجب خواهد شد که بیشتر شرکت‌ها کمتر به مقوله مشتری‌مداری اهمیت داده و همه به فکر سود خود باشند.

به‌عنوان نمونه درمورد کالاهایی مانند یارانه و تلفن همراه؛ در صورتی که شما شکایت خود را از طریق کمیسیون شکایات اتحادیه‌های صنفی مطرح نمایید، به دلیل وجود کارشناسان فنی آگاه و مجرب در این اتحادیه‌ها، معمولاً سریع‌تر می‌توانید به نتیجه مطلوب برسید. هم‌اکنون در اغلب استان‌ها اتحادیه تلفن همراه، رایانه و کالاهای صوتی تصویری تأسیس شده که توصیه می‌شود در گام دوم از طریق آنها اقدام کنید. حتی در برخی از استان‌ها ثبت شکایت به‌صورت اینترنتی نیز امکان‌پذیر خواهد بود و در شهرهای کوچک، شاکیان مجبور هستند برای طرح شکایت به‌صورت حضوری به اتحادیه مربوطه مراجعه کنند. در تهران اتحادیه صنف فناوران رایانه تهران برای رسیدگی به امور مشتریان و نظارت بهتر بر اعضای اتحادیه، سامانه‌ای اینترنتی را برای طرح شکایت از متخلفان صنفی و فروشگاه‌های تحت نظارتش راه‌اندازی کرده است که می‌توانید با وارد شدن به این سامانه شکایت خود را ثبت و پیگیری نمایید.

سامانه جامع پاسخگویی به شکایات اداره کل تعزیرات حکومتی استان به آدرس https://www.tazirat.gov.ir نیز از دیگر راه‌هایی است که پس از انتخاب استان خود و گزینه شکایت، می‌توانید شکایات خود را ثبت و پیگیری نمایید. در وزارت ارتباطات در این سال‌ها برای پیگیری شکایات مردمی از شرکت‌های اینترنتی سامانه ۱۹۵ به وجود آمده است. این سامانه که هم به‌صورت اینترنتی و هم به‌صورت تلفنی فعال است این امکان را به وجود می‌آورد که مردم در صورت بروز هرگونه اجحاف در حقشان بتوانند شکایت کرده و شکایت خود را پیگیری کنند. در صورتی که شکایت از خدمات پس از فروش درباره شرکت‌ها و سازمان‌های زیرمجموعه وزارت ارتباطات باشد و یا اپراتورهای تلفن همراه، اینترنت یا ثابت و پیامکی باشد، شما می‌توانید شکایت خود را در سامانه ۱۹۵ به آدرس https: //۱۹۵.cra.ir ثبت کرده و پیگیری نمایید.

همچنین در صورت پاسخ نگرفتن از موارد قبلی، باید در وب‌سایت سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان (سامانه ۱۲۴) شکایت خود را ثبت و پیگیری نمایید. در صورت وقوع خسارت به خریدار به علت عدم پایبندی شرکت گارانتی‌کننده و دارنده خدمات پس از فروش، به تعهدات خود ورود خسارت به خریدار، امکان طرح شکایت حقوقی وجود خواهد داشت و حتی اگر اقدامات این شرکت‌ها به تعبیری نشان‌دهنده وقوع جرمی همچون کلاهبرداری یا تقلب در کالا و خدمات باشد، امکان شکایت کیفری و اعلام جرم نیز ممکن خواهد بود.

◉ آیا برای طرح شکایت بابت گارانتی باید هزینه پرداخت کرد؟

بررسی کلیه تخلفات صنفی در اتحادیه اصناف و سازمان تعزیرات حکومتی، فاقد هرگونه هزینه بوده، بنابراین طرح شکایت بابت گارانتی نیز، هزینه خاصی برای شاکی در بر نخواهد داشت.

اما اگر بخواهید بابت گارانتی و خدمات پس از فروش، از طریق مراجع قضایی دادگستری اقدامات حقوقی و قضایی خود را پیگیری و طرح شکایت نمایید، باید شکایت خود را در دفاتر خدمات قضایی ثبت نموده و مطابق با تعرفه‌های سالانه، هزینه ثبت شکایت را پرداخت نمایید.

البته در موضوعات کیفری هزینه چندانی نیست، ولی در مسائل حقوق با عنایت به مالی بودن این نوع دعاوی باید متناسب با ارزش خواسته دعوای شما تقویم گردد. چنانچه خسارت سنگینی بابت نبود گارانتی و خدمات پس از فروش متحمل شده‌اید، بهتر است مراتب را از طریق مراجع قضایی پیگیری نمایید.

◉ به نتیجه رسیدن طرح شکایت بابت گارانتی و خدمات پس از فروش چقدر زمان می‌برد؟

امروزه با توجه به اوضاع نامناسب اقتصادی در کشور وضعیت نامطلوب تمام شرکت‌ها در تحویل کالا و خدمات پس از فروش و گارانتی آن، همواره شاهد طرح شکایت‌های متعدد در این زمینه هستیم.

حجم بالایی از این شکایات معمولاً همه روزه در اتحادیه‌ها، سازمان تعزیرات و دادگاه‌ها، ثبت و مورد رسیدگی قرار می‌گیرد. باید عنوان کرد که تخمین زمان شروع و خاتمه دعوا، متناسب با موضوع شکایت به‌صورت دقیق قابل پیش‌بینی نخواهد بود و انجام کار کارشناسی متعدد در این مراحل، زمان‌بر شدن آنها را نیز افزایش خواهد داد.

در صورت وارد آمدن خسارت به خریدار به علت عدم پایبندی شرکت گارانتی‌کننده و دارنده خدمات پس از فروش، به تعهدات، امکان طرح شکایت حقوقی وجود دارد

افزایش مبادلات تجاری ایران و زیمبابوه

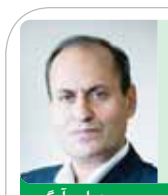
وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی از پیش‌بینی افزایش سطح مبادلات تجاری میان ایران و زیمبابوه به بیش از ۵۰۰ میلیون دلار در سال خبر داد. به گزارش ایسنا، نهمین اجلاس کمیسیون مشترک ایران و زیمبابوه بهمن‌ماه امسال در تهران برگزار شد و در این رویداد تعدادی سند همکاری دوجانبه به امضا رسید. در جلسات قبلی دو طرف، متن‌های پیشنهادی برای تفاهمنامه‌های همکاری مبادله شد. روابط سیاسی دو کشور ایران و زیمبابوه تاریخی و راهبردی بوده و بر همین اساس افزایش سطح همکاری‌های اقتصادی میان دو طرف مورد تاکید قرار دارد. به همین منظور این اجلاس بستر توسعه همکاری‌های اقتصادی و ارتقای سطح تبادلات تجاری دو کشور را فراهم می‌کند. سید صولت مرتضوی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در دیدار اخیراً با وزیر صنایع و تجارت زیمبابوه با اشاره به ظرفیت‌های شرکت دخانیات به‌عنوان یکی از زیرمجموعه‌های این وزارتخانه گفت: این شرکت محصول توتون خود را از زیمبابوه وارد می‌کند که در آینده‌ای نزدیک همکاران این شرکت برای تبادل تجربیات و مبادله نیازها به این کشور سفر خواهند کرد. وی از آمادگی شرکت سرمایه‌گذاری دارویی تأمین (تیپیکو) به‌عنوان یکی دیگر از زیرمجموعه‌های وزارت کار برای برنامه‌ریزی، تأمین و ارسال دارو به زیمبابوه خبر داد. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی همچنین از افزایش سطح مبادلات تجاری میان دو کشور به بیش از ۵۰۰ میلیون دلار در سال خبر داد. ضرورت تقویت دوجانبه همکاری‌ها با ایران به‌ویژه در بخش صنعت و استفاده از دانش و تکنولوژی فراوری غذای ایران در حوزه‌های کشاورزی و محصولات صنعتی نظیر سویا و آفتابگردان از جمله زمینه‌های مورد علاقه زیمبابوه به شمار می‌رود. وزارت صنایع و تجارت زیمبابوه همچنین علاقمند به مشارکت در بخش‌های معدن، حوزه‌های انرژی و تولید کودهای شیمیایی با ایران است.

حامد فروزان مدیرکل امور بین‌الملل وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی نیز در این اجلاس از آمادگی هلدینگ‌های دارویی برای ایجاد خط تولید دارو در زیمبابوه خبر داد و گفت: در سفر آینده هیات ایرانی به زیمبابوه امکان ایجاد خط فراوری دخانیات و بهره‌مندی مستقیم شرکت دخانیات از توتون‌های موجود در این کشور بررسی خواهد شد. به این منظور تفاهمنامه‌های متعددی در حوزه انتقال تجربیات در بخش دارو، آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، صنعت و کشت فرا سرزمینی و صادرات ماشین‌آلات کشاورزی و مواد پتروشیمی به زیمبابوه پیش‌بینی شده و تلاش بر این است که روابط تجاری دو کشور به تراز مثبت برسد.

یادداشت

اهمیت اجرای سازکارهای امن و باثبات

عباس آرگون
فعال تجاری

دولت سیزدهم طی ماه‌های گذشته، به‌ویژه از ابتدای امسال، برنامه‌های متعددی را در راستای تسهیل بازگشت ارزهای حاصل از صادرات تدوین و ابلاغ کرد. تشکیل بازار متشکل ارزی برای بازگشت اسکناس ارز، اصلاح آیین‌نامه اجرایی بازگشت ارز حاصل از صادرات، اجرای طرح صادرات در ازای واردات (واردات با ارزهای حاصل از صادرات) از جمله برنامه‌های اعلام‌شده در این مدت بود. در تشریح این دست رویکردهای دولت طی چند مدت اخیر باید گفت اصلاح قوانین دست‌وپاگیر و مخرب برای فعالیت‌های مختلف اقتصادی، همواره جزو راهکارهای مناسب برای ساماندهی شرایط است. حذف چارچوب‌ها، به کاهش موانع برای تجارت منجر شده است و از این نظر می‌توان توجه دولت به اصلاح ساختارهای قانونی امور تجاری را مثبت ارزیابی کرد. علاوه بر تمام موارد مذکور، توجه به ایجاد بسترهای تسهیل‌شده برای انجام فعالیت‌های تجاری، از اهمیت بالایی برخوردار است. در شرایطی که به‌دلیل تحریم‌ها، نقل‌وانتقالات بانکی با دشواری زیادی همراه است، ایجاد سازکارهای راهگشا برای برقراری روابط تجاری با سایر کشورها، از اهمیت بالایی برخوردار است. در حال حاضر، بخش زیادی از فعالان بازرگانی به‌ویژه صادرکنندگان، مشکلات جدی برای بازگرداندن ارزهای خود دارند و از این مسئله به‌عنوان چالش جدی تجارت یاد می‌کنند. الزام به رفع تعهدات ارزی در کنار وجود تحریم‌های بانکی، تجار را تحت‌فشار قرار داده و از این‌رو طی چند سال اخیر از رغبت و تمایل فعالان بازرگانی برای صادرات کاسته شده است، بنابراین راهکارهایی که بتواند ضمن تسهیل روند فعلی، زمینه‌ساز بازگشت ارزهای صادراتی با کمترین هزینه و مانع شود، از اهمیت بالایی برخوردار است. به‌طورکلی هرچه قوانین ساده‌تر و راهبردی‌تری در امر تجارت داشته باشیم، وضعیت فعلی بهبود خواهد یافت. علاوه بر اهمیت مانع‌زدایی از تجارت به‌ویژه در بحث نقل‌وانتقالات بانکی، آسیب‌های تغییرات قوانین تبدیل به یکی از معضلات بخش تجارت شده است. باید تاکید کرد مصوبات قانونی که محدودیت فعالیت‌های تجاری را تعیین می‌کنند، نباید روزانه تغییر کنند، چرا که فعالان اقتصادی، برای حداقل میان‌مدت برنامه‌ریزی می‌کنند و تغییرات مستمر قوانین و چارچوب‌ها، برنامه‌ریزی و آینده‌نگری بازرگانان و تجار را مختل می‌کند. لزوم توسعه اقتصادی، وجود محیط اقتصادی پیش‌بینی‌پذیر است که متاسفانه چنین فضایی در ایران وجود ندارد. به‌دلیل برنامه‌های متغیر دولت و همچنین آسیب‌های تصمیمات نامناسب و خلق‌الساعه، بستر فعالیت بازرگانان درگیر تلاطم است و در چنین شرایطی نمی‌توان انتظار توسعه تجارت و صادرات غیرنفتی را داشت. تاثیر این تنش‌ها را می‌توان در بخش‌های مختلف اقتصادی در حال حاضر مشاهده کرد؛ به‌عنوان‌مثال نرخ ارز در بازار آزاد طی ماه‌های اخیر تلاطم‌های شدیدی را تجربه کرده که دلیل مهم آن، همین بی‌ثباتی فضای اقتصادی بوده است. تنها بخشی از نرخ ارز در شرایط کنونی، به‌علت تورم و آسیب‌های اقتصادی موجود است. بخش مهم دیگر، تاثیرگذار بر نرخ ارز، تنش‌های بین‌المللی ایران مانند تحریم‌ها، نپیوستن به FATF و سایر موارد این‌چنینی است که تا وقتی این موارد به‌سرانجام نرسند، همچنان نرخ ارز بی‌ثبات خواهد بود. حال اگر به مشکلات اقتصادی و چالش‌های سیاسی، برنامه‌های متغیر و رویکردهای مخرب دولت را اضافه کنیم، بدیهی است که نرخ ارز نه‌تنها کاهش نیافته، بلکه به ثبات نیز نخواهد رسید.

در حال حاضر اقتصاد ایران پیش‌بینی‌پذیر و قابل‌اعتماد نیست. در چنین فضایی، خروج سرمایه‌ها و سرمایه‌گذاران از کشور و همچنین تبدیل شدن ارز به کالای سرمایه‌ای، از اتفاقات بدیهی است و نمی‌توان جلوی آن را گرفت، بنابراین دولت ابتدا باید از تصمیم‌گیری اقتضایی دور شود و به برنامه‌های خود ثبات بخشد، سپس با حذف موانع و رویکردهای مخرب اقتصادی و تجاری، بستری تسهیل‌شده و مطمئن به دور از تنش و بی‌ثباتی را برای فعالان اقتصادی و تجاری فراهم آورد.

آمادگی ترانزیت ۵۰ میلیون تنی وجود دارد

مدیرعامل سازمان بنادر و دریانوردی بااشاره به عملکرد ۴۴ساله انقلاب اسلامی در حوزه دریایی، گفت: طی این سال‌ها ظرفیت عملکرد بنادر کشور از ۱۹ میلیون تن به ۲۷۰ میلیون تن رسیده است. به‌گزارش ایرنا، علی‌اکبر صفایی، درباره تعداد بنادر کشور قبل و بعد انقلاب اسلامی، اعلام کرد: حمل‌ونقل دریایی به‌دلیل ارزان‌نرخ بودن موجب شده تا تجارت بین‌المللی و جهانی شدن اقتصاد آسان‌تر شود و همان‌گونه که شاهد هستیم، بیش از ۱۱ میلیارد تن کالا در حمل‌ونقل دریایی جابه‌جا می‌شود. هدف‌گذاری و برنامه‌ریزی میان‌مدت کشور در حوزه ترانزیت، ۱۵ تا ۲۰ میلیون تن و برنامه بلندمدت نیز در حوزه ترانزیت بیش از ۵۰ میلیون تن است که نیازمند توسعه ریل هستیم.

مدیرعامل سازمان بنادر و دریانوردی بیان کرد: در حوزه بنادر این ظرفیت را داریم تا ۵۰ میلیون تن کالاهای ترانزیتی را در بنادر شمالی و جنوبی جابه‌جا کنیم، اما ظرفیت ریلی کشور باید در این زمینه افزایش یابد، هرچند درباره ترانزیت ۱۵ تا ۲۰ میلیون تنی ظرفیت ریلی کشور پاسخگو است.

صفایی بااشاره به اینکه در طول ۱۰ماهه سال ۱۴۰۱، عملکرد بنادر کشور ۱۸۳ میلیون تن بوده است که نسبت به سال گذشته رشد داشته‌ایم، اعلام کرد: در بخش کانتینری نیز، عملکرد بنادر کشور ۲ میلیون و ۱۵۰ میلیون TEU بوده است که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۸ درصد رشد داشته‌ایم.

ورود ارز به‌میزان دلخواه، معاف از مالیات شد

کورسوی امید برای تجار خرد

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

اواخر هفته گذشته، داوود منظور، رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور طی بخشنامه‌ای، مصوبه قانونی مراجع ذی‌ربط برای معافیت مالیاتی ورود ارز را به ادارات کل امور مالیاتی سراسر کشور ابلاغ کرد. طبق این بخشنامه، هر شخص حقیقی و حقوقی می‌تواند با اظهار میزان ارز وارداتی در گمرکات ورودی، به هر میزان ارز اعم از اسکناس و حواله به کشور وارد کند. این بخشنامه، اواخر خرداد امسال توسط مدیر اداره صادرات بانک مرکزی اعلام شده بود و پس از گذشت بیش از ۶ ماه، برای اجرا ابلاغ شده است. در گام نخست باید به ابعاد پیامدهای معافیت مالیاتی واردات ارز توجه کرد، چرا که برخی افراد معتقدند، بخشنامه مذکور می‌تواند مسیر بازگشت ارزهای حاصل از صادرات را تا حدی تسهیل کند. علاوه بر آن، به عقیده برخی کارشناسان، اصلاح فضای قانونی برای ورود ارز به کشور، بهبود تنش‌های بازار ارز را در پی خواهد داشت. فارغ از نظرات مختلف موجود در این‌باره، نکته قابل‌توجه آن است که ابلاغ این بخشنامه بیش از ۶ ماه به طول انجامیده که زمانی قابل‌توجه است. افرادی که به پشتوانه اجرای قریب‌الوقوع بخشنامه معافیت واردات ارز، فعالیت‌های خود را به‌تعویق انداخته‌اند، طی ۶ ماه اخیر بلاتکلیف بوده و کسانی که در این مدت ارز وارد کرده‌اند، همچنان برحسب قانون پیشین مالیات آن را پرداخته‌اند. بنابراین بی‌ثباتی شرایط، گریبانگیر فعالان اقتصادی بخش‌های مختلف بوده و نمی‌توان از این وضع پشتیبانی کرد. صمت در این گزارش، به بررسی ابعاد پیامدهای اجرایی شدن بخشنامه معافیت مالیاتی ورود ارز پرداخته و در این‌باره با کارشناسان و فعالان تجاری و اقتصادی گفت‌وگویی انجام داده است.

عکس: صمت

به‌دلیل وجود محدودیت در سایر کشورها برای میزان خروج ارز، بخشنامه معافیت مالیاتی ورود ارز به ایران، تاثیر زیادی بر روندهای تجاری ندارد. تاثیرگذاری بخشنامه مذکور زمانی است که ایران بتواند این رویه را با سایر کشورها به‌عنوان مثال کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا برقرار کند

تعلل در اجرای بخشنامه

اواخر خرداد امسال، بهزاد لامعی، مدیر اداره صادرات بانک مرکزی از تدوین بخشنامه معافیت مالیاتی واردات ارز خبر داد و پس از گذشت بیش از ۶ ماه، داوود منظور، رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور، مصوبه قانونی برای اجرای این طرح را به مراجع ذی‌ربط و ادارات کل امور مالیاتی کشور ابلاغ کرد. به‌گزارش تسنیم، رئیس کل سازمان امور مالیاتی در بخشنامه‌ای خطاب به ادارات کل امور مالیاتی سراسر کشور ذکر کرده که پیرو بخشنامه شماره ۲۰۰/۱۴۰۱/۴ مورخ ۲۷ فروردین ۱۴۰۰ باتوجه به مصوبه قانونی مراجع ذی‌ربط ورود ارز (اعم از اسکناس و حواله معاف از مالیات) است. هر شخص حقیقی و حقوقی می‌تواند با اظهار ارز در گمرکات ورودی، به هر میزان اسکناس ارز به کشور وارد کند و هیچ‌یک از دستگاه‌های امنیتی، انتظامی و گمرک حق ممانعت از آن را ندارند. در ادامه، بخشنامه مذکور قید شده که بانک مرکزی، وزارت امور اقتصادی و دارایی، نیروی انتظامی و سایر دستگاه‌های مرتبط موظف هستند، ترتیبی اتخاذ کنند تا ورود ارز، تسهیل شود و فعالان در این حوزه نگران موضوع مالیات و برخورد نظارتی پیرامون واکاوی منشأ سرمایه نشوند. در پایان بخشنامه مذکور، سازمان امور مالیاتی اعتبار این مصوبه را از تاریخ ابلاغ تا پایان آبان ۱۴۰۲ اعلام کرده است.

از زمان اعلام تا ابلاغ و اجرای بخشنامه معافیت مالیاتی برای واردات ارز، بیش از ۶ ماه طول کشید و در این مدت، بازار ارز نوسانات جدی را تجربه کرد. نرخ دلار بازار آزاد در اواخر خرداد و تیر امسال، در کانال ۳۰ هزار تومان و الان این رقم، بین ۴۴ تا ۴۵ هزار تومان متغیر است. اگر دولت معتقد است، معافیت مالیاتی برای واردات ارز تا حدی نیاز ارز بازار را کنترل می‌کند و می‌تواند برای بازگشت ارزهای صادراتی نیز موثر باشد، باید پاسخگوی دلیل تعویق در اجرای این بخشنامه باشد. بلاتکلیفی تجار و تنش بالای بازار آزاد ارز، از جمله ثمرات مخرب بی‌توجهی و تاخیرهای دولتی است.

تنها معافیت مالیاتی کافی نیست

امیر عابدی، رئیس کمیسیون توسعه صادرات غیرنفتی اتاق بازرگانی ایران در گفت‌وگو با صمت، به تشریح ابعاد مختلف بخشنامه معافیت مالیاتی واردات ارز به کشور پرداخت و دراین‌باره گفت: بانک مرکزی بخشنامه‌ای را برای معافیت مالیاتی واردات ارز اسکناس و حواله به هر میزان، اعلام و چندی پیش سازمان امور مالیاتی کشور این بخشنامه را برای اجرا، ابلاغ کرده است. در نگاه نخست، این کار، به تسهیل ورود ارز به کشور به‌ویژه ارزهای تجاری کمک خواهد کرد، اما رویکردی جزئی‌تر برای تشریح ابعاد این بخشنامه نیاز است. در گام نخست باید گفت، کشورهای مختلف جهان، قوانینی را برای میزان ورود و خروج ارز اسکناس دارند و از این نظر، محدودیت جدی برای انتقال ارز از مبادی فرودگاهی وجود دارد.

وی ادامه داد: کشورهای مختلف بیشتر سقف ۱۰ هزار یورو را به‌عنوان محدودیت ورود و خروج ارز از مبادی فرودگاهی اعلام کرده‌اند و در نتیجه، اگر افراد بخواهند ارز به ایران وارد کنند، نهایت تا ۱۰ هزار یورو می‌توانند؛ که مبلغی قابل‌توجه نیست. بنابراین تنها قانون معافیت مالیات داخلی و آزادسازی واردات ارز با هر میزان دلخواه، کافی نیست و کشور مبدأ نیز باید برای خروج ارز با میزان دلخواه موافقت کند تا این بخشنامه ثمره‌ای چشمگیر داشته باشد.

به‌گفته این فعال اقتصادی در تجارت کلان کشور، ورود ۱۰ هزار یورو تاثیر چندانی ندارد و از این‌رو به‌نظر می‌رسد بخشنامه معافیت مالیات واردات ارز با هر میزان دلخواه، در بحث رفع تعهدات ارزی نقشی پررنگ نخواهد داشت.

▣ سازکارهای کارآمد تدوین شود

عابدی در ادامه صحبت‌های خود به اهمیت برقرار شدن معافیت‌های نقل‌وانتقال ارز از مبادی فرودگاهی در سایر کشورهای طرف معامله با ایران اشاره کرد و در این‌باره گفت: همان‌طور که پیش‌تر اشاره شد، به‌دلیل وجود محدودیت در سایر کشورها برای میزان خروج ارز، بخشنامه معافیت مالیاتی ورود ارز به ایران، تاثیر زیادی بر روندهای تجاری ندارد. تاثیرگذاری بخشنامه مذکور زمانی است که ایران بتواند این رویه را با سایر کشورهای طرف معامله، به‌عنوان مثال کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا برقرار کند. اگر کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا بتوانند در دستور کار خود بخشنامه‌ای مشابه بخشنامه فعلی بانک مرکزی را برای انجام تعاملات تجاری قرار دهند، در آن زمان شاهد کارکرد مهم این روند خواهیم بود، چرا که خریداران کالاهای ایرانی می‌توانند ارزهای خود را برای خرید کالا از کشور خود خارج و وارد ایران کنند.

این فعال بازرگانی تصریح کرد: نکته اصلی برای ورود ارزهای خریداران خارجی آنجا است که باید سازکار مناسبی برای تامین امنیت ارز وارداتی خریداران ایجاد شود؛ به این صورت که خریداران میزان ارز وارداتی را به بانک مرکزی اعلام کنند و اگر بنا به هر دلیلی معامله و خرید انجام نگرفت، فرد بتواند ارز خود را به کشور مبدأ بازگرداند و اجازه خروج داشته باشد، بنابراین وجود سازکار کارآمد برای نقل‌وانتقالات ارزی نیاز است که دولت با همکاری بانک مرکزی و سایر کشورها، باید آن را به‌ثمر برساند.

▣ محدودیت ایران در تبادلات بانکی

این فعال بازرگانی محدودیت‌های بانکی برای نقل و انتقالات ارزی را یکی از موانع جدی تجارت معرفی کرد و گفت: در روابط تجاری بین‌المللی استانداردهای مشخصی برای تبادلات مالی موجود است و سازکارهای کارآمدی برای تعاملات بانکی وجود دارد. فعالان بازرگانی در سراسر جهان از این سازکارها بهره می‌گیرند و زیر سایه این روابط می‌توانند فعالیت‌های مطمئنی داشته باشند، اما به‌دلیل وجود تحریم‌های بانکی علیه ایران، شیوه‌های انتقال پول با ریسک بالا همراه بوده و هزینه زیادی را به فعالان تجاری تحمیل کرده است.

امیر عابدی، افزود: برخی افراد معتقدند، آزاد شدن واردات ارز به‌مقدار دلخواه و معافیت مالیاتی این ارزهای وارداتی، می‌تواند روند بازگشت ارزهای حاصل از صادرات را بهبود بخشد. این در حالی است که اجرای بخشنامه مذکور می‌تواند تنها بخشی از مشکلات صادرکنندگان کوچک و متوسط را برطرف کند.

وی ادامه داد: صادرکنندگان کوچک و متوسط که بیشتر در حوزه کشاورزی و صنایع غذایی فعال هستند، بیش از صادرکنندگان بزرگ برای صادرات و بازگرداندن ارزهای خود دچار مشکل هستند. صادرات محصولات حوزه‌های مذکور، بخش کوچکی از تجارت خارجی کشور را به خود اختصاص می‌دهند، با این وجود سطح زیادی از اشتغال کشور در این بخش‌ها است و در بازار داخلی نقشی مهم را ایفا می‌کنند، اما متاسفانه در بحث تجارت خارجی کمتر به آنها بها داده می‌شود.

▣ بازگشت ارزهای صادرات خرد

عابدی در پایان به مشکلات بازگشت ارزهای صادراتی فعالان اقتصادی کوچک و متوسط اشاره کرد و در این‌باره گفت: شرکت‌های تجاری بزرگ که بیشتر دولتی یا خصولتی هستند، از لحاظ امکانات در دسترس، شرکت‌های طرف همکاری و کارگزاری‌هایی که با آنها مبادله مالی دارند، در سطح مناسبی قرار دارند و با مشکلات کمتری برای بازگرداندن ارزهای خود مواجهند، بنابراین نیازی ندارند که حتما از طریق مبادی فرودگاهی، ارزهای حاصل از صادرات را برگردانده و با روش‌هایی مانند تهاتر یا تامین ارزهای بانک مرکزی، مشکلات بازگشت ارزهای خود را برطرف می‌کنند، اما فعالان بازرگانی خرد و متوسط که دغدغه ایجاد اشتغال پایدار، استمرار روند تولید و حفظ مشتری‌های خارجی خود را دارند، بیشتر با معضلات مربوط به نقل‌وانتقالات مالی درگیر هستند. این فعال بازرگانی خاطرنشان کرد: بخشنامه معافیت مالیاتی واردات ارز از مبادی ورودی فرودگاهی به‌صورت اسکناس یا حواله، امکان مناسبی را برای تسهیل بازگشت ارزهای صادراتی آن هم به‌میزان محدود تامین می‌کند، اما به‌طورکلی این راهکار جوابگوی نیاز بازگشت ارزهای صادراتی نیست و نمی‌توان از آن به‌عنوان یک سازکار راهگشا یاد کرد.

فعالان بازرگانی خرد و متوسط که دغدغه ایجاد اشتغال پایدار، استمرار روند تولید و حفظ مشتری‌های خارجی خود را دارند، بیشتر با معضلات مربوط به نقل‌وانتقالات مالی درگیر هستند

گپ زمانی تصویب تا ابلاغ بخشنامه

سیاوش غیبی‌پور، کارشناس امور مالیاتی در گفت‌وگو با صمت، به وجود پرونده‌های مختلف در رابطه با تخلفات ارزی اشاره کرد. او معتقد است: این راهکار می‌تواند تا حدی مشکلات این بخش را پوشش دهد. این کارشناس مالیاتی دراین‌باره توضیح داد: بانک مرکزی چند ماه گذشته، خبر از تصویب بخشنامه معافیت مالیاتی واردات ارز به‌میزان دلخواه داد، اما این بخشنامه طی این مدت برای اجرا به ادارات امور مالیاتی کشور ابلاغ نشده است و شاهد مزایای آن برای بهبود روند واردات ارز به کشور در این مدت نبودیم. زمان تصویب تا ابلاغ برای اجرای بخشنامه مذکور، طولانی بوده و همین مسئله شبهاتی را برای تجار و فعالان اقتصادی در این مدت پیش آورده است. وی ادامه داد: در حال حاضر، پرونده‌های مختلفی در ارتباط با تخلفات مالیاتی مربوط به واردات ارز در جریان است و به‌نظر می‌رسد بخشنامه فعلی، مشکل پرونده این افراد را برطرف نکند. برای همین پرونده‌های تخلف مالیاتی که تا پیش از این تشکیل شده، همچنان پابرجا خواهند ماند.

▣ کاهش تقاضای ارزی

غیبی‌پور در ادامه صحبت‌های خود به کارکرد بخشنامه اخیر بانک مرکزی اشاره کرد و در این‌باره توضیح داد: بعضی از کارشناسان عقیده دارند معافیت مالیاتی واردات ارز اسکناس و حواله از مبادی فرودگاهی به هر میزانی که وارد شود، می‌تواند ابعاد و پیامدهای مثبتی را به‌همراه داشته باشد. یکی از این پیامدها، تسهیل فضا برای ورود و گردش پول و سرمایه در کشور است. راهکارهای این‌چنینی می‌توانند ضمن بهبود بستر برای ورود ارز، بخشی از عطش ارزی بازار را پاسخ دهند و قسمتی از تقاضاها را از بانک مرکزی به‌سمت بازار منحرف کنند، در نتیجه از بار تقاضای ارزی بانک مرکزی کاسته خواهد شد.

سخن پایانی

دولت با همکاری بانک مرکزی، طی چند مدت اخیر برنامه‌های متعددی را به بهانه تسهیل و تسریع روند بازگشت ارزهای حاصل از صادرات تدوین و اجرایی کرده است. برخی از این برنامه‌ها و بخشنامه‌ها، با گلایه و اظهارنظرات متفاوتی همراه است و فعالان بازرگانی و کارشناسان اقتصادی رویکرد دوگانه‌ای را نسبت به این طرح‌ها دارند. در رابطه با بخشنامه معافیت مالیاتی واردات ارز نیز نظرات متفاوتی وجود داشته و برخی عقیده دارند این راهکار به‌دلیل وجود محدودیت‌های بین‌المللی، آنچنان راهگشا نباشد. از سوی دیگر، برخی کارشناسان تاکید دارند اجرای این روند در طولانی‌مدت، می‌تواند منجر به کاهش نرخ ارز شود و در عین حال، چشم بستن بر فرآیندی مانند پولشویی از نقاط منفی این بخشنامه عنوان می‌شود.

واردات پیاز به کشور

علیرضا مهاجر، معاون امور زراعت وزارت جهادکشاورزی در پاسخ به این سوال که چرا نرخ پیاز افزایشی شده است؟ گفت: یکی از مشکلاتی که در تولید محصولات کشاورزی داریم بحث صادرات است. طبق قانون مجاز به جلوگیری از صادرات نیستیم و باید اجازه دهیم صادرات انجام شود. وقتی نرخ ارز افزایش می‌یابد محصولات کشاورزی با نرخ بالایی صادر می‌شود و نرخ داخلی نیز دچار نوسان می‌شود. سال‌هایی نیز داشتیم که صادرات انجام نشد و محصولات روی دست کشاورز ماند. وی ادامه داد: به‌دنبال این هستیم که صادرات را برنامه‌محور کنیم تا هر تاجر یا شرکتی که می‌خواهد محصولی را به هر جای دنیا صادر کند از قبل برنامه‌ریزی داشته باشد و به‌صورت کشاورزی قراردادی محصولات برای آنها تولید و براساس تولید، صادرات انجام شود. به گزارش ایسنا، معاون امور زراعت وزارت جهادکشاورزی اضافه کرد: قانون صادرات و واردات در صورت کمبود کالایی، به دولت اجازه داده واردات انجام شود که در حال حاضر مقداری پیاز وارد کشور شده است. حسین اصغری، مدیرکل دفتر امور سبزی و صیفی وزارت جهاد کشاورزی نیز در این باره، گفت: مقداری پیاز وارد کشور شده و در حال حاضر در بندر جاسک است و پس از بررسی سلامت و کیفیت آن وارد کشور خواهد شد. اصغری تصریح کرد: باید قبول کرد کشاورزی مبتنی بر اقلیم است. وقتی بارندگی رخ می‌دهد برداشت و ارسال محصولات با تاخیر مواجه می‌شود. خوشبختانه با بهبود شرایط اقلیمی اوضاع بازار بهتر خواهد شد. مدیرکل دفتر امور سبزی و صیفی وزارت جهاد تصریح کرد: برداشت روزانه ما در جنوب کرمان به حدود ۳۰۰۰ تن می‌رسد و برداشت پیاز هرمزگان و سیستان نیز شروع شده و قطعا برداشت روزانه ۴۵۰۰ تن پیاز نیاز کشور را پاسخ خواهد داد.

مرجوع کردن جنس فروخته‌شده یکی از حقوق مصرف کنندگان است

روایتی وارونه از مشتری‌مداری

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

«جنس فروخته‌شده، پس گرفته نمی‌شود» جمله‌ای که معمولا روی برگه‌ای با اندازه قلم درشت پشت سر صندوق‌دار برخی فروشگاه‌ها چاپ شده است. در برخی از مغازه‌ها نیز آنقدر این جمله دارای اهمیت است که برگه آن در قابی زیبا قرار گرفته یا با رنگ قرمز واژه «به‌هیچ‌عنوان» نیز به آن افزوده شده است. شاید برای همه پیش‌آمده باشد که هنگام خرید با خریداری مواجه شوند که با گله و شکایت از فروشنده درخواست تعویض یا پس گرفتن جنس فروخته‌شده را دارد، اما فروشنده حاضر به این کار نمی‌شود و به همان نوشته پشت سر صندوق‌دار اشاره می‌کند و در نهایت راهی جز تسلیم خریدار نیست، این در حالی است که طبق ماده ۲ قانون حمایت از حقوق مصرف کنندگان کلیه فروشندگان کالا و خدمات، مسئول صحت و سلامت کالا و خدمات فروخته‌شده هستند و در صورت معیوب بودن کالا مشتری حق دارد از فروشنده بخواهد که کالای معیوب را با کالای سالم تعویض کند.

در بعدی دیگر مدت‌هاست که خریدهای اینترنتی بسیار مرسوم شده و افراد از طریق فضای مجازی اقدام به خریداری اجناس می‌کنند، اما ممکن است در برخی از موارد خرید اینترنتی اجناس از کیفیت مطلوبی برخوردار نباشند؛ در نتیجه افراد زیادی به‌علت آگاهی نداشتن از حقوق مصرف‌کننده ناچار به پذیرش کالایی معیوب می‌شوند، این در حالی است که پس گرفتن جنس خریداری‌شده یکی از حقوق مصرف‌کننده است که در صورت اجرا نشدن آن، خریدار کالا یا خدمات می‌تواند شکایت خود را به‌صورت تلفنی، حضوری، کتبی و اینترنتی به ستادهای خبری مستقر در سازمان صنعت، معدن و تجارت استان‌ها و ادارات صنعت، معدن و تجارت شهرستان‌ها ارائه کند. صمت در این گزارش به بررسی حقوق مصرف‌کنندگان پرداخت.

عکس: صمت

« جنس فروخته‌شده، پس گرفته نمی‌شود»؛ استفاده از این جمله هیچ ارتباطی به کیفیت فروشگاه ندارد؛ از مغازه‌های باکلاس شمال شهر بگیر تا خرده‌فروشان عبدل‌آباد!

حق با مشتری‌است!

مدت‌هاست که خرید اینترنتی جای خود را در سبد روش‌های خرید افراد جامعه باز کرده و اعتماد آنها را به‌دست آورده است. در این فرآیند ممکن است برخی از سایت‌ها با عکس‌های فریبنده اجناسی را به نمایش بگذارند که تنها از دور دل می‌برند و هنگامی که به دست خریدار می‌رسند خبری از آن زیبایی‌ها نیست. همچنین ممکن است در برخی موارد خریدهای حضوری به‌دلیل سهل‌انگاری خود افراد یا فروشنده کالایی معیوب به دست خریدار برسد که ناچار به تعویض آن باشد. مشتری در هر دو شرایط یادشده معمولا با یک پاسخ ازسوی فروشنده مواجه می‌شود: «جنس فروخته‌شده، پس گرفته نمی‌شود». استفاده از این جمله هیچ ارتباطی به کیفیت فروشگاه هم ندارد؛ از آن مغازه‌های باکلاس شمال شهر بگیر تا خرده‌فروشان عبدل‌آباد! در حقیقت معنای واقعی حق با مشتری است را زمانی به‌طور کامل درک می‌کنید که جنس خریداری‌شده را به هر دلیلی مرجوع کنید.

برخی از فروشندگان نیز حق‌به‌جانب از این جمله دفاع می‌کنند و با کلامی محکم می‌گویند: مگه باید تعویض یا پس گرفتن داشته باشیم؟! و در نهایت شما تصمیم می‌گیرید عطای کار را به لقایش ببخشید و از مبلغی که بابت خرید آن کالا پرداخت کرده‌اید، بگذرید، زیرا فروشنده قانونی را به شما یادآور می‌شود که اصلا قانون نیست. این باور غلط مدت‌هاست در را برای بازاریان و اصناف روی یک پاشنه می‌چرخاند و خیال تغییر نیز ندارد! اینجاست که باید گفت آقایان فروشنده و کاسب آیا حق واقعا با مشتری است؟

با خدمات پس از فروش به برند خود اعتبار دهید

اکبر پازوکی، رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی تهران درباره قانون پس گرفتن جنس فروخته‌شده که یکی از حقوق مصرف‌کنندگان است به صمت گفت: جنس فروخته‌شده معیوب توسط شرکت‌هایی که این موضوع را در بند خدمات پس از فروش خود جای داده‌اند، پس گرفته می‌شود. برخی از شرکت‌های تولیدکننده لوازم خانگی در منشور خدمات پس از فروش خود قید کردند که اگر کالا یک ماه پس از نصب به هر دلیلی دچار نقص شود، پس گرفته خواهد شد.

وی با اشاره به دلایلی که ممکن است شرکت‌ها اجناس را نپذیرند، بیان کرد: یکی از دلایل پس نگرفتن کالا ازسوی شرکت‌ها این است که افراد از نمایندگان خود شرکت برای نصب دستگاه استفاده نمی‌کنند. با این حال بیشتر شرکت‌ها اگر اشتباه از سمت خریدار نیز باشد، تعویض جنس را انجام می‌دهد، مانند استفاده ناصحیح در نصب اولیه که از طریق یکی از آشنایان خریدار انجام شده است. اکنون گارانتی بی‌قیدوشرط یک‌ساله موتور کولر آبی که نصب آن بسیار آسان است اگر توسط شرکت انجام نشود، از بین خواهد رفت.

▣ خدمات پس از فروش و حفظ برند

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی تهران با اشاره به ارائه خوب خدمات پس از فروش توسط شرکت‌ها گفت: خوشبختانه خدمات پس از فروش در کشور ما دچار تحول خوبی شده است.

تاکنون شرکتی دیده نشده که به ارائه خدمات پس از فروش خود بی‌توجه باشد. اگر شرکت تولیدکننده به کیفیت تولید خود اطمینان دارد، چه اشکالی دارد که به‌خاطر اعتبار برند خود برای برخی از مشتری‌ها که مشکلی جدی در دستگاه آنها رخ داده، دستگاه را تحویل بگیرد و با نو آن تعویض کند.

اکنون همه شرکت‌های تولیدکننده به این نتیجه رسیدند که ارائه خوب خدمات پس از فروش به برند آنها اعتبار می‌بخشد. امروز هم قانون حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان بر این موضوع تاکید دارد و هم شرکت‌ها به‌خاطر اطمینان به برند خود این کار را انجام می‌دهند. خوشبختانه تاکنون در حوزه لوازم خانگی به‌خوبی این قانون اجرا شده و اگر در موارد کمی شکایتی مطرح شود، پیگیری خواهد شد.

▣ فروشنده کاره‌ای نیست

پازوکی با اشاره به نقش فروشنده در مرجوع کردن کالای معیوب اظهار کرد: فروشنده، فروش کالای نو را انجام می‌دهد. امکان تست جنس خریداری‌شده در فروشگاه وجود ندارد و تست کالا بعد از نصب در منزل مشتری انجام می‌شود؛ در نتیجه فروشنده نقشی در این موضوع ندارد.

وی درباره افرادی که جهیزیه تهیه می‌کنند و اجناس را برای مدتی نگه می‌دارند نیز بیان کرد: در برخی از موارد که فرد لوازم خانگی را برای جهیزیه تهیه می‌کند، گارانتی از زمان نصب کالا در نظر گرفته می‌شود؛ حتی در مواردی که گارانتی کالا از زمان تولید باشد نیز شرکت تولیدکننده با مشتری به‌دلیل تهیه جهیزیه راه می‌آید.

▣ انواع خدمات پس از فروش

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی تهران با اشاره به انواع خدمات پس از فروش در حوزه لوازم خانگی بیان کرد: بسته به نوع و مدل کالا و شرکت تولیدکننده نوع گارانتی که برای دستگاه در نظر می‌گیرند، متفاوت است. به این صورت که گارانتی برخی از اجناس از تاریخ تولید است، مانند جاروبرقی یا آبمیوه‌گیری که از کالاهای رسوبی هستند؛ گارانتی برخی از اجناس نیز از تاریخ نصب است، مانند یخچال، ماشین لباسشویی و... و موتور برخی از دستگاه‌ها نیز ضمانت بی‌قیدوشرط دارد.

اگر تولیدکنندگان به کیفیت تولید خود مطمئن هستند باید از شعار «جنس فروخته‌شده پس گرفته می‌شود» استفاده کنند

سخن پایانی

در یک کلام، خدمات پس از فروش (After-sales) عبارت است از تعهدی که شرکت‌ها برای پاسخ به نیاز مشتریان برای پشتیبانی طی یک دوره زمانی معین ارائه می‌کنند. این خدمات به رفتار ارائه‌دهندگان محصول یا خدمت بعد از فروش بستگی دارد که بخش مهمی از رقابت غیر از قیمت است؛ حتی می‌توان به‌عنوان تشویق مردم برای خرید یا توجیهی برای قیمت بالای کالا به آن نگاه کرد.

خدمات پس از فروش بر شهرت بلندمدت شرکت تاثیر دارد و حتی می‌تواند بر فروش‌های آینده نیز موثر باشد. امروزه خدمات پس از فروش در کسب‌وکارها به‌قدری حیاتی و مهم است که می‌تواند سود یا زیان شرکت را مشخص کند. برای صنعت لوازم خانگی که هر روز در حال پیشرفت است لازم است حتما خدمات پس از فروش به‌خوبی بررسی و طراحی شود تا مشتریان در این بازار برندی که شایستگی بیشتری دارد را انتخاب کنند.

این خدمات می‌تواند شامل حمل‌ونقل محصولات، گارانتی، عیب‌یابی و سرویس لوازم خانگی توسط نمایندگی و تعمیرات باشد.

این روزها برخی فروشگاه‌های بزرگ و زنجیره‌ای یا سایت‌های فروش اینترنتی امکان تعویض یا پس دادن کالای فروخته‌شده را فراهم کرده‌اند؛ اغلب در بازه‌ای ۴۸ ساعته بعد از خرید، این در حالی است که بسیاری از اصناف حاضر به پس گرفتن کالاهای فروخته‌شده نیستند و در بسیاری از موارد شاهد بحث‌هایی میان فروشنده و خریدار برای مرجوع کردن کالای خریداری‌شده هستیم که در نهایت «مرغ فروشنده یک پا دارد» و حرف خود را می‌زند.

البته در این مسئله نباید از مشتری‌هایی گذشت که از وجود این قانون سوء استفاده می‌کنند و پس از استفاده از یک کالا آن را پس می‌دهند. در واقع برای آنها همین مهم است که کارشان راه افتاده و مهمانی را از سر گذراندند و دیگر وقت بازگشت کالا به فروشگاه رسیده است؛ اما این تخلف هم تغییری در اصل ماجرا ایجاد نمی‌کند و جمله «جنس فروخته‌شده پس گرفته نمی‌شود» باید توسط تولیدکنندگان حذف شود و در مقابل اگر تولیدکنندگان به تولید خود مطمئن هستند باید از شعار «جنس فروخته‌شده پس گرفته می‌شود» استفاده کنند. از سوی دیگر باید اصناف ملزم به همکاری با بازرسان در این زمینه شوند.

ضرورت بازنگری در قانون تجارت الکترونیک

رضا الفت‌نسب، عضو هیات مدیره اتحادیه کسب‌وکارهای مجازی درباره وجود قانونی برای پس گرفتن اجناس فروخته‌شده در کسب‌وکارهای اینترنتی به صمت گفت: تا زمانی که اتحادیه کسب‌وکارهای مجازی وجود داشت، بر اجرای این قانون نظارت و به شکایت‌های مربوط به آن رسیدگی می‌شد. البته محصولات بهداشتی از این قانون مستثنا هستند. وی با اشاره به تخلفاتی که ازسوی برخی از مشتریان انجام می‌شود، اظهار کرد: متاسفانه افراد سودجویی وجود دارند که از این قانون سوءاستفاده می‌کنند. این افراد برخی از محصولات را در مهلت تعیین‌شده استفاده می‌کنند و بعد پس می‌آورند، این در حالی است که اگر این شکل از تخلفات مرسوم شود با مسیر سختی که پیش روی صاحبان کسب‌وکارهای اینترنتی وجود دارد دیگر توان ادامه فعالیت ندارند. الفت‌نسب در تشریح شرایط بیان کرد: در برخی از پرونده‌های شکایت شاهد پس دادن اجناس کهنه به‌جای نو بودیم. متاسفانه صاحبان کسب‌وکار یا ابزاری برای تشخیص این موضوع ندارند یا اگر تشخیص هم بدهند جایی وجود ندارد که حرف خود را ثابت کنند.

عضو هیات مدیره اتحادیه کسب‌وکارهای مجازی ضمن انتقاد از قانون تجارت الکترونیک اظهار کرد: نقدهای بسیاری بر قانون تجارت الکترونیک که از قانون تجارت الکترونیک اتحادیه اروپا کپی‌برداری شده وارد است. بسیاری از کسب‌وکارها معتقدند ابزارهای لازم برای اعمال این قانون وجود ندارد. رعایت حقوق مصرف‌کننده قانون است، اما بهتر است در شرایطی منصفانه باشد.

▣ راهکار چیست؟

الفت‌نسب در بیان راهکاری برای حل این موضوع گفت: تنها راهکار اصلاح قانون تجارت الکترونیک است. قانون تجارت الکترونیک از سال ۸۲ تصویب شده و نیاز به اصلاحات جدی دارد. در آن زمان تلفن هوشمند و کسب‌وکارهای اینترنتی به این شکل وجود نداشت. پیشنهاد ما این است که با حضور ذی‌نفعان بخش خصوصی جلساتی تشکیل شود تا بتوان در این قانون بازنگری کرد و اصلاحاتی انجام داد.

▣ بررسی شکایت‌ها

عضو هیات مدیره اتحادیه کسب‌وکارهای مجازی درباره روند بررسی تخلفات کسب‌وکارهای مجازی اظهار کرد: امیدوارم هر چه سریع‌تر انتخابات اتحادیه برگزار و در نهایت مانند گذشته به فعالیت‌های خود ادامه دهد، زیرا بهتر است شکایت‌ها از سمت اتحادیه پیگیری شود. وزارتخانه‌ها معمولا توانایی بررسی این‌گونه شکایت‌ها را ندارند.

دخالت بیش از اندازه مخرب است

گپ‌وگفت

کیمیا ملکی: زنجیره تامین استانداردسازی شامل ۵ حلقه کنترل مواد اولیه خط تولید، کنترل فرآیند تولید، بازار، خدمات پس از فروش و نظرسنجی است. به این ترتیب خدمات پس از فروش یکی از حلقه‌های مفقوده استانداردسازی به‌شمار می‌رود که باید توجه ویژه‌ای به آن شود. صمت درباره اهمیت خدمات پس از فروش لوازم خانگی به گپ‌وگفت با عباس هاشمی، رئیس انجمن ملی لوازم خانگی ایران پرداخته است. چندی است صمت در این ستون به بررسی مشکلات اصناف یا مردم می‌پردازد و درباره آن با اعضای اتحادیه مربوطه گفت‌وگوی کوتاهی دارد. صفحه بازار و اصناف صمت آماده دریافت نظرات فعالان صنفی و انعکاس مشکلات شهروندان است.

◉ ارائه خدمات پس از فروش از چه زمانی در کشور در دستور کار قرار گرفته است؟

استانداردها به دو نوع ایمنی و عملکرد و خدماتی تقسیم می‌شوند. این قوانین و استانداردها باید در زمینه تولیدکنندگان لوازم خانگی داخلی و خارجی که در ایران محصولات خود را به فروش می‌رسانند، لحاظ شود تا حقوق مصرف‌کنندگان رعایت شود. سال ۸۶ انجمن صنایع لوازم خانگی استاندارد خدمات پس از فروش را با همکاری سازمان استاندارد تنظیم کرد که به‌دلیل اجباری نبودن این استاندارد ابلاغی صورت نگرفت و فراموش شد.

◉ محور اصلی این استاندارد چیست؟

محور اصلی استاندارد تنظیم‌شده، اعلام عمومی تعهدات واحدهای تولیدی بود. براساس این استاندارد دخالتی ازسوی دولت و تصمیم‌گیری‌های یک‌سویه صورت نمی‌گرفت. همچنین برای خدمات پس از فروش زمانی در نظر گرفته شده بود تا مدت زمان گارانتی و وارانتی به‌طور کامل مشخص باشد. در حال حاضر دولت همه شرکت‌های تولیدی و خدمات آنها را با یک مقیاس می‌سنجد؛ در نتیجه همه لوازم خانگی خدمات پس از فروش دارند. در این بین اعلام رسمی تعهدات مهم‌ترین نکته است. هنگامی که واحد تولیدی موظف به اعلام خدمات تعهدشده است آن را به بهترین شکل ممکن ارائه می‌دهد؛ در نتیجه ادامه این روند، توسعه خدمات توسط شرکت‌های تولیدی رخ داده و یک رقابت سازنده بین تولیدکنندگان شکل می‌گیرد. همچنین این کار موجب بهبود فضای کسب‌وکار و در نهایت ایجاد رقابت سازنده بین واحدها می‌شود. متاسفانه این پیشنهاد سال‌ها است که مطرح شده و روی زمین مانده است.

◉ اهمیت وارانتی و خدمات پس از فروش در تولید لوازم خانگی چقدر است؟

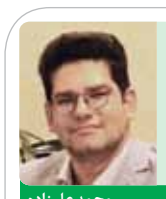
در تمام دنیا ارائه وارانتی و خدمات پس از فروش از الزامات تولید است. همچنین رقابت بین شرکت‌های تولیدکننده، تعیین‌کننده توسعه تعهدات و قیمت‌ها است و دولت دخالتی در این مسائل ندارد، چون این یک موضوع رقابتی است. اگر شرکت تولیدکننده تعهداتی که اعلام عمومی کرده را ایفا نکند، باید سازمان حمایت به نفع مصرف‌کننده ورود کند، این در حالی است که از ابتدا سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان با قیمت‌گذاری دستوری برای بخشی مانند لوازم خانگی که ۹۵ درصد تولیدکنندگان آن را بخش خصوصی تشکیل می‌دهند، تصمیم‌گیری می‌کند. برای حمایت از این بازار دولت نباید دخالت دستوری داشته باشد، بلکه باید مانند سایر کشورها تعهدات واحدهای صنعتی اعلام عمومی شود و پس از خرید در صورت عدم دریافت یا خدماتی متفاوت از آنچه اعلام‌شده، شرکت خاطی جریمه شود.

◉ باتوجه به موارد یادشده قیمت‌گذاری دستوری چه تاثیراتی بر بازار دارد؟

دخالت بیش از اندازه در هر مسئله‌ای مخرب است. جزیره‌ای عمل کردن دستگاه‌های دولتی عملا منجر به اعمال محدودیت و بروز مشکل برای تولید می‌شود. با این وجود شواهد حاکی از آن است که فضای کسب‌وکار کاملا دولتی شده است. اختیار در تمامی موارد، از نحوه و میزان واردات یا تولید مواد اولیه تا نرخ فروش محصول نهایی به‌دست دولت است. در نتیجه بر عکس وعده‌های داده شده به سمت اقتصاد دولتی می‌رویم. این یک واقعیت است که اوضاع اقتصادی مردم خوب نیست، اما دولت به‌جای کمک به گردش اقتصادی و تحریک تقاضا با ارائه تسهیلات مختلف، تولید را با قوانین مختلف و نرخ‌گذاری‌های دستوری سرکوب می‌کند. در نهایت امر مسلم آنکه اگر دخالت‌های دولت افزایش یابد آینده خوبی برای بازار پیش‌بینی نمی‌شود، اما اگر دولت از دخالت‌ها بکاهد و از قیمت‌گذاری دستوری دست بردارد بازار راه درست خود را با توجه به عرضه و تقاضا پیدا می‌کند.

یادداشت

طرح خانه‌سازی دولت شکست خورد؟

محمد علیزاده
کارشناس بازار مسکن

از همـان ابتدا گفته می‌شـد که باتوجه به اینکـه بیش از نیمی از هزینـه خانوار صرف اجاره مسکن می‌شـود، زمین رایگان توسط دولت به مردم داده شـود تا در این زمین‌ها ساخت‌وساز کنند.

در ابتـدا مردم فکر می‌کردنـد که با طرح نهضت ملی مسـکن، صاحب خانه می‌شوند، اما با مشـخص شـدن جزئیـات آن، متوجه شـدند که میهمان جیب خودشان هستند و خبری از اقدام ویژه‌ای برای خانه‌دار شدن در این طرح نیست.

در ابتـدای ثبت‌نام برای خانه‌دار شـدن، پرسـش رایج این بود که هزینـه یک واحد مسـکونی در طرح نهضت ملی چقدر خواهد بود؟ در این‌باره مشـخص شد که با ثبت‌نام و پس از تایید شرایط متقاضیان برای مشمول مسکن شـدن، باید با پیشرفت فیزیکی کار، مرحله‌به‌مرحله هزینه آن را واریز کنند تا کار پیش رود، پس حتی هزینه آن هم مشـخص نبود.

به‌نظر می‌رسد، دولت باید درباره این طرح تجدیدنظـر کند و بیش از این به مردم وعده ندهد و شکسـت ایـن طـرح را بپذیرد. این طرح بیشتر در حد حرف مانده است و به‌نظر نمی‌رسـد دولت برای آن اقـدام قابل‌توجهی کرده باشد.

رئیـس دولت سـیزدهم بعـد از انتخابات گفت که طـرح نهضت ملی مسـکن از قبل برنامه‌ریزی‌شـده و به‌زودی اجرا می‌شود، اما شـاهد این هسـتیم که بعد از گذشت مدت طولانی هنوز فعالیتی انجام نگرفته است.

از یـاد نبریم کـه وظیفه دولـت خانه‌دار کردن قشـر متوسط جامعه در راستای ایجاد رفاه حداقلی بوده و اسـتفاده از بازار مسکن به‌عنـوان یـک بـازار درآمدی بـرای دولت نیست.

اگر دولت بتواند ابزار کنترلی مناسبی را در بازار به‌کار گیرد، به‌راحتی می‌تواند این قشـر را خانه‌دار کنـد و درعین‌حال به یک موازنه نـرخ و عرضه و تقاضا در حوزه ساخت‌وسـاز برسد.

زیرسـاخت‌های ایـن طرح برای سـازنده توجیـه اقتصادی نـدارد تا سـرمایه‌گذاران ایـن خانه‌ها را در دسـت بگیرنـد. به‌تازگی هزینه‌های سـاخت مسـکن بسـیار افزایش یافتـه که باعث شـده سـازنده رغبتی برای ساخت نداشته باشد.

به‌نظر می‌رسـد سرمایه‌گذار با قیمت‌هایی کـه بـرای مصالح سـاختمانی وجـود دارد، اقدام به سـاخت نکند، بـه این دلیل که آنها نمی‌تواننـد بـا کیفیت پایین خانه به‌دسـت مردم بسپارند.

اوایل دولـت که قیمت‌ها مناسـب‌تر بود، حتی برای سرمایه‌گذار هم، ساخت این طرح توجیـه اقتصادی نداشـت، در زمان حال که دیگر جای خود دارد.

به‌نظر می‌رسـد، این طرح از اول شکست خورده و ممکن اسـت به سرنوشـت مسکن مهر دچار شود.

قیمت آپارتمان به‌دلیل گران شدن مصالح سـاختمانی، پروانه‌هایی کسب و هزینه‌های شـهرداری افزایـش نـرخ پیدا کـرد و نرخ خانه‌های ویلایی تغییری نداشـت، اما به‌نظر می‌رسد خانه‌های ویلایی هم به‌زودی نسبت به آپارتمان تغییر نرخ دهند.

احتمال دارد در آخرین ماه از امسـال، باز هـم جهش نرخ مسـکن را تجربه کنیم. این موضوع در اجاره مسکن هم تاثیرگذار است و افزایش خواهد داشت.

در گذشـته، قراردادهای اجاره، ۲ سـاله و بیشـتر هم منعقد می‌شـد، امـا به‌تازگی این اتفـاق رخ نمی‌دهد و مالـکان تنها یک سـال با مسـتاجر قـرارداد می‌بندنـد، زیرا در هـر سـال، شـاهد افزایش نـرخ اجاره‌ها هستیم.

سهم تهران در طرح نهضت ملی مسکن

اسـتاندار تهران ظرفیت بافت فرسـوده شـهر تهران را برای تولید مسکن مناسب دانست و گفت: در بافت فرسوده تهران ظرفیت نوسازی سالانه ۱۰۰ تا ۲۰۰ هزار واحد مسکونی وجود دارد.

به‌گـزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرسـازی، علیرضا فخاری بااشـاره به اینکه اجرای نهضت ملی مسـکن در اسـتان تهران با دیگر استان‌ها به‌لحـاظ وسـعت محدود و جمعیت فراوان شـرایط خاصـی دارد، گفت: در استان تهران سیاست‌گذاری تولید مسکن به این‌گونه است که نیازمندی‌های مسکن در شهرک‌های اقماری جبران شود.

استاندار تهران تولید مسکن در بافت‌های فرسوده شهر تهران را با سیاست نوسـازی از دیگر سیاست‌ها و روش‌های تولید مسکن در این استان برشمرد و افزود: در تلاش هسـتیم تا عقب‌ماندگی تولید مسـکن در کشور را جبران کنیم و در کنار اجرای طرح نهضت ملی مسکن بافت فرسوده نوسازی خواهد شـد که با کمک این ۲ ظرفیت سـهم اسـتان تهران در اجرای طرح نهضت ملی مسکن ۵۰۰ تا ۶۰۰ هزار واحد خواهد بود. وی بااشاره به اینکه در حال حاضر با ساخت مسکن در جنوب استان تهران ظرفیت‌های تولید مسکن در این استان در حال تقویت شدن است، گفت: نیازمندی‌های استان تهران در تامین مسکن توسط شرکت عمران شهرهای جدید در شهر پرند و همچنین توسـط شهرداری تهران در بافت فرسوده شهر تهران در حال انجام است. در ماه‌های گذشـته، شـهرداری تهران در همکاری با بنیاد مسـکن احداث ۱۰ هزار واحد در بافت فرسـوده شـهر تهران را آغاز کرد. در آینده شاهد جبران عقب‌ماندگی ساخت‌وساز در بافت فرسوده تهران خواهیم بود.

علل و عواقب بدمسکنی از نگاه کارشناسان بررسی شد

سقوط بازار اجاره به دره گرانی

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

گرانی روزافزون نرخ مسـکن در کشور و بدون شک تاثیر مستقیمی که بر بازار اجاره می‌گذارد، دردسـرهای زیـادی را بـرای مسـتاجران به‌وجـود آورده اسـت. گاهی دولـت برای تعـادل بازار سیاسـت‌هایی را به مرحله اجرا درآورده که متاسـفانه تاثیری بر سـاماندهی بازار مسکن نداشته است.

اجاره‌بهای گزاف و کاهش قدرت خرید در بازار مسـکن بارها خبرسـاز بوده است. براساس اعلام سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان تهران حدود یک‌سوم تهرانی‌ها در بافت فرسوده و ناکارآمد و مسکن نامناسب زندگی می‌کنند و بنا بر گزارش مرکز آمار ایران، حدود نیمی از تهرانی‌ها مستاجر هستند، اما ماجرا به پایتخت گران‌قیمت ایران خلاصه نمی‌شود و آمار کم‌وبیش مشابهی درباره فقر مسکن در سایر استان‌های کشور هم وجود دارد.

گسترش فقر مسکن در ایران در شرایطی رخ می‌دهد که کارشناسان مسکن معتقد هستند سایر کشورهای جهان تجربیات متنوعی برای مهار فقر مسکن اجرا کرده‌اند. برای مثال یک‌چهارم اهالی پاریس در مسکن اجتماعی زندگی می‌کنند؛ خانه‌های دولتی که با اجاره‌بهای نازل در اختیار اقشار فقیر و متوسـط قرار داده می‌شود. مدیران فرانسوی می‌گویند که نه‌تنها بنا دارند تعداد واحدهای مسـکن اجتماعی را افزایش دهند، بلکه با سـاخت این واحدهای مسـکونی در مناطق مرفه شهر پاریس، تصمیم دارند پاریس را از حالت شهری مرفه‌نشین خارج و به شهری برای تمام شهروندان تبدیل کنند. صمت در این گزارش تاثیر بدمسکنی را بر زندگی شهروندان بررسی کرده است.

عکس: صمت

فراز و نشـیب‌هایی که بـازار ملک در این چندسـال تجربه کرده، باعث شـده میزان سـرمایه‌گذاری‌ها شـیب نزولی به خود بگیرد و شاهد خروج سرمایه از این بازار مهم و حیاتی باشیم

تعادل بازار مسکن برهم‌خورد

تورم ۲ رقمی و کاهش قدرت خرید مسکن در ایران و البته کمبود عرضه نسـبت به تقاضا باعث شده است که بازار مسکن یکی از پرچالش‌ترین بازارها برای خانواده‌های ایرانی باشد. در ایران آمار دقیقی درباره شمار مستاجران وجود ندارد. براسـاس سرشـماری نفوس و مسکن سال ۹۵ مرکز آمـار ایران، از ۲۳ میلیون و ۵۸۰ هزار و ۲۲۱ خانوار، ۳۰.۷ درصد خانوارها اجاره‌نشـین بوده‌اند که در حـال حاضر برخی متولیان از جمله مدیران وزارت راه و شهرسازی اعلام می‌کنند که نسبت مستاجران به حدود ۴۰ درصد خانوارها افزایش داشته است.

هرچنـد آمارهای غیررسـمی ایـن درصـد را بالاتر می‌داند، اما مرکز آمار ایران گزارش می‌دهد که در برخی استان‌های کشـور از جمله تهران، نسبت مستاجران به حـدود نیمی از جمعیت آن و هزینه‌های بالای اجاره‌بها در برخـی مناطق کشـور تا حـدود ۶۰ تـا ۷۰ درصد دسـتمزد افراد رسیده است. کاهش درخور توجه قدرت خرید مسـکن در گزارش‌های ماهانه مرکـز آمار از بازار اجاره هم قابل‌توجه و رشـد اجاره‌بها در ایران در ماه‌های گذشته بارها دیده شده است.

براسـاس گزارش مرکز آمار ایران، اجاره‌بها در کشـور در ماه اول زمسـتان، با همان نرخ رشـد ماهانه ماه آخر پاییز، افزایش داشـت. آمار رسـمی نشان می‌دهد، تورم ماهانه ۲.۸ درصدی اجاره در آذر، برای ماه دی نیز بدون تغییر، تکرار شـد و تورم سـالانه اجاره‌بها به حدود ۵۰ درصد رسیده اسـت. نرخ اجاره‌بهای یک مترمربع واحد مسـکونی در پایتخت از میانگین ۲۳ هزار و ۴۰۰ تومان در سال ۱۳۹۵ به ۱۲۶ هزار تومان در اردیبهشت ۱۴۰۱ رسیده که رشد ۴۳۸ درصدی را نشان می‌دهد و بسیاری از کارگران قدرت سکونت در تهران را از دست داده‌اند.

بااین‌حال، سیاسـت دولت‌های ایران در بازار مسـکن بیشـتر سـاخت خانه‌های دولتی و فـروش آن با بهایی کمتـر از بازار آزاد بوده اسـت؛ خانه‌هایـی که در حومه شـهرها و با امکانات و کیفیت نامطلوب ساخته شده‌اند و نه‌تنها در قدرت خرید فقیرترین اقشار جامعه نیستند که زمان تحویل آنها هم بسـیار طولانی و شـمار آن نیز محدود است.

راهکار کنترل بازار اجاره مسکن

جواد خوانساری، کارشناس مسکن در رابطه با شرایط بازار مسـکن به صمت گفت: ریشـه بحرانی را که بازار رهن و اجاره خانه در حال تجربه کردن آن اسـت، باید در افزایش افسارگسـیخته نرخ ملک در چند سال اخیر دنبال کرد، چرا که به‌دلیل برهم‌خوردن عرضه و تقاضای بـازار مسـکن، خرید خانه به رویا تبدیل شـده اسـت، بنابراین در بخش اجاره‌بها شاهد انفجار تقاضا شده‌ایم.

وی افـزود: فرازونشـیب‌هایی کـه بـازار ملـک در ایـن چندسـاله تجربه کـرده، باعث شـده تـا میزان سـرمایه‌گذاری‌ها شـیب نزولی به خود بگیرد و شـاهد خروج سـرمایه از این بازار مهم و حیاتی باشیم. از سوی دیگـر، افزایـش روزافزون قیمت‌ها باعث شـد تا بخش زیادی از اقشـار کم‌درآمد، دیگـر توانایی خرید خانه را نداشـته باشند؛ همین موضوع نیز انگیزه سرمایه‌گذاری در بخش مسکن را کاهش داده است.

متاسـفانه حجم زیاد تقاضا در بازار ملک باعث ایجاد تورم در بخش اجاره‌بهای مسکن شده است، اما همچنان هیچ اقدام مناسبی برای نجات این بازار از بن‌بست نشده که این اتفاق روزبه‌روز در حال تشـدید شـدن است. تا زمانی که عرضه و تقاضا در بازار اجاره متعادل نباشـد، انتظار نمی‌رود که وضعیت بازار در مسـیر درستی قرار بگیرد.

این کارشـناس بازار مسـکن تصریح کرد: متاسـفانه از سـالیان گذشـته، زنگ خطـر بحران بدمسـکنی و بی‌مسـکنی به‌صدا درآمـده و آمارهای زیادی توسـط متخصصـان اقتصادی در حوزه بازار مسـکن به‌دسـت نهادهای ذی‌ربط رسـیده، اما این آمارها گویی به هیچ کاری نیامده و فقط دولت به سـاخت پروژه‌هایی مانند مسکن مهر و اقدام ملی اکتفا کرده است.

مسکن‌سـازی تنهـا به ایـن معنی نیسـت که چند سـاختمان، بدون توجه به موضوع شهرسازی و امکانات رفاهی ساخته شوند. امروزه در حاشیه تمامی شهرهای بـزرگ جهـان از جمله نیویـورک، پاریس، لنـدن و... شـهرک‌هایی وجود دارند که با بهترین امکانات رفاهی و حمل‌ونقلی به کلانشهرها متصل هستند. مسکن مهر نیز مانند پرند و پردیس در اطراف تهران به وجود آمده اسـت، اما به‌دلیل اینکه هنوز با متـرو به تهران متصل نشـده، به‌طورکامل نتوانسـته اسـت موفق عمل کنند. زمانی که کلنگ احداث این سـاختمان‌ها زده شد، باید سـاخت متروی پردیس و پرند نیز آغاز می‌شد، نه اینکه بعد از ۱۳ سـال هم‌اکنون نیز معلوم نیست این خطوط چه زمانی به بهره‌برداری می‌رسند.

خوانسـاری بیان کرد: اگر مترو در شـهرهای اطراف تهران و سـایر کلانشـهرها توسـعه پیدا کند، آن زمان توزیع جمعیتی در شـهرها بهتر انجام می‌شود و به‌تبع آن، وضعیت بازار اجاره نیز کنترل می‌شـود. اگر تمرکز امکانات تنها در یک نقطه باشـد، همـه می‌خواهند در همان نقطه ساکن شوند. اگر توزیع امکانات وجود داشته باشد، می‌توان یک برنامه‌ریزی درست نیز انجام داد و همه‌چیز را به‌صـورت متـوازن توسـعه بخشید.

ایـن کارشـناس مسـائل اقتصادی در پایان تصریح کرد: راه‌حل بازار اجاره، ساخت مسـکن ارزان در شهرک‌های حاشـیه‌ای توسط دولت همانند مسکن مهر است؛ با این تفاوت که باید امکانات ارتباطی و حمل‌ونقل و همچنین سـایر زیرساخت‌های شـهری از جمله امکانات شـهری، رفاهی، آموزشـی و بهداشـتی نیز در این مناطق توسـعه پیدا کند. در این صـورت، بعد از ۳،۲ سـال بازار اجاره با سـاخت چنین مجموعه‌هایـی و توزیع جمعیت مسـتاجر قابل‌کنترل خواهد بود، در غیر این صورت، وضعیت افسارگسـیخته بـازار اجـاره بـا همیـن وضعیـت، بدتـر نیـز خواهد شد.

تهیه مسکن مناسب برای شهروندان از یک‌سو، با بخش‌های مختلف اقتصاد خرد و کلان مرتبط و از سوی دیگر، با رفاه و امنیت اجتماعی در ارتباط است

بدمسکنی، یک تهدید جدی برای جامعه

عادل سـجودی، کارشـناس جامعه‌شناسی به صمت گفـت: شـاید اکثریـت مـردم، مسـکن را بـه موضوع اقتصـاد مرتبط بدانند، اما اگر ایـن موضوع را مفهومی‌تر نـگاه کنیـم، درمی‌یابیم که مسـکن رابطـه نزدیکی با ناهنجاری‌هـای اجتماعی دارد. زمانـی که خرید و حتی اجاره خانه برای بخش زیادی از مردم جامعه در دسترس نباشـد، حاشیه‌نشینی و بدمسـکنی را پدید می‌آورد که ایـن موضوع به‌خودی‌خود چالش‌هـای متعددی را برای سـلامت جامعه به‌همـراه دارد. این روزهـا بحث کاهش قدرت خرید و اجاره مسکن به‌ویژه در کلانشهرها به‌دلیل بالا رفتن سرسام‌آور قیمت‌ها، از موضوع‌هایی است که در صدر اخبار قرار گرفته و به پیامدهای آن اشاره شده است.

تهیـه یک سـرپناه معقول یکی از نخسـتین نیازهای انسـانی برای ادامه حیات است و معانی عمیقی در خود نهفته دارد و هر جامعه‌ای در تمامی دنیا باتوجه به شرایط خود، برنامه ویژه‌ای برای رفع مشـکلات این بازار مهم و حیاتی به‌کار برده است.

وی در ادامه گفت: تهیه مسکن مناسب برای شهروندان از یک‌سو با بخش‌های مختلف اقتصاد خرد و کلان مرتبط و از سوی دیگر با رفاه و امنیت اجتماعی در ارتباط است، اما متاسفانه به‌دلیل نبود برنامه‌های دقیق و کاربردی در حوزه مسکن، کشور ما توفیق چندانی در رفع نیاز مسکن نداشته و گاهی با عملکردهای بیجا و بی‌برنامه، ضربه‌های اجتماعـی و اقتصادی زیـادی را به شـهروندان تحمیل کرده اسـت که از آن جمله می‌توان به سوداگری زمین و آسیب‌های اجتماعی به‌ویژه حاشیه‌نشینی نیز اشاره کرد.

عواقب بدمسکنی

سجودی افزود: حاشیه‌نشـینی می‌تواند به یک بحران تبدیل شود، چرا که بیشتر جمعیت آن را جوانان تشکیل داده‌اند. شهرک‌سـازی‌های مختلف اگر باتوجه به موضوع رفاه و امنیت سـاخته می‌شد، می‌توانسـت شروع نوعی توسـعه اقتصادی ـ اجتماعی باشـد، اما اکنون تبدیل به یکی از نقاط بحرانی شده است.

این شـهرک‌ها یکی از بسترهای وسیع ناهنجاری‌های اجتماعی اسـت که در صورت تداوم می‌تواند یک کشور را بـا بحران بزرگی روبه‌رو کند. حاشیه‌نشـینان در طول سـال‌های گذشـته نه‌تنها هیـچ‌گاه، آن‌چنان‌کـه باید، موردحمایـت دولـت و گروه‌های سیاسـی حاکـم قرار نگرفتند، بلکه با تغییر دولت‌ها و مدیریت‌های شهری نیز همچنان با مشکل‌های بسیاری مواجه بودند.

این کارشـناس تصریح کرد: برخلاف وجود مسـائل و مشکلات ناشی از شرایط حاکم بر بخش مسکن از جمله نرخ رشد بالای جمعیت، کمبود سرمایه و مشـکل‌های ناشی از کمبود مصالح ساختمانی، بخش عمـده‌ای از ناتوانـی برنامه‌های مسـکن را می‌باید در چگونگی تدوین فرآیند برنامه‌ها جست‌وجو کرد.

ایـن جامعه‌شـناس در پایـان تاکیـد می‌کنـد: برای افزایش توان خانوارها در دسـتیابی به مسکن، باید با اتکا بر سیاسـت‌های دقیق و حفظ انضبـاط پولی از افزایش بی‌دلیل و بی‌برنامه نقدینگی سرگردان جلوگیری کرد. با ایجاد تعادل در نقدینگی، می‌توان حد متعادلی از تقاضای مصرفی و سـرمایه‌ای را در کنـار یکدیگر حفظ کرد و به این وسیله ضمن پرهیز از حبابی شدن بازار، به تعادل در بازار عرضه و تقاضای مسکن دست یافت.

سخن پایانی

بازار مسـکن ایران متفاوت از بازار مسـکن سـایر کشـورها یـک بازار سـرمایه‌گذاری اسـت و مسـکن در ایران نه یک کالای مصرفی، بلکه یک کالای سـرمایه‌ای است. مدت طولانی است که تلاش می‌شود بازار مسکن در ایران همانند سایر کشورها به یک بازار مصرفی معرفی شود، در صورتی کـه در باور مردم ایران، این قسـمت از بازار نه‌تنها مصرفی نیسـت، بلکه سـرمایه‌گذاری اسـت، چرا که در تجاربی که مردم به‌دست آورده‌اند، بازار قابل‌اطمینانی برای افرادی که قصد سرمایه‌گذاری دارند، معرفی نشده است و مردم به این درجه از اطمینان نرسـیده‌اند که در بازارهای دیگر، سرمایه آنها دارای امنیت بیشتر است.

افزایش نرخ و ناپایداری بازار مسکن باعث شده تا بسیاری از مردم از این بازار خارج شـوند، زیرا هزینه‌های زندگی و سهم پرداختی بابت تهیه خانه افزایش یافته و خانوارها را با ناتوانی روبه‌رو کرده اسـت. اگر زمان مناسـب برای تامین سـرمایه مسکن حدود ۲۰ تا ۳۰ سال باشد، در حال حاضر به بالای یک قرن افزایش یافته اسـت. واقعیت این است که دوره انتظار برای خرید مسـکن قابل‌مقایسه با هیچ کشوری نیسـت و غیرپایدار بودن بازار مسـکن، نگرانی‌های جدی را به‌وجود آورده است. از سویی، به‌نظر می‌رسد تنها موضوعی که باید برای ساماندهی بازار مسکن حل‌وفصل شود، کنترل تورم است.

تا وقتی که برای مهار تورم برنامه‌ای نداشـته باشـیم، آسـیب‌ها در بازار مسکن همچنان وجود خواهد داشت که این موضوع به روابط بین‌المللی و خنثی‌سازی تحریم‌ها برمی‌گردد.

کشف بزرگ‌ترین ذخایر خاکی کمیاب اروپا در سوئد

سلطه چین بر جهان کاهش می‌یابد؟

کتایون ملکی: **عناصر خاکی کمیاب گروهی از فلزات هستند که اجزای حیاتی یک اقتصاد سبزتر را تشکیل می‌دهند و محل قرارگیری این ذخایر معدنی اهمیت و ارزش فزاینده‌ای دارد. این عناصر که فلزات خاکی کمیاب یا اکسیدهای خاکی کمیاب یا لانتانیدها نیز نامیده می‌شوند، مجموعه‌ای از ۱۷ فلز سنگین نرم سفید مایل به نقره‌ای هستند که عبارتند از: لانتانیم، سریم Ce))، پرازئودیمیم (Pr)، نئودیمیم (Nd)، پرومتیم (Pm)، ساماریوم (Sm)، یوروپیوم(Eu)،گادولینیم (Gd)، تربیوم (Tb)، دیسپروزیم(Dy)، هولمیوم (Ho)، اربیم (Er)، تولیوم (Tm)، ایتربیوم (Yb)، لوتتیوم (Lu)، اسکاندیم و ایتریم. بیشتر عناصر خاکی کمیاب به‌عنوان کاتالیزور و آهنربا در فناوری‌های سنتی و کم‌کربن کاربرد دارند. از دیگر کاربردهای مهم عناصر خاکی کمیاب در تولید آلیاژهای فلزی خاص، شیشه و لوازم الکترونیکی با کارآیی بالا است.**

عکس: صمت

شاید از این پس، کشورهای معدنی از جمله ایران به‌سراغ توسعه فعالیت‌های معدنی در حوزه عناصر نادر خاکی بروند تا بتوانند از واردات این مواد استراتژیک بی‌نیاز شوند

چین با ۴۴ میلیون تن ذخایر این عناصر و ۱۴۰۰۰۰ تن تولید سالانه معادنش در صدر فهرست تولید و ذخایر این عناصر خاکی کمیاب قرار دارد، در حالی که ویتنام و برزیل به‌ترتیب با ۲۲ و ۲۱ میلیون تن ذخایر، دومین و سومین ذخایر فلزات خاکی کمیاب را دارند، تولید معادن آنها با تنها ۱۰۰۰ تن در سال از جمله کمترین میزان تولید سالانه بین کشورهای جهان است. امریکا هم ۱.۵ میلیون تن ذخایر دارد، اما تا حد زیادی به واردات از چین وابسته است. حال براساس آخرین خبرها بزرگ‌ترین ذخایر خاکی کمیاب اروپا در سوئد کشف شده است که می‌تواند در تامین نیاز اروپا نقش مهمی ایفا کند. در صنعت عناصر خاکی کمیاب، تسلط چین تصادفی نبوده است. سال‌ها تحقیق و سیاست صنعتی به این کشور کمک کرد تا جایگاه برتری در بازار پیدا کند و اکنون چین توانایی کنترل تولید و دسترسی دنیا به این فلزات ارزشمند را دارد. سهم چین از تولید جهانی از ۹۲ درصد در سال ۲۰۱۰ ، به ۵۸ درصد در سال ۲۰۲۰ کاهش یافته است. با این حال، چین جایگاه محکمی در زنجیره تامین این عناصر دارد و ۸۵ درصد از عناصر خاکی کمیاب فرآوری‌شده جهان را در سال ۲۰۲۰ تولید کرده است.

تامین نیاز اروپا

بزرگ‌ترین ذخایر خاکی کمیاب اروپا در سوئد کشف شده است که می‌تواند در تامین نیاز اروپا نقش مهمی ایفا کند.

به‌گزارش صمت، LKAB در حال برنامه‌ریزی برای ارائه درخواست امتیاز بهره‌برداری برای سپرده Per Geijer در امسال است. معدنچی دولتی سوئدی LKAB، آنچه را که ادعا می‌کند بزرگ‌ترین ذخایر شناخته‌شده اکسیدهای خاکی کمیاب در اروپا است، در منطقه Per Geijer در نزدیکی Kiruna کشف کرده است. این شرکت، منابع معدنی بیش از یک میلیون تن اکسیدهای خاکی کمیاب را شناسایی کرده که برای ساخت وسایل‌نقلیه الکتریکی و توربین‌های بادی و سایر کاربردها ضروری است.

رئیس و مدیرعامل گروه LKAB گفت: «این بزرگ‌ترین ذخیره شناخته‌شده عناصر خاکی کمیاب در بخش ما از جهان است و می‌تواند به یک بلوک ساختمانی مهم برای تولید مواد خام حیاتی تبدیل شود که برای فعال کردن گذار سبز کاملا حیاتی هستند».

عناصر خاکی کمیاب در حال حاضر در اروپا استخراج نمی‌شوند. این امر باعث می‌شود که منطقه برای برآوردن تقاضاها به واردات متکی باشد که به‌دلیل افزایش خودروهای الکتریکی و انرژی‌های تجدیدپذیر در حال افزایش است.

وزیر انرژی، تجارت و صنعت سوئد گفت: برق‌رسانی، خودکفایی و استقلال اتحادیه اروپا از روسیه و چین در این معدن آغاز خواهد شد.این شرکت قصد دارد در سال ۲۰۲۳ درخواستی برای امتیاز بهره‌برداری برای سپرده Per Geijer ارائه دهد. به گفته وزیر انرژی، تجارت و صنعت سوئدLKAB در حال حاضر، آماده‌سازی رانش در عمق ۷۰۰ متری در معدن موجود Kiruna است. این رانش به‌سمت ذخایر جدید می‌رود تا امکان بررسی عمق‌تر در این حوزه فراهم شود. وی افزود: ما در حال حاضر سرمایه‌گذاری هنگفتی برای حرکت رو به جلو انجام می‌دهیم و انتظار داریم که بررسی این سپرده و شرایط استخراج سودآور و پایدار آن چندین سال طول بکشد.این اظهارات درحالی عنوان می‌شود که براساس برآوردها کانسار Per Geijer در نزدیکی محل عملیات Kiruna ، ظرفیت تبدیل شدن به مهم‌ترین معدن اروپا برای مواد خام حیاتی را دارد.

عناصر نادر در ایران

در ایران نیز نهادهای دولتی و خصوصی اقداماتی در بهره‌برداری از عناصر نادر خاکی انجام داده‌اند. با این حال، این اقدامات تاکنون دستاورد چشمگیری در بر نداشته است و نام کشور ما حتی در فهرست کشورهایی که ذخایر این عناصر در آنها کشف شده هم، قرار ندارد. هوبارت ام.کینگ، زمین‌شناس امریکایی در مقاله‌ای که در وب‌سایت geology.com با عنوان عناصر نادر خاکی و کاربردهای آن منتشر کرده، از کشورهای امریکا، استرالیا، برزیل، کانادا، چین، گرینلند، افریقای‌جنوبی، تانزانیا، هند، روسیه و ویتنام به‌عنوان کشورهایی نام برده که در آنها ذخایر عناصر نادر شناسایی شده است. در ایران نیز پررنگ‌ترین اقدام در این زمینه به سال ۱۳۹۸ برمی‌گردد؛ در بهمن آن سال، پایلوت فرآوری و استحصال عناصر نادر خاکی و سایر عناصر استراتژیک در مرکز تحقیقات فرآورده‌های معدنی ایران در استان البرز به‌بهره‌برداری رسید و رضا رحمانی، وزیر وقت صمت و شماری دیگر از مقامات دولتی هم در مراسم بهره‌برداری از آن حضور پیدا کردند. عناصر نادر برخلاف مواد معدنی که تاکنون استخراج می‌شده‌اند، از تمرکز زیادی برخوردار نیستند و همین پراکندگی زیاد در پوسته زمین، بهره‌برداری از آنها را سخت می‌کند. همچنین، این عناصر به‌عنوان محصول فرعی مواد معدنی دیگر مانند مس، سرب، روی، اورانیوم و حتی سنگ‌آهن یافت می‌شوند و معدن منحصر به خود را ندارند. ایمیدرو از حدود ۱۰ سال پیش به عناصر نادر خاکی پرداخته و در برخی نقاط کشور، به‌طورمثال در معدن فسفات اسفوردی هم ذخایری البته با عیار پایین شناسایی شده، اما مسئله‌ای که وجود دارد، بهره‌مندی از فناوری است که هزینه بهره‌برداری را پایین آورد و طرح را از نظر اقتصادی مقرون‌به‌صرفه کند. ایران هنوز این فناوری را در اختیار ندارد و در نتیجه نمی‌تواند فرآوری این مواد را در مقیاس صنعتی انجام دهد.

کارشناسان کندی جریان پرداخت عناصر نادر در کشور را در اثر دلایل متعددی می‌دانند. یک دلیل ویژگی‌های زمین‌شناسی در جغرافیای ایران است، پوسته زمین در این جغرافیا به اندازه‌ای سن ندارد که این عناصر با عیار و تمرکز بالا در آن پیدا شوند. البته این ویژگی در بخش زیادی از پوسته زمین وجود دارد و تنها به ایران محدود نمی‌شود.

دلیل دیگر، نیاز نداشتن صنایع ایران به این مواد است. صنایع کشور هنوز مصرف‌کننده این مواد نیستند و در نتیجه، انگیزه کافی برای صرف هزینه‌های تحقیقاتی و عملیاتی برای عناصر نادر وجود ندارد. با این تفاسیر روشن است که عناصر نادر خاکی هنوز جایی در واحدهای تولیدی ایران ندارد و اگر هم داشته باشد، چین مبدأ مناسبی برای واردات و تامین نیاز صنایع کشور به‌شمار می‌آید، اما تولید این مواد باتوجه به نیاز روزافزون صنایع کم‌کربن جهان به آن، می‌تواند بازارهای صادراتی جذابی را به خود اختصاص دهد.

سخن پایانی

پیش‌تر این عناصر امتیازی برای چین در جنگ تجاری با امریکا بود. در جنگ تجاری چین و امریکا، کشور چین تهدید کرد که مانع از صادرات عناصر نادر خاکی به کشور امریکا می‌شود. چین ۸۰ درصد در تولید عناصر خاکی نادر سهم دارد. این عناصر گروهی از ۱۷ عنصر شیمیایی مورداستفاده در دستگاه‌های الکترونیکی و تجهیزات نظامی بسیار پیشرفته هستند که امریکا از سال ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۷ وارد کرده است.

شاید پس از این اتفاق، کشورهای معدنی از جمله ایران به‌سراغ توسعه فعالیت‌های معدنی در حوزه عناصر نادر خاکی بروند تا بتوانند خود را از واردات این مواد استراتژیک بی‌نیاز کنند.

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۱۰۷۸۰۰۲۲۵۹ مورخ ۱۴۰۱/۹/۲۱ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی وساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک یافت آباد تهران تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقا علی محمد آجورلو فرزند نعمة اله بشماره شناسنامه ۴۲۲۸ صادره از آوج در سه دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی در آن به مساحت ۸۶/۲۰ متر مربع در قسمتی از پلاک ۱۳۱ فرعی از ۱ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۸۹ فرعی از ۱ اصلی واقع در بخش ۱۲ تهران خریداری از مالک رسمی آقای محمد رحیم فولادی بوده و توسط شهرداری تملک و به متقاضی صلح گردیده محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی میشود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند میتوانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.
(شناسه آگهی : ۱۴۴۳۹۳۹) ۳
تاریخ انتشار نوبت اول : ۱۴۰۱/۱۱/۰۳ تاریخ انتشار نوبت دوم : ۱۴۰۱/۱۱/۱۸
۱۵۴۵۰/م الف
خداداد بشیری ـ رئیس ثبت اسناد و املاک یافت آباد تهران

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۱۰۷۸۰۰۲۲۶۰ مورخ ۱۴۰۱/۹/۲۱ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک یافت آباد تهران تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای اکبر حسنی دالقرالو فرزند حسن بشماره شناسنامه ۱۱۱۱ صادره از تهران در سه دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی در آن به مساحت ۸۶/۲۰ متر مربع در قسمتی از پلاک ۱۳۱ فرعی از ۱ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۸۹ فرعی از ۱ اصلی واقع در بخش ۱۲ تهران خریداری از مالک رسمی آقای محمد رحیم فولادی که توسط شهرداری تملک و به متقاضی واگذار گردیده محرز گردیده است لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی میشود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد(شناسه آگهی : ۱۴۴۳۹۴۰) ۳
تاریخ انتشار نوبت اول : ۱۴۰۱/۱۱/۰۳ تاریخ انتشار نوبت دوم : ۱۴۰۱/۱۱/۱۸
۱۵۴۵۱/م الف
خداداد بشیری ـ رئیس ثبت اسناد و املاک یافت آباد تهران

خدمتی نوین در عرصه دندانپزشکی
ویژه سازمان های دولتی و خصوصی

تا ۹۰٪ پوشش دندانپزشکی
در ۴۵۰ مرکز طرف قرارداد
در سراسر کشور

۰۲۱-۴۳۳۱۶ (۳۰ خط)
www.bonyansalamat.com
نماینده انحصاری ساجد سوئیس
در کشور جمهوری اسلامی ایران
دارای تندیس طلایی از جشنواره ملی ارتقاء سلامت
از جشنواره ملی صنعت سلامت مهر
دارای تندیس کارآفرین برتر
از همایش ملی کارآفرینان مسئولیت پذیر

۲۹ طرح معدنی و صنایع معدنی آماده افتتاح

رئیس هیات عامل ایمیدرو از آماده افتتاح بودن ۲۹ طرح معدنی و صنایع معدنی برای دهه فجر خبر داد. به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، وجیه‌الله جعفری با بیان این مطلب اظهار کرد: طرح‌های آماده افتتاح در زمینه زنجیره فولاد، مس، فروکروم، سرب، فسفات، طلا، زیرساختی و... است که با بهره‌برداری از آنها، برای ۲ هزار و ۹۸ نفر اشتغالزایی می‌شود. رئیس هیات عامل ایمیدرو افزود: میزان سرمایه‌گذاری ارزی و ریالی انجام شده برای این طرح‌ها، به‌ترتیب ۲۵۸.۶ میلیون یورو و ۱۴.۴ میلیون دلار و ۵ هزار و ۶۵۱ میلیارد تومان است. وی با اشاره به صرفه‌جویی ارزی حاصل‌شده از بومی‌سازی در بخش معدن و صنایع معدنی تصریح کرد: شرکت‌های تابعه ایمیدرو طی سال‌های ۹۹ و ۱۴۰۰ با استفاده از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های کشور و بومی‌سازی تجهیزات و قطعات موردنیاز، حدود یک میلیارد و ۱۸۸ میلیون دلار صرفه‌جویی ارزی کردند. همچنین برای امسال صرفه‌جویی ارزی به میزان ۵۰۰ میلیون دلار برنامه‌ریزی شده که تاکنون ۳۰۰ میلیون دلار آن محقق شده است. جعفری خاطرنشان کرد: ایمیدرو با همکاری معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری، انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران و مشارکت شرکت‌های فولادی کشور، تاسیس «صندوق پژوهش و فناوری فولاد» را در جهت حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و سازندگان داخلی و نیز تسهیل گری طراحی ساخت و تولید داخل، پیگیری می کند. وی بیان کرد: با برنامه‌ریزی انجام شده، مقرر شد این صندوق تا پایان امسال، مجوز ثبت و عملیاتی شدن فعالیت خود را از بانک مرکزی دریافت و برای پوشش ضمانتنامه‌ای تا سقف ۱۰ هزار میلیارد ریال، فعالیت‌های ساخت و تولید داخل را حمایت و پشتیبانی کند.

یادداشت

هزینه‌های ارزی تولیدکنندگان نادیده گرفته می‌شود

رضا شهرستانی
فعال صنعت فولاد

فولاد در رده صنایع استراتژیک کشور قرار دارد که تاثیر بسزایی بر بهبود روند تولید صنایع دارد. توسعه صنعت فولاد از معدن آغاز می‌شود و تا تولید محصول نهایی ادامه می‌یابد؛ بنابراین تداوم فعالیت و توسعه در صنعت فولاد به‌منزله اثرگذاری جدی بر تولید ناخالص داخلی است. علاوه بر این اشتغالزایی گسترده‌ای با فعالیت صنایع فولادی کشور محقق می‌شود. در عین حال با تکیه بر ظرفیت‌های صادراتی این صنعت می‌توان این‌طور ادعا کرد که فولادسازی به‌منزله ایجاد فرصتی برای ارزآوری است؛ بنابراین این صنعت از اثرگذاری بالایی بر اقتصاد ما برخوردار است.

باتوجه به اهمیت صنعت فولاد در توسعه اقتصاد کشور از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود با دقت‌نظر حداکثری درباره تداوم فعالیت در این صنعت تصمیم‌گیری کنند یا هنگام سیاست‌گذاری شرایط تولید و تداوم آن را موردتوجه قرار دهند، اما خواسته یادشده نه‌تنها محقق نمی‌شود، بلکه هر روز مانعی جدید در مسیر تولید و صادرات صنایع ایجاد می‌شود.

به‌عنوان‌مثال در ماه‌های اخیر فعالان صنعت فولاد موظف به بازگرداندن ۱۰۰ درصد ارز حاصل از صادرات خود در سامانه نیما شده‌اند؛ سیاستی که بدون توجه به نیازهای ارزی صنایع فولادی کشور اتخاذشده و لطماتی را به تولید و تولیدکننده تحمیل کرده است.

فعالان صنایع فولاد در گذشته می‌توانستند ۵ درصد ارز حاصل از صادرات خود را به هزینه‌های صادرات اعم از حمل‌ونقل و سفرهای تجاری و... اختصاص دهند. ۱۰ درصد از این ارز نیز در اختیار صادرکنندگان قرار می‌گرفت و الزامی برای بازگشت آن وجود نداشت. ۳۰ درصد این ارز به تامین نیازهای وارداتی تولیدکنندگان صادرات‌محور اعم از تجهیزات، قطعات، مواد اولیه و... اختصاص می‌یافت؛ در نتیجه صادرکنندگان موظف به بازگرداندن ۵۵ درصد ارز صادراتی خود در سامانه نیما بودند، اما در حال حاضر باتوجه به روند رو به رشد نرخ ارز در بازار آزاد و طبق مصوبه جدید هیات دولت برای کنترل بهای دلار، تولیدکنندگان موظف شده‌اند ۱۰۰ درصد ارز خود را در سامانه نیما بازگردانند و دولت برای هزینه‌کرد این ارز صادراتی برنامه‌ریزی خواهد کرد.

با اجرای این سیاست، تولیدکنندگان متضرر خواهند شد. هر تولیدکننده‌ای بخشی از نیازهای خود را از طریق واردات تامین می‌کند، اما در بخشنامه موردبحث عملا نیاز تولیدکنندگان به واردات نادیده انگاشته شده است. در بهترین حالت این تولیدکنندگان برای تامین نیاز خود ناچار به گذراندن بروکراسی‌های قابل‌توجه اداری خواهند بود که روند فعالیت آنها را کند و هزینه‌برتر می‌کند.

تحمیل فشار گسترده به صنایع به‌منزله تقویت فرصتی برای بروز فساد و رانت است. علاوه بر این لطمات جدی به صنایع و به‌دنبال آن اقتصاد کشور تحمیل می‌شود؛ یعنی نباید به اثرگذاری مثبت این دست مصوبات بر عملکرد صنایع امید داشت.

نرخ دلار در سامانه نیما با نرخ دلار در بازار آزاد و حتی نرخ دلار توافقی تفاوت چشمگیری دارد؛ بر همین مبنا صادرکنندگان از این شرایط و الزام به فروش ۱۰۰ درصد ارز خود با بهای دلار نیمایی متضرر می‌شوند، یعنی هزینه مضاعفی به تولیدکنندگان تحمیل می‌شود.

البته رئیس‌کل بانک مرکزی چندی پیش وعده داد تولیدکنندگان بتوانند ارز صادراتی خود را با قیمتی بالاتر از نرخ ارز نیما به فروش برسانند. با این وجود نبود ثبات در تصمیم‌گیری‌ها عملا مانع خوش‌بینی فعالان صنعتی به شرایط است. این تغییرات مداوم امکان برنامه‌ریزی را از صنایع سلب می‌کند. صادرات فرآیندی زمان‌بر است و تولیدکننده از چند ماه قبل برای صادرات و بازگشت ارز صادراتی خود برنامه‌ریزی می‌کند؛ بر همین اساس چنین مصوباتی که ناگهانی صادر می‌شوند، لطمات قابل‌توجهی را به تولید و تولیدکننده تحمیل می‌کند.

چالش یادشده در شرایطی بر عملکرد صنعتگران تحمیل‌شده که این فعالان صنعتی با مشکلات متعددی در روند فعالیت خود روبه‌رو هستند. در واقع بی‌ثباتی که در شرایط اقتصادی کشور شاهد آن هستیم، در نهایت به ضرر صنایع منتهی می‌شود.

واکنش بازار فلزات به شاخص‌های اشتغال امریکا

فلزی‌ها ناامید شدند

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

خبر تصمیم فدرال‌رزرو مبنی بر رشد تنها ۰.۲۵ درصدی نرخ بهره در هفته منتهی به روز یکشنبه، ۵ فوریه منتشر شد. انتظار می‌رفت انتشار این خبر به رشد بازارهای کالایی و فلزی منتهی شود، بااین‌وجود انتشار داده‌های اشتغال این کشور برای ماه ژانویه مانع اثرگذاری خبر یادشده شده بود. نرخ بیکاری در ماه ژانویه در امریکا به کمترین میزان ظرف ۵۰ سال اخیر رسیده و همین موضوع احتمال اخذ سیاست انقباضی ازسوی فدرال‌رزرو را تقویت می‌کند. بدین ترتیب شاهد توقف مسیر صعودی بهای فلزات در بازارهای جهانی و حتی بازگشت قیمت‌ها به مسیر نزولی بوده‌ایم. در چنین شرایطی انتشار اخباری مبنی بر سرعت پایین بازگشت اقتصاد چین به مسیر رشد و همزمان شدت گرفتن تنش‌های ژئوپلتیک میان چین و امریکا بر واهمه فعالان بازارهای فلزی دنیا افزوده است.

عکس: صمت

نگاهی به بازار جهانی

چهارشنبه، اول فوریه فدرال‌رزرو نرخ بهره را در امریکا مطابق انتظارات برابر ۰ و ۲۵ درصد افزایش داد. بدین ترتیب نرخ بهره در این کشور به ۴,۷۵ درصد رسید. جروم پاول، رئیس فدرال‌رزرو در سخنرانی خود پس از اتمام نشست این نهاد اعلام کرد: «جریان کاهش تورم در امریکا ادامه‌دار شده است.» پاول همچنان تاکید کرد: «نبرد بانک مرکزی با تورم کم‌نظیر این کشور رو به اتمام است.» صحبت‌های پاول این سیگنال را به بازار داد که نرخ بهره امریکا به اوج خود رسیده و افزایش بیشتر نرخ بهره لازم نیست. به گزارش صمت سخنرانی پاول زمینه کاهش شاخص دلار را فراهم کرد؛ تا جایی که شاخص دلار به کمترین سطح خود از آوریل ۲۰۲۲ تاکنون رسید. تضعیف شاخص دلار و امیدواری به کاهش احتمال بروز رکود اقتصادی، به سود بازارهای فلزی و مالی دنیا تمام شد. کاهش موفقیت‌آمیز تورم در امریکا و امیدواری نسبت به کاهش شدت عمل ازسوی فدرال‌رزرو در اخذ سیاست‌های انقباضی، بر ریسک‌پذیری فعالان بازارهای مالی و کالایی دنیا افزود.

کنترل تورم در اروپا به‌نفع دلار تمام شد

در روز پنجشنبه، ۲ فوریه نشست بانک مرکزی اروپا و انگلیس برگزار شد. کشورهای عضو اتحادیه اروپا و همچنین انگلیس در ماه‌های گذشته با چالش روند رو به رشد تورم در اقتصاد خود روبه‌رو بوده‌اند؛ بنابراین در این کشورها نیز با هدف کنترل نرخ تورم، سیاست رشد نرخ بهره در پیش گرفته شد. در نشست بانک مرکزی انگلیس مقرر شد نرخ بهره در این کشور ۰.۵ درصد افزایش یابد و به این ترتیب نرخ بهره در این کشور به ۴ درصد رسید. نرخ بهره بانک مرکزی اروپا نیز با رشد ۰.۵ درصدی به ۳ درصد افزایش یافت. بانک مرکزی اروپا به افزایش ۰.۵ درصدی نرخ بهره در نشست بعدی اشاره کرد، اما تصمیم‌گیری برای آینده نرخ بهره در کشورهای اروپایی منوط به شاخص‌های اقتصادی خواهد بود. ژ

پس از برگزاری دو نشست یادشده شاخص دلار بخشی از افت خود را جبران کرد و افزایش یافت.

آمار اشتغال، امیدها را ضعیف کرد

پس از برگزاری نشست فدرال‌رزرو، فعالان بازار نسبت به کنترل تورم و توقف روند صعودی نرخ بهره در امریکا امیدوار شدند، اما این شرایط مثبت برای مدت زمان طولانی ادامه نیافت، چراکه انتشار داده‌های بخش اشتغال امریکا در روز جمعه، ۳ فوریه بازار را شوکه کرد. در این روز گزارشی از وضعیت بازار کار در امریکا منتشر شد. براساس این آمار نرخ واقعی بیکاری در این کشور ۳.۴ درصد اعلام شد، این در حالی است که نرخ پیش‌بینی‌شده بیکاری در این کشور ۳.۶ درصد بود؛ بنابراین می‌توان این‌طور ادعا کرد که در سال جاری میلادی شرایط بازار کار در بزرگ‌ترین اقتصاد دنیا، مثبت و بهتر از برآوردها بوده است. علاوه بر این میزان اشتغال در بخش غیرکشاورزی از پیش‌بینی ۱۸۵ هزار شغل فراتر رفت و برابر ۵۱۷ هزار نفر اعلام شد. در همین حال متوسط دستمزد ساعتی نیروی کار مطابق با انتظارات بازار منتشر شد. داده‌های اشتغال اقتصاد امریکا حکایت از آن دارد که وضعیت اشتغال در این کشور بسیار مطلوب است، اما این آمار مثبت اختیارات فدرال‌رزرو برای رشد نرخ بهره در این کشور را بیشتر می‌کند. در چنین شرایطی فعالان بازار دوباره با واهمه احتمال افزایش نرخ بهره در ماه‌های مارس و مه روبه‌رو شده‌اند و به این ترتیب دوباره شاهد تقویت ارزش دلار در مقایسه با سایر ارزها بوده‌ایم. با انتشار اخبار یادشده شاخص دلار بخشی از افت خود را جبران و تا محدوده ۱۰۳ واحد افزایش پیدا کرد.

در حالی‌که انتظار می‌رفت رشد ۰.۲۵ نرخ بهره امریکا برای فوریه از افزایش بهای کامودیتی‌ها حمایت کند، انتشار داده‌های اشتغال این کشور برای ماه ژانویه، این امید را ناامید کرد

چین و ریسک‌های جدید بازار

سیاست‌های سختگیرانه چین برای کنترل کرونا که از آن با عنوان سیاست‌های کروناصفر یاد می‌شود، از مهم‌ترین دلایل ریزش بهای فلزات در این کشور و تحمیل فشار به بازارهای جهانی بود. با این وجود دولت این کشور به‌دنبال شرایط نامساعد اقتصادی و اعتراضات بی‌سابقه مردمی، تا حدودی از پافشاری بر سیاست‌های سختگیرانه عقب‌نشینی کرده است. در حال حاضر برنامه‌های اعلام‌شده دولت چین برای بازگشایی اقتصاد و درهای کشور به روی گردشگران داخلی و خارجی و پس از سه سال قرنطینه‌های به‌شدت سختگیرانه مرتبط با کرونا، به بهبود شاخص‌های اقتصاد جهانی کمک کرده است.

با این حال هفته گذشته خبری مبنی بر سرنگونی یک بالون مشکوک به جاسوسی چین توسط امریکا منتشر شد که به‌منزله وخامت روابط میان چین و امریکا است. چندی پیش یک ژنرال امریکایی در یادداشتی که به تاریخ اول فوریه منتشر شد، به احتمال وقوع جنگ میان چین و امریکا در ۲ سال آینده اشاره کرد. در پی انتشار این یادداشت، یکی از جمهوری‌خواهان ارشد کنگره ایالات‌متحده نیز تاکید کرد احتمال درگیری با چین بر سر تایوان بسیار زیاد است.

البته چین پس از بررسی و تفحص مکررا به طرف امریکایی اطلاع داد که این بالون مختص استفاده غیرنظامی و برای هواشناسی است و ناخواسته وارد حریم هوایی امریکا شده است؛ بر همین اساس باتوجه به سرنگونی این بالون توسط امریکا، پکن حق پاسخگویی به این اقدام امریکا را برای خود محفوظ می‌داند. تنش‌های یادشده به‌منزله ریسک‌های سیاسی و اقتصادی هستند که عملکرد بازارها را تحت تاثیر قرار می‌دهد؛ بنابراین نمی‌توان به‌سادگی از کنار آنها عبور کرد.

رشد اقتصادی دنیا، سیگنال‌ساز مثبت

صندوق بین‌المللی پول در گزارش جدید خود که در روز ۳۱ ژانویه منتشر شد، پیش‌بینی کرد اقتصاد جهانی در سال جاری میلادی ۲.۹ درصد رشد کند. در همین حال میزان رشد اقتصادی دنیا برای سال ۲۰۲۴ برابر ۳.۱ درصد برآورد شده است.

میزان رشد اقتصادی دنیا در سال ۲۰۲۳ میلادی کمتر از رشد اقتصادی در سال ۲۰۲۲ است، بااین‌وجود از پیش‌بینی‌های قبلی برای سال جاری، بهبود یافته و همین موضوع نیز خبر مثبتی برای فعالان اقتصادی دنیا محسوب می‌شود. پیش‌بینی بهبود وضعیت اقتصادی دنیا در سال جاری میلادی خلاف برآوردهای قبلی از عملکرد مثبت برخی کشورها مانند امریکا ناشی می‌شود. امریکا در سه‌ماهه سوم سال ۲۰۲۲ توانست رشد اقتصادی خود را بهبود بخشد و بازار کار قوی ایجاد کند. بدین ترتیب مصرف خانوارها افزایش یافت و سرمایه‌گذاری تجاری با رشد فراتر از انتظار روبه‌رو شد. علاوه بر این کشورهای عضو اتحادیه اروپا نیز در این مدت عملکرد بهتری را از خود به نمایش گذاشتند.

برنامه‌های اعلام‌شده دولت چین نیز برای بازگشایی اقتصاد و درهای این کشور به روی گردشگران داخلی و خارجی، پس از ۳ سال قرنطینه‌های به‌شدت سختگیرانه مرتبط با کرونا، به بهبود شاخص‌های جهانی اقتصاد کمک کرده است. در گزارش صندوق بین‌المللی پول تاکید شده میانگین جهانی نرخ تورم در سال ۲۰۲۳ میلادی برابر ۶.۶ درصد گزارش شده و انتظار می‌رود این رقم در سال ۲۰۲۴ به ۴.۳ درصد کاهش یابد. علاوه بر این براساس برآوردهای سازمان بین‌المللی پول انتظار می‌رود ۸۴ درصد از حدود ۲۰۰ کشور جهان در سال میلادی کنونی با تورمی کمتر از سال ۲۰۲۲ روبه‌رو شوند.

این صندوق در ادامه اعلام کرد نرخ‌های بالای بهره و ادامه جنگ روسیه و اوکراین همچنان بر فعالیت‌های اقتصادی در جهان تاثیر منفی خواهد داشت. بی‌تردید هرچه اقتصاد دنیا بهبود یابد، تقاضا برای خرید فلزات در بازارهای جهانی تحریک خواهد شد و این تحریک تقاضا عامل اصلی تداوم مسیر صعودی بهای فلزات در بازارهای جهانی است.

بازار مس زیر ذره‌بین

میانگین قیمت مس در ژانویه ۲۰۲۳ میلادی برابر ۸۹۹۹ دلار به‌ازای هر تن گزارش شده است. باوجود اینکه بهای مس در ماه‌های پایانی سال ۲۰۲۲ رو به افزایش گذاشت و این مسیر صعودی در سال جدید میلادی نیز ادامه یافت، بازار خریدوفروش این فلز سرخ‌رنگ همچنان در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته کم‌رونق است. میانگین قیمت مس در ژانویه سال گذشته میلادی برابر ۹۷۷۵ دلار به‌ازای هر تن گزارش شده است؛ بنابراین میانگین قیمت خریدوفروش مس در ژانویه امسال حدود ۷۷۶ دلار در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته بهای فلز سرخ را تحت تاثیر قرار داد.

رونق بازار آلومینیوم

بهای فروش آلومینیوم در بورس‌های دنیا در ماه‌های پایانی سال ۲۰۲۲ دوباره رو به رشد رفت و این روند صعودی در سال ۲۰۲۳ نیز ادامه یافت. با این وجود این فلز همچنان در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته با بهای کمتری معامله می‌شود. میانگین قیمت فروش آلومینیوم در بورس فلزات لندن در ژانویه ۲۰۲۲ میلادی ۳۰۰۳ دلار به‌ازای هر تن بوده، در حالی که میانگین قیمت فروش این فلز در ژانویه امسال ۲۴۸۹ دلار به‌ازای هر تن گزارش شده است. این فلز در نخستین روز از فوریه ۲۰۲۳ با بهای ۲۶۱۱ دلار به‌ازای هر تن در بورس فلزات لندن خریدوفروش شد، اما فروش این فلز در کانال ۲۶۰۰ دلاری تنها برای یک روز پایدار بود و قیمت این فلز ۳ فوریه به ۲۵۶۰ دلار کاهش یافت.

صعود روی متوقف شد

میانگین قیمت روی در بورس فلزات لندن در ژانویه امسال ۳۲۸۹ دلار به‌ازای هر تن برآورد شده است. این فلز در نخستین روز از فوریه با قیمت ۳۴۳۹ دلار به‌ازای هر تن معامله شد، اما روند صعودی بهای این فلز ادامه‌دار نبود، زیرا رقم آن در روز ۳ فوریه به ۳۳۶۱ دلار کاهش یافت.

سخن پایانی

در حالی که انتظار می‌رفت رشد ۰.۲۵ نرخ بهره امریکا برای ماه فوریه از افزایش بهای کامودیتی‌ها حمایت کند، انتشار داده‌های اشتغال این کشور برای ماه ژانویه، این امید را ناامید کرد. ایجاد ۵۱۷ هزار شغل جدید در امریکا برای ماه ژانویه نرخ بیکاری در این کشور را به کمترین میزان ظرف ۵۰ سال اخیر رساند که این داده خبری خوش از وضعیت اقتصادی این کشور است؛ با این وجود فعالان بازارهای مالی و کالایی دنیا را ترساند، چراکه در چنین شرایطی فدرال‌رزرو به اخذ سیاست انقباضی بیشتر بدون واهمه از تبعات منفی آن با هدف کنترل تورم ترغیب خواهد شد. در همین حال عملکرد نه‌چندان مثبت اقتصادی چین برای بازگشت به مسیر رشد چالش دیگری است که مانع تداوم صعود بهای فلزات در بازارهای جهانی شده، این در حالی است که تا پیش از این بسیاری از فعالان بازار نسبت به کاهش محدودیت‌های کرونایی در چین و آثار مثبت آن بر اقتصاد این کشور امیدوار شده بودند.

هندوستان میزبان فعالان هوشمندسازی شهرها می‌شود

پاویون شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی با حمایت معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری ۷ تا ۹ فروردین سال ۱۴۰۲ در کشور هندوستان برپا می‌شود.

به‌گزارش معاونت علمی و فناوری اقتصاد دانش‌بنیان، پاویون شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی در هندوستان با حمایت مرکز تعاملات بین‌المللی علم و فناوری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری و صندوق نوآوری و شکوفایی در نمایشگاه شهر هوشمند کشور هندوستان برپا می‌شود و شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند برای توسعه بازار محصولات خود از این فرصت مناسب بهره بگیرند. این نمایشگاه، بر ارتباطات، فناوری در شهرها، فناوری‌های نوین ارتباطی در راستای برنامه‌های هند برای توسعه شهرهای هوشمند این کشور متمرکز است. نمایشگاه شهرهای هوشمند هند، فناوری‌های تحول‌آفرین را با ستون‌های کلیدی توسعه‌شهری ترکیب می‌کند. فناوری اطلاعات و ارتباطات هوشمند، ساختمان‌های هوشمند، انرژی هوشمند، محیط هوشمند و تحرک شهری همگی از ارکان اصلی توسعه شهری هستند. نمایشگاه شهرهای هوشمند هند از سال ۲۰۱۵ کار خود را آغاز کرد و امروز به‌عنوان بزرگ‌ترین نمایشگاه و کنفرانس آسیا در این زمینه شناخته می‌شود. این رویداد، بستری برای ارتباطات عمیق‌تر و راه‌حل‌های عملی برای مشکلات شهری فراهم می‌کند.

گفتنی است، با رشد چشمگیر جمعیت و مهاجرت افراد از روستاها به شهرها، زندگی شهرنشینی بسیار گسترش پیدا کرده است؛ به‌گونه‌ای که پیش‌بینی می‌شود در ۳ دهه آینده حدود دو و نیم میلیارد نفر به شهرهای جهان اضافه شوند؛ اگر این آمار صحیح باشد، به‌طورقطع شهرها در آینده با بحرانی جدی روبه‌رو خواهند شد. از این‌رو، شهرها برای مقابله با بحران‌های پیش‌رو نیاز به هوشمندسازی دارند.

شاخص فضای کسب‌وکار دانش‌بنیان‌ها در ایران بررسی شد

پدرسالاری دولتی

دانش کشاورزی به ما می‌گوید، هر بذر، شرایط اقلیمی خاص خود را برای رشد دارد. در اصل این شرایط اقلیمی به‌میزان تابش آفتاب، خاک و شیب مناسب، آب کافی و چند عامل جغرافیایی دیگر بستگی دارد. بشر هم از دیرباز با شناخت این عوامل، درست از زمانی که پی به دانش کشاورزی برد، فهمید که کجا باید به پرورش چه محصولی بپردازد. حال اگر استارت‌آپ‌ها را بسان یک بذر در نظر بگیریم، سوال این است که چه مواردی باید کنار هم قرار بگیرند که ما بتوانیم شرکت‌هایی در قد و قواره دانش‌بنیان‌های بزرگ در حد اپل، سامسونگ و هیوندای داشته باشیم؟ به‌عبارت‌دیگر، اقلیم مناسب رشد کسب‌وکارها از چه شاخص‌هایی پیروی می‌کند؟ این اقلیم مناسب در ادبیات کارآفرینی به شاخص‌های کسب‌وکار شناخته می‌شود که هر ساله کشورها موردبازبینی قرار می‌گیرند و رتبه‌بندی می‌شوند. جالب است، بدانید ایران در این شاخص با نزول ۱۹ پله‌ای در یک دهه اخیر روی پله ۱۲۷ از ۱۹۰ کشور ایستاده است. گفتنی است، نیوزلند، سنگاپور و هنگ‌کنگ رتبه اول تا سوم را به خود اختصاص داده‌اند. بیشتر کارشناسان بر این باور هستند که ضعف و نابالغی بخش خصوصی در کشور و ماهیت رانتی آن یکی از دلایل اصلی نامساعد بودن فضای کسب‌وکار در کشور است که ریشه در اعتماد پایین دولت به این بخش دارد. در واقع، از آنجایی که دولت در کشور ما رفتار پدرسالارانه دارد و همکاری تکمیلی با بخش خصوصی ندارد، دانش‌بنیان‌ها پیشرفت لاک پشتی را تجربه می‌کنند.

صمت در این گزارش به ارزیابی شاخص‌های مهم کسب‌وکار در کشور پرداخته و یکی از مولفه‌های مهم برای توسعه دانش‌بنیان‌ها را بررسی کرده است.

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

چرا اقتصاد ایران بیمار است؟

برخی پژوهش‌ها نشان دادند، مشکل اصلی بنگاه‌های اقتصادی در ایران مسائل زیرساختی نظیر راه و برق نیست، بلکه مسائل نهادی و نرم‌افزاری نظیر منبع مالی تولید و تضمین‌های حقوق مالکیت و امنیت دارایی‌های غیرمشهود آنها است. پژوهشی با عنوان «تحلیل شاخص‌های فضای کسب‌وکار در ایران» به این جمع‌بندی رسیده که فضای کسب‌وکار در کشور نامناسب است. در این پژوهش که در سال ۱۳۹۷ در نشریه رهیافت منتشر شد، به ذکر دلایلی نظیر سهم بالای اشتغال غیررسمی اقتصاد زیرزمینی و حجم پایین سرمایه‌گذاری‌های داخلی و بین‌المللی واردات گسترده و سهم اندک درآمدهای مالیاتی از تولید ناخالص داخلی پرداخته شده است. براساس نظریه دسوتو که در این پژوهش درباره آن مباحثی آورده شده است، موانع سخت نظام اداری در کشورهای در حال توسعه، بخش خصوصی را به اقتصاد زیرزمینی، غیررسمی و غیرمولد سوق می‌دهد. گفتنی است، نظریه دسوتو در چنین فضای کسب‌وکاری سیاست‌های اقتصادی مرسوم مانند خصوصی‌سازی و سایر بسته‌های سیاستی از کار می‌افتند، سرمایه‌های خارجی در باتلاق نظام اداری غرق می‌شوند، سرمایه‌های مالی و انسانی به کشورهای پیشرفته فرار می‌کنند و تولیدکنندگان داخلی، بازی اقتصادی را به رقبای خارجی واگذار می‌کنند. دسوتو نظام اداری را عامل همه این بدبختی‌ها می‌داند و نشان می‌دهد که چگونه در کشورهای پیشرفته مانند امریکا، ابتدا نظام اداری متحول شد و در پی آن، اقتصاد به رشد و شکوفایی مطلوب رسید. گفتنی است، دسوتو اقتصاددانی بوده است که درباره دلایل عقب‌ماندگی کسب‌وکارها پژوهش‌های زیادی داشته است.

لزوم تخصیص بودجه بیشتر به دانش‌بنیان‌ها

سیاوش ملکی‌فر، معاون توسعه صندوق نوآوری و شکوفایی در گفت‌وگو با صمت درباره تاریخچه تخصیص سرمایه به این صندوق گفت: در چند سال اخیر، نیاز مالی شرکت‌های دانش‌بنیان تحت‌تاثیر ۳ عامل مهم، افزایش معناداری داشته است. عامل نخست، افزایش کمی شرکت‌های دانش‌بنیان است که ظرف حدود ۱۰ سال گذشته به بیش از ۸ هزار شرکت رسیده‌اند و همچنان رو به افزایش هستند. عامل دوم به‌میزان فروش آنها باز می‌گردد، زیرا هرچقدر شرکت‌ها بزرگ‌تر می‌شوند، نیاز مالی بیشتری هم دارند. طبق آمار معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان در سال ۱۳۹۹ شرکت‌های دانش‌بنیان در مجموع فروش ۲۰۰ هزار میلیارد تومانی را تجربه کردند و این میزان در سال ۱۴۰۰ به ۳۰۰هزار میلیارد تومان رسید. برآورد می‌شود که مجموع فروش این شرکت‌ها امسال به ۴۳۰ هزار میلیارد تومان برسد. عامل سوم نیز به تورم باز می‌گردد که موجب افزایش هزینه‌های تولید و نرخ تمام‌شده و در پی آن، مسبب افزایش نیاز مالی شرکت‌های دانش‌بنیان می‌شود. بنابراین ۳ عامل افزایش تعداد شرکت‌ها، رشد کسب‌وکار و فروش آنها و تورم موجب شده است، نیاز مالی اکوسیستم دانش‌بنیان کشور ظرف چند سال اخیر افزایش چشمگیری داشته باشد.

وی در ادامه بااشاره به سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی که متولی تامین مالی شرکت‌های دانش‌بنیان محسوب می‌شود، گفت: سال ۱۳۸۹ به‌منظور حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان، قانونی در مجلس شورای اسلامی به‌تصویب رسید که مطابق ماده ۵ آن، مقرر شد صندوقی به نام نوآوری و شکوفایی با سرمایه اولیه ۳ هزار میلیارد تومان تشکیل شود. در همان ماده تصریح شد که این سرمایه ظرف ۳ سال به صندوق نوآوری و شکوفایی تزریق شود و پس از آن، سالانه حداقل نیم‌درصد از بودجه عمومی دولت نیز به این صندوق اختصاص یابد که در بودجه سال ۱۴۰۲ این رقم در حدود ۱۰ هزار میلیارد تومان است. در حالی که از سال ۹۳ تا ۹۶، تنها ۲۶۲۲ میلیارد تومان از ۳ هزار میلیارد تومان به صندوق تعلق گرفت و تاکنون نیم‌درصد از بودجه عمومی سالانه نیز محقق نشده است.

تعرفه ماشین‌آلات، یک منبع مهم مالی

به‌گفته ملکی‌فر، از طرفی باتوجه به تاکید رهبر معظم انقلاب، سهم دانش‌بنیان‌ها در اقتصاد کشور از یک درصد در سال ۱۳۹۹ باید ظرف ۴ سال به ۵ درصد برسد. با درنظرگرفتن این جوانب می‌توان با اطمینان گفت، با سرمایه ۲۶۰۰ میلیارد تومانی فعلی صندوق، نمی‌توان از دستیابی به این هدف بزرگ پشتیبانی کرد.

وی ادامه داد: به‌همین دلیل بود که به‌تازگی با موافقت رئیس‌جمهوری و تصویب هیات‌امنای صندوق نوآوری و شکوفایی، مقرر شد سرمایه صندوق طی ۵ سال آینده به ۱۰۰ هزار میلیارد تومان افزایش یابد. وی درباره منابع تامین این افزایش سرمایه گفت: برای افزایش سرمایه صندوق ۳ منبع وجود دارد؛ نخست، همان سالانه نیم‌درصد از بودجه عمومی که در قانون حمایت از شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان بر آن تاکید شده است. اما در قانون جهش تولید دانش‌بنیان (مصوب ۱۴۰۱) نیز ۲ منبع دیگر به‌منظور افزایش سرمایه صندوق در نظر گرفته شده است. ماده ۳ این قانون به حقوق ورودی واردات ماشین‌آلات و تجهیزات خدمات تولیدی، صنعتی، معدنی و کشاورزی و ماده ۱۱ این قانون به اخذ مالیات از صادرات کالاهای واسطه‌ای نیمه‌خام اشاره دارد.

دانش‌بنیان‌ها در کجا رشد می‌کنند؟

ملکی‌فر بااشاره به اهمیت بهبود شاخص‌های فضای کسب‌وکار برای رشد اکوسیستم دانش‌بنیان گفت: توسعه دانش‌بنیان‌ها الزاماتی دارد که شاید مهم‌ترین آن، اقلیم و فضای کسب‌وکار مساعد است. وضعیت ما در این شاخص با مطلوب آن فاصله زیادی دارد. فراموش نکنیم که شرکت‌های دانش‌بنیان قبل از این که «دانش‌بنیان» باشند، «شرکت» و «کسب‌وکار» هستند و بالندگی کسب‌وکارها مستلزم وجود فضایی است که تسهیلگر رشد آنها باشد.

بسیاری از کارشناسان در گفت‌وگوهای انتقادی، شناخت دقیق‌تری از شاخص‌های کسب‌وکار ارائه می‌دهند و بیشتر دولت را متولی بهبود فضای کسب‌وکار می‌دانند. ملکی‌فر در این‌باره گفت: ما نباید تصور کنیم که رشد و توسعه اکوسیستم دانش‌بنیان تنها مستلزم تلاش معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان و صندوق نوآوری و شکوفایی است. این دقیقا به‌معنای نوعی مرزبندی و تفکیک دانش‌بنیان‌ها از اقتصاد کشور است. سیاست‌های دولت مانند سیاست‌های تجاری، مالی و ارزی، فضای کسب‌وکار را شکل می‌دهند، بنابراین بر اکوسیستم دانش‌بنیان موثر هستند.

در یک مثال ساده، بسیاری از شرکت‌های دانش‌بنیان هم مانند سایر تولیدکنندگان، نیازمند زمین و سوله، پس متاثر از سیاست‌های وزارت صمت در این زمینه هستند.

یک پای این سیستم می‌لنگد

وی افزود: نیروی انسانی دانش‌آموخته هم از الزامات مهم توسعه کسب‌وکارهای دانش‌بنیان است. شرکت‌های بزرگ را کارآفرینان پایه‌گذاری می‌کنند و فارغ‌التحصیلان جوان دانشگاه‌ها هم به آنها می‌پیوندند. خوشبختانه در این زمینه موقعیت کشور نسبت به کشورهای همسایه و منطقه مطلوب است و ما از سرمایه انسانی کافی برخوردار هستیم. گفتنی است، مطابق آخرین اعلام وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، تعداد دانشجویان کشور، امسال به بیش از ۳ میلیون نفر رسیده است. حال آنکه این میزان در سال ۱۳۹۵ به ۴/۶ میلیون نفر نیز رسیده بود، اما اگر زمینه رشد شرکت‌های دانش‌بنیان فراهم نباشد، نباید انتظار اشتغال این جمعیت در شرکت‌های دانش‌بنیان را داشته باشیم. به‌علاوه، اگر فضا مساعد نباشد، این جوانان کمتر به کارآفرینی فناورانه دست خواهند زد.

به‌گفته ملکی‌فر، شرط سوم رشد شرکت‌های دانش‌بنیان، وجود منابع مالی است، گرچه صندوق نوآوری و شکوفایی در هنگام تشکیل خود جثه‌ای متناسب با نیاز شرکت‌های دانش‌بنیان داشت، اما امروز از نیاز شرکت‌های دانش‌بنیان عقب افتاده است و خلأ بزرگی در این زمینه احساس می‌شود.

بنابراین امیدواریم با افزایش سرمایه صندوق، ظرف چند سال آینده، صندوق بتواند نقش موثرتری در توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان ایفا کند.

> مطابق آخرین اعلام وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، تعداد دانشجویان کشور، امسال به بیش از ۳ میلیون نفر رسیده است، اگر زمینه رشد شرکت‌های دانش‌بنیان فراهم نباشد، نباید انتظار اشتغال این جمعیت در شرکت‌های دانش‌بنیان را داشته باشیم

تخصص‌گرایی هوشمند، یک اقدام راهبردی

یکی از مولفه‌های مهم برای سهولت کسب‌وکار، پیگیری تخصص‌گرایی هوشمند در راستای کاهش ضرر و افزایش بهره‌وری است. تخصص‌گرایی هوشمند به‌معنای استفاده از ظرفیت‌های مکانی با تلفیق چند سیاست است که در نهایت به بهره‌وری می‌رسد. محمد زرین‌جویی، کارشناس و دکتری تخصصی مدیریت آموزش عالی در گفت‌وگو با صمت درباره اهمیت تخصص‌گرایی هوشمند به‌عنوان مولفه مهم برای رشد و توسعه اکوسیستم دانش‌بنیان گفت: تخصص‌گرایی هوشمندانه که به‌اختصار ۳S سرواژه عبارت (smart specialization strategy) نامیده می‌شود، راهبردی مهم در توسعه کشورها شناخته می‌شود، همچنین می‌توان آن را به‌عنوان یک سیاست نوآورانه در اکوسیستم دانش‌بنیان‌ها در نظر گرفت. خوب است که بدانیم در این دوره زمانی، تخصص‌گرایی هوشمندانه بود که موجب بروز تغییر اساسی در نظام شغلی و سیاست‌های توسعه‌ای اتحادیه اروپا شد. اینکه در تمام ابعاد اقتصادی، صنعت حرف اول را بزند، منجر به بروز معضلاتی می‌شود که امروز کشور ما بیش از هر زمان دیگری با آن دست‌وپنجه نرم می‌کند، اما تخصص‌گرایی هوشمندانه گویای گسست آشکار با سیاست صنعتی چند دهه گذشته و خواهان اصلاحات مبتنی بر مکان است که هدفش توسعه اقتصادی ملی و منطقه‌ای و اصلاحات نهادی است.

وی افزود: ایده‌پردازان و کارشناسان معتقدند تخصص‌گرایی هوشمندانه به‌دنبال کشف کارآفرینان در مناطقی است که نقاط قوت بالایی دارند. نمونه چنین روندی را به‌وضوح می‌توانیم در سیلیکون ولی (دره نوآوری امریکا) ببینیم، بنابراین در این مناطق است که تخصص‌گرایی هوشمند منجر به بهره‌وری و رشد و توسعه منطقه‌ای می‌شود. در واقع، تخصص‌گرایی هوشمندانه مرحله نهایی یا به‌عبارت‌دیگر، حلقه نهایی چرخه دانش‌بنیان است و به‌همین دلیل در صورت کاربرد آن، نمی‌توان بهره‌وری موردانتظار را در مناطق کمتر توسعه‌یافته پیدا کرد.

زرین‌جویی گفت: در اصل تخصص‌گرایی هوشمند به‌عنوان یک ابتکار و ایجاد ساختار اصلاح‌طلبانه از پایین به بالا در نظر گرفته می‌شود و به‌دنبال گسترش دانش در مقیاس‌های فضایی مختلف است.

به‌گفته این کارشناس، از سال ۲۰۰۹، تخصص‌گرایی هوشمند که هدف آن بر کشف کارآفرینی بود، در حوزه‌های دارای نقاط قوت بالا و در بیشتر فضاهای شغلی پدیدار شد. این مولفه افزون بر مزیت ایجاد رقابت طولانی‌مدت، میان واحدهای تولیدی به تنوع و نوآوری تاکید ویژه دارد.

بر همین اساس، فعالان اکوسیستم دانش‌بنیان، به‌ویژه روسای شتاب‌دهنده‌ها و مراکز رشد، می‌توانند از قابلیت‌های موجود در تخصص‌گرایی هوشمند، برای حمایت از نوآوری در مسیرهای رشد استفاده کنند.

زرین‌جویی گفت: باتوجه به اینکه تخصص‌گرایی هوشمندانه مبتنی بر تغییر رشد نوآوری، پایداری، توسعه محلی و منطقه‌ای و اصلاحات مبتنی بر مکان است، این راهبرد به تغییر نقش دولت در اکوسیستم نوآوری و فناورانه تاکید ویژه دارد. براساس آن نقش دولت به‌تدریج به‌سمت تعدیل‌گری، تسهیلگری و تنظیم‌گری تغییر پیدا کرده و نمود آن در اسناد بالادستی و سیاست‌گذاری‌های کلان و برنامه توسعه مشهود است.

سخن پایانی

باتوجه به موارد یادشده، خوب است این را هم بدانیم که دانش‌بنیان‌ها تافته جدابافته نیستند و نبود یا ضعف در شاخص‌های کسب‌وکار، نه‌تنها فناوران را از رشد بازمی‌دارد، بلکه دیگر کسب‌وکارهای غیرفناورانه هم متضرر می‌شوند. به‌عبارت‌دیگر، برای دایر کردن یک قصابی هم نیازمند این شاخص‌ها هستیم که اگر این شاخص‌ها ایده‌آل نباشد، رشد از توان کسب‌وکارها خارج خواهد بود و نمی‌توان از توسعه هیچ کسب‌وکاری حرف زد.

یادداشت

نمایش ندهید عمل کنید

امیرهومن کریمی‌وثیق
فعال دانش‌بنیان

شرکت دانش‌بنیان مجموعه‌ای است که به‌منظور هم‌افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش‌محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی که شامل گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری هستند، تشکیل می‌شود. فرآیند تجاری‌سازی نتایج تحقیق و توسعه شامل طراحی و تولید کالا و خدمات در حوزه فناوری‌های برتر و با ارزش‌افزوده فراوان، از دیگر ویژگی‌های این دست از فعالان اقتصادی است. یکی از موارد مهم در اقتصاد کشور که در سیاست‌های اقتصاد مقاومتی نیز بر آن تاکید شده و می‌تواند به رونق تولید و اشتغال کمک کند، دانش‌بنیان کردن اقتصاد و از طریق توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان در حال انجام است.

این در حالی است که دانش‌بنیان‌ها مشکلات زیادی دارند که شامل مشکلات گمرکی، واردات مواد اولیه، مالیات و... می‌شود که صاحبان شرکت‌های دانش‌بنیان در حال حاضر مشغول دست‌وپنجه نرم کردن با این معضلات هستند، بنابراین باید مسیر هموارتری برای توسعه اقتصاد دانش‌بنیان فراهم شود؛ راهی که تاکنون ایجاد نشده و از نمایندگان مجلس شورای اسلامی انتظار می‌رود، نگاه ویژه‌تری به این شرکت‌ها در فضای اقتصاد کشور داشته باشند. در واقع، شرکت‌های دانش‌بنیان باید به‌صورت خاص در فضای اقتصادی کشور دیده شوند؛ اقدامی که تاکنون اتفاق نیفتاده است.

البته اقدامات موثری مانند راه‌اندازی صندوق نوآوری و شکوفایی نیز انجام شده که بدون شک بازوی کمک‌کننده مناسبی برای توسعه دانش‌بنیان‌ها است. چنانچه تاکنون در زمینه ضمانتنامه‌ها و وام‌های استارت‌آپی کمک شایانی به کسب‌وکارهای نوین کرده است. این در حالی است که تاکنون بیشتر تصمیم‌گیری‌ها و عملکردهای این حوزه، بیشتر جنبه نمایشی داشته که البته تاحدی این نمایشی بودن لازمه توسعه اکوسیستم دانش‌بنیان‌ها است، چرا که بخش زیادی از نیاز دانش‌بنیان‌ها، دیده شدن آنها در رسانه‌ها و مجامع مختلف است. به‌عبارت‌دیگر، زمانی که نام دانش‌بنیان‌ها مطرح شود، می‌تواند رویکرد مثبتی در توسعه اقتصاد دانش‌بنیان به‌وجود بیاورد.

بیشتر صاحبان و متولیان شرکت‌های دانش‌بنیان تولیدی به‌ویژه آن دسته از شرکت‌هایی که در زمره تولید نوع یک هستند و سابقه زیادی دارند، خواهان تسهیلگری در امر تولید هستند و انتظار دریافت حمایت‌های همه‌جانبه از سوی نهادهای دولتی را ندارند. برای مثال، بیشتر شرکت‌های نفت و گاز درباره مشکلات در برق و گازرسانی گلایه‌مند هستند. موضوع دیگری که در این زمینه وجود دارد، این است که شرکت‌های بزرگ تولیدی در اکوسیستم دانش‌بنیان بیشتر از اینکه موردحمایت واقع شوند، مورد هجوم برخی نهادها واقع می‌شوند و این سد راه توسعه آنها است.

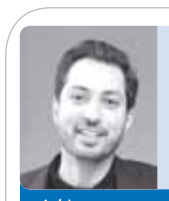
امروز که در قرن ۲۱ زندگی می‌کنیم، نیازی به ایجاد برخی زیرساخت‌ها برای توسعه اقتصاد دانش‌بنیان نیستیم، چرا که امروزه دنیا، دنیای تسهیلگری است و در همه‌جای دنیا مشغول تسهیل فرآیندها هستند.

هرگاه سخنی از سوی رهبر معظم انقلاب بیان می‌شود، برداشت‌های مسئولان دولتی شخصی است و گاهی برخی آن‌گونه که می‌خواهند، موضوع را تفسیر می‌کنند و به اعمال‌نظر و دستور می‌پردازند. بر همین اساس، برای حل بسیاری از مشکلات، نیازمند شفاف‌سازی در عبارت‌ها و واژه‌ها هستیم. برای مثال، وقتی درباره خام‌فروشی صحبت به‌میان می‌آید، باید روشن شود که منظور از خام‌فروشی چیست؟ به‌عبارت‌دیگر، امروز ما نیازمند مشخص شدن تعاریف هستیم. در بخش صادرات هم، معضلات عدیده‌ای وجود دارد که نیازمند اعمال‌توجه از سوی دولت است. قیمت‌گذاری‌های دستوری و تصمیمات یک‌شبه و شتابزده، توسعه اقتصادی دانش‌بنیان‌ها را با مشکل مواجه می‌کند.

چند سالی می‌شود که در قالب همایش‌ها و رویدادهای متنوع، صحبت‌هایی درباره مشکلات دانش‌بنیان‌ها مطرح می‌شود، اما بسیاری از معضلات بر جای خود باقی است. نکته‌ای که مدتی می‌شود، زیاد درباره آن شنیده‌ایم، این است که هم‌اکنون کشور به کارخانه نیاز ندارد، بلکه نیاز کشور به ایجاد بنگاه‌های صنعتی نوآور است که مبتنی بر نیاز بازار فعالیت کنند تا بتوانند سهم مناسبی از بازار بزرگ کشور و منطقه را تصاحب کنند.

یادداشت

اهمیت انتقال پول در توسعه کسب‌وکار

وحید شامخی
کارشناس ارشد فناوری‌های مالی

سیستم انتقال پول برای توسعه کسب‌وکار از الزاماتی است که در همه کشورهای جهان باید مدنظر قرار گیرد. در موضوع نقل و انتقال مالی گاهی سرعت انتقال پول حرف نخست را می‌زند. زمانی که نیاز دارید مبلغی را بسیار سریع انتقال دهید، سیستم‌های پرداخت الکترونیکی می‌تواند گزینه مناسبی باشد. زمانی که می‌خواهید خرید کنید قطعا به کمک سیستم پوز نیاز دارید؛ همچنین هنگام خرید از فروشگاه‌های آنلاین با استفاده از درگاه‌های پرداختی نظیر پی‌پال (PayPal)، پرداخت‌های خود را انجام می‌دهید؛ بنابراین فناوری اطلاعات و در نتیجه پرداخت‌های الکترونیک بخش جدایی‌ناپذیری از زندگی هر شخصی شده است.

سیستم پرداخت الکترونیکی مناسب باید حداقل ۸ ویژگی مهم را دارا باشد که امنیت و اطمینان جزو مهم‌ترین آنها است. پرداخت الکترونیکی نزدیک ۲ دهه است که در ایران رواج یافته و به‌دلیل آسان‌تر شدن فعالیت‌های بانکی، مردم استقبال چشمگیری از این سیستم داشته و تقریبا به آن عادت کرده‌اند؛ به‌ویژه که در دوران کرونا سیستم‌های پرداخت الکترونیکی بانکی به اجبار جای هر گونه پرداختی را گرفته‌اند. جز امنیت و اطمینان یک شبکه پرداخت الکترونیکی مناسب باید ویژگی‌های دیگری هم داشته باشدکه به اختصار در زیر توضیح داده شده است:

۱- قابلیت، اطمینان و امنیت: نخستین ضرورت یک سیستم پرداخت الکترونیکی، امنیت و قابل اطمینان بودن آن است. باتوجه به حساسیت معاملات تجاری و پرداخت وجه، سیستم پرداخت الکترونیکی باید با قابلیت اطمینان بالا، همواره در دسترس کاربران بوده و میزان خطا و مشکلات امنیتی در آن نزدیک صفر باشد.

برای این منظور باید از سخت‌افزارها، نرم‌افزارها و پروتکل‌های امنیتی مطمئن، استفاده شود. منظور از قابلیت اطمینان سیستم‌های پرداخت الکترونیکی این است که سیستم همواره در دسترس کاربران باشد و چنانچه با خطای سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری مواجه شد، خطا به سرعت تشخیص داده شود و سیستم‌های موازی آن وارد عمل شوند یا خطا یا نقص به‌طور خودکار برطرف شود.

۲- مقیاس‌پذیری: دومین ویژگی سیستم پرداخت الکترونیکی مناسب، نبود محدودیت در استفاده کاربران از سیستم و کاهش نیافتن کارآیی هنگام افزایش تعداد کاربران است.

۳- رعایت گمنامی: یکی دیگر از خصوصیات یک سیستم پرداخت الکترونیکی رعایت اصل گمنامی است. مشخصه افرادی که با این سیستم ارتباط برقرار می‌کنند یا معامله‌ای را انجام می‌دهند، نباید آشکار و قابل پیگیری باشد؛ حداقل آشکار کردن آن برای افراد عادی ممکن نباشد یا هزینه بالایی داشته باشد. البته ممکن است برای پیگیری‌های قانونی با روش‌هایی بتوان افراد دست‌اندرکار یک معامله غیرقانونی را شناسایی کرد.

۴- قابل قبول بودن: برای طرفین یک معامله، باید سیستم پرداخت و مکانیسم آن قابل قبول باشد. مبنای قابل قبول بودن می‌تواند قانونی یا قراردادی باشد.

۵- انعطاف‌پذیری: یک سیستم پرداخت الکترونیکی مناسب، سیستمی است که بتواند با ابزارها و روش‌های مختلف پرداخت، کار کند و کاربر را محدود به یک روش خاص نکند. برای مثال با انواع کارت‌های بدهکار، اعتباری، هزینه و دیگر کارت‌ها قابل اجرا باشد.

۶- تبدیل‌پذیری: انواع ابزارها و روش‌های پرداخت مورد استفاده باید قابلیت تبدیل به یکدیگر را داشته باشند. علاوه بر این تا حد ممکن، امکان تبدیل ارز را نیز فراهم کنند.

۷- کارآیی: منظور از کارآیی، سرعت انجام معامله است. سرعت و کارآیی یک سیستم پرداخت باید در حد مطلوب باشد. برای این منظور معمولا از پروتکل‌های ساده‌تر برای مبالغ پایین استفاده می‌شود تا از این طریق ترافیک را کاهش داده و کارآیی را بالا ببرند.

۸- سهولت استفاده از سیستم: سیستم پرداخت الکترونیکی باید به‌گونه‌ای طراحی شود که کاربر، حداقل اطلاعات را وارد سیستم و بدون وارد کردن جزئیات معاملات، بتواند اقدام به خرید و پرداخت وجه کند. علاوه بر این باید ابزارهای مناسب در اختیار کاربر قرار گیرد تا بتواند از مراحل انجام معامله قدم به قدم اطلاع کسب کند و راهنمایی الزم به وی ارائه شود.

ممنوعیت مسدود کردن بخشی از وام بانکی

براساس مصوبه اخیر شورای پول و اعتبار که توسط بانک مرکزی ابلاغ شد، هیچ بانکی حق ندارد در زمان اعطای وام بخشی از آن را به‌عنوان سپرده و وثیقه نقدی مسدود کند. به گزارش ایبنا، براساس مصوبه اخیر شورای پول و اعتبار که توسط بانک مرکزی ابلاغ شد نرخ سود تسهیلات غیر از تسهیلات ترجیحی و قرض‌الحسنه حداکثر ۲۳ درصد اعلام‌شده و هیچ بانکی حق ندارد در زمان اعطای وام بخشی از آن را به‌عنوان سپرده و وثیقه نقدی مسدود کند. براساس مصوبه اخیر بانک مرکزی درباره نرخ سود بانکی از این به بعد نرخ سود تسهیلات حداکثر ۲۳ درصد خواهد بود و بانک‌ها حق ندارند با روش‌های مختلف و از طریق ابزارهایی که از برخی از آنها پیش از این استفاده می‌کردند سود بالاتر را از مشتری برای اعطای تسهیلات دریافت کنند. یکی از مهم‌ترین بندهای مصوبه اخیر شورای پول و اعتبار درباره نرخ سود تسهیلات و شرایط آن این بود که بانک‌ها نمی‌توانند سپرده‌ای از مردم به‌عنوان وثیقه نقدی تسهیلات دریافت کنند و قبل یا بعد از اعطای تسهیلات نباید بخشی از آن را به همین عنوان مسدود کنند. این یعنی اگر بانکی برای اعطای تسهیلات از مشتری بخواهد بخشی از آن را به‌عنوان وثیقه نقدی در حساب سپرده خود بلوکه کند یا آنکه از مشتری بخواهد که قبل از دریافت وام بخشی از آن را در حساب سپرده خود واریز کند تا بانک آن را بلوکه کرده و در نهایت تسهیلات درخواستی مشتری را به او پرداخت کند این مسئله مصداق بارز تخلف محسوب می‌شود و براساس این مصوبه برخوردهای گوناگونی در انتظار این بانک و مدیران آن است.

واردات ارز معاف از مالیات شد

توربزرگ دولت برای ارزگیری

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

مالیات بر واردات در ایران یکی از قدیمی‌ترین و متداول‌ترین اقسام مالیات است و در بودجه عمومی فعلی دولت شامل حقوق گمرکی، سود بازرگانی، عوارض اتومبیل‌های وارداتی، حق ثبت‌سفارش کالا و عواید جایگزین دروازه‌ای است. تاکنون ارز هم از این قاعده مستثنا نبوده و واردات ارز نیز شامل مالیات بود، اما امسال به‌منظور تسهیل ورود ارز به کشور دولت تصمیم گرفت معافیت مالیاتی را برای واردات ارز در نظر گیرد. مالیات بر واردات ارز خارجی همیشه یکی از منابع درآمدی دولت‌ها بوده است. کارشناسان می‌گویند به‌نظر می‌رسد کف‌گیر دولت برای تامین تقاضای ارز موجود در بازار به ته دیگ خورده، به همین دلیل نیز سازمان امور مالیاتی برای تسهیل ورود ارز به کشور خان آخر را هم برداشته و ورود هر گونه ارز به کشور را معاف از مالیات اعلام کرده است. صمت درباره زوایای پنهان و آشکار معافیت مالیاتی واردات ارز نظر کارشناسان را جویا شده است.

عکس: صمت

دولت با هدف افزایش انواع ارز در بازار مالیات بر واردات ارز را حذف کرد؛ بنابراین انتظار می‌رود در صورت تداوم این سیاست نرخ ارزهای کشورهای با مراودات مالی بالا با ایران در بازار کاهش یابد

ارز وارد کنید؛ مالیات ندهید

با ابلاغ بخشنامه مربوط به معافیت مالیاتی ورود ارز (اعم از اسکناس و حواله)، این معافیت جنبه رسمی به خود گرفت.

به گزارش ایبنا، بخشنامه سازمان امور مالیاتی موضوع ابلاغ مصوبه در زمینه معافیت مالیاتی اشخاص حقیقی و حقوقی بابت ورود ارز (اعم از اسکناس و حواله) طی نامه‌ای ۸ بهمن توسط رئیس‌کل سازمان امور مالیاتی کشور ابلاغ شد.

براساس این بخشنامه، هر شخص حقیقی و حقوقی می‌تواند با اظهار ارز در گمرکات ورودی، به هر میزان اسکناس ارز به کشور وارد کند و هیچ یک از دستگاه‌های امنیتی، انتظامی و گمرک حق ممانعت از آن را ندارند.

مطابق این ابلاغیه، بانک مرکزی، وزارت امور اقتصادی و دارایی، نیروی انتظامی و سایر دستگاه‌های مرتبط موظفند تدابیری اتخاذ کنند که ورود ارز تسهیل شود و فعالان این حوزه نگران موضوع مالیات و برخورد نظارتی درباره واکاوی منشأ سرمایه نشوند.

پیش‌تر در تاریخ ۲۲ اردیبهشت امسال، بانک مرکزی در اطلاعیه‌ای اعلام کرده بود براساس ابلاغ این بانک به گمرک و مبتنی بر مصوبه ستاد مقابله با تحریم شورای‌عالی امنیت ملی، ورود ارز به کشور (اعم از اسکناس و حواله) معاف از مالیات است.

کشور بیش از هر زمانی به ارز نیاز دارد

امرالله امینی، اقتصاددان و استاد دانشگاه درباره مزایای معافیت مالیاتی ورود ارز به صمت گفت: از ابتدا نیز برای واردات ارز به کشور نباید مالیات وضع می‌شد، زیرا در شرایط اقتصادی فعلی نیاز ایران به ارز خارجی بیشتر از هر دوره دیگری است.

وی افزود: یکی از اقدامات دولت در تسهیل ورود ارز به کشور، معافیت مالیاتی ورود ارز به کشور از طریق گمرک ورودی است که از هفته گذشته به تمام ادارات مالیاتی ابلاغ شده است. این اقدام دولت راه را برای ورود انواع ارز به کشور هموار می‌کند.

▣ کاهش نرخ ارز در بازار

این استاد دانشگاه معافیت مالیاتی ورود ارز وارداتی را اقدام و سیاستی درست دانست و گفت: اجرای این مصوبه علاوه بر تسهیل فرآیند ورود و خروج کالا، در تامین ارز موردنیاز نیز موثر است؛ بنابراین می‌توان امیدوار بود که با حذف مالیات بر واردات ارز نرخ انواع ارزها به‌ویژه ارز شاخص کاهش یابد.

این اقتصاددان اخذ مالیات از واردات ارز را در شرایط تحریم سیاستی غلط عنوان کرد و گفت: پیش از این معافیت مالیاتی ورود ارز به کشور منوط به ارائه اسناد مبنی بر منشأ خارجی و پرداخت مالیات در مبدأ بود که با تحریم‌های ظالمانه مشکلاتی را برای فعالان اقتصادی به‌وجود آورده بود.

امینی با تاکید بر اینکه در شرایط تحریم تجار مجبورند با چند واسطه ارز را به کشور وارد کنند، خاطرنشان کرد: برای پرداخت مالیات ارز وارداتی مبدأ ارز باید مشخص می‌شد، اما اکنون با ابلاغیه جدید این سد از پیش راه تجار برداشته شده است. بروکراسی حاکم بر این روند فقط به هزینه‌های تجار می‌افزود، اما اکنون واردکنندگان ارز می‌توانند بدون نگرانی ارز خود را به چرخه مالی بین‌المللی کشور تزریق کنند.

▣ گردش ارزی شفاف

این استاد دانشگاه در ادامه یادآور شد: بنا بر سیاست جدید سازمان امور مالیاتی واردکننده ارز به کشور به هر میزان اسکناسی که وارد کشور کند، در صورت اظهار آنها به گمرک، از مالیات معاف خواهد بود که این روند به تسهیل تجارت میان ایران و سایر کشورها کمک شایانی می‌کند. همچنین اظهار واردکننده ارز به ایجاد شفافیت در تراکنش‌های جاری کشور می‌انجامد؛ بنابراین در نتیجه از بین رفتن عامل موثر بر فرار مالیاتی، میزان ورود ارز به کشور شفاف می‌شود.

وی تاکید کرد: در سیاست‌های تعرفه‌ای حقوق گمرکی و سود بازرگانی را باید براساس طبقه‌بندی کالا از قبیل ضروری، نیمه‌ضروری و تجملی تعیین کنیم؛ ضرورتی ندارد که به منشأ ارز توجه داشته باشیم، زیرا در شرایط تحریم تاکید بر شفافیت مبدأ ارز هیچ توجیه اقتصادی ندارد و تنها کار را برای بازرگانان سخت می‌کند.

▣ قوانین سختگیرانه گمرک

امینی با بیان اینکه در شرایط موجود تامین ارز موردنیاز کشور باید در اولویت دولت باشد، تاکید کرد: باید با رفع موانع دست‌وپاگیر راه برای ورود انواع ارزهای مبادلاتی به کشور هموار شود، زیرا با ادامه مالیات‌ستانی از واردات ارز علاوه بر تحریم‌ها بین‌المللی، قوانین گمرکی نیز برای بازرگانان نوعی تحریم و مانع به‌شمار می‌رود.

این استاد دانشگاه در ادامه تصریح کرد: سیاست معافیت مالیاتی ارز وارداتی، نه‌تنها واردات و صادرات کالا را تسهیل و زمان سفارش تا ورود کالا به بازار را کوتاه می‌کند، بلکه بر نرخ تمام‌شده کالا نیز اثر کاهنده خواهد داشت و بر تنظیم بازار نیز اثر مثبتی دارد.

برای پرداخت مالیات ارز وارداتی، مبدا ارز باید مشخص می‌شد اما اکنون با ابلاغیه جدید این سد از پیش راه تجار برداشته شده است

احتمال کسب ارز از طریق پولشویی

آیت تجلی، کارشناس اقتصاد در تشریح مزایا و معایب معافیت مالیاتی ورود ارز به کشور به صمت گفت: سیاست اخیر سازمان امور مالیاتی بر سیاست قبل ترجیح دارد، زیرا به مبدأ ورود ارز توجهی ندارد و واردات کالا و ارز ورودی که از صادرات کالا تامین می‌شود، اهمیت دارد.

وی افزود: حذف این مالیات معایبی هم دارد؛ از جمله اینکه مبدأ ارز مشخص نیست و ممکن است ارز واردشده به کشور حاصل پولشویی باشد، اما براساس اصول اقتصاد اسلامی اصل بر برائت است و ممکن است ارز از طرق مختلف به دست آید و باید فرض بر این باشد که منشأ درستی دارد و حاصل پولشویی نیست.

این کارشناس اقتصاد در ادامه متذکر شد: سیاست پیشین که بر مشخص بودن منشأ ارز تمرکز داشت، درست نیست، بلکه باید توجه داشته باشیم که ارز به چه کالایی تبدیل و وارد کشور می‌شود؛ بنابراین معافیت مالیاتی ارز ورودی به کشور به کاهش تقاضا برای ارز کمک می‌کند.

▣ پیشگیری از رسوب کالا

تجلی یکی از مشکلات گمرکات کشور را رسوب کالا در انبارها اعلام کرد و توضیح داد: با اجرای مصوبه سازمان امور مالیاتی رسوب کالا در گمرک برطرف می‌شود و واردکنندگانی که پیش از این در زمینه ترخیص کالای خود مأیوس شده بودند، اقدام به ترخیص کالا می‌کنند و ترخیص کالا در گمرکات سرعت بیشتری می‌گیرد.

این کارشناس اقتصاد خاطرنشان کرد: وقتی کشور تحت تحریم و ورود ارز با مشکل مواجه است، نباید با تصمیم دیگری خودمان را نیز تحریم کنیم، بلکه باید اثر تحریم را خنثی کنیم. مصوبه دولت قبل برای اخذ مالیات از ورود ارز به کشور در راستای تحریم‌ها بود که خوشبختانه با آینده‌نگری حذف شد.

▣ نیازسنجی صحیح

تجلی با تاکید بر اینکه نیاز امروز کشور تامین ارز است، گفت: دولت در سیاست جدید نیازسنجی درستی نسبت به بازار ارز انجام داده و با هدف افزایش انواع ارز در بازار مالیات بر واردات ارز را حذف کرد؛ بنابراین انتظار می‌رود در صورت تداوم این سیاست نرخ ارزهای کشورهای با مراودات مالی بالا با ایران در بازار کاهش یابد.

این کارشناس اقتصاد با تاکید بر اهمیت معافیت مالیاتی واردات ارز گفت: در این ابلاغیه اشخاص حقیقی و حقوقی آورنده ارز به کشور معاف از مالیات می‌شوند؛ بنابراین این افراد می‌توانند با آوردن درآمد ارزی خود به ایران بدون داشتن دغدغه پرداخت مالیات به‌راحتی آن را در ایران سرمایه‌گذاری کنند.

وی افزود: با این معافیت مالیاتی هم روند رشد اقتصادی سرعت می‌گیرد و هم به نیاز بازار پاسخ داده خواهد شد و در نتیجه این اقدام مثبت دولت ارز بیشتری به چرخه اقتصاد مولد تزریق می‌شود.

▣ اوضاع رنگ‌پریده سرمایه‌گذاری خارجی

تجلی در پاسخ به این پرسش که باتوجه به سقف محدودیتی کشورها در خروج ارز چگونه می‌توان به سرمایه‌گذاری در کشور امیدوار بود، گفت: همه کشورها سقف جابه‌جایی پول همراه مسافر را دارند، اما در شرایطی که ارز از طریق صرافی و با توجیه اقتصادی از کشور مبدأ خارج شود در ایران با کمترین سختگیری می‌تواند به عنصر مولد چرخه تولید تبدیل شود، زیرا واردکننده نگرانی پرداخت مالیات‌های افزوده به‌ویژه در بدو ورود ارز به کشور را ندارد. این کارشناس اقتصاد با اشاره به اینکه سرمایه‌گذاری خارجی در ایران کم‌رنگ است توضیح داد: تحریم‌های بین‌المللی به نبود امنیت سرمایه‌گذاری در ایران دامن زده و باعث شده سرمایه‌گذار خارجی تمایلی به آوردن سرمایه به کشور ما نداشته باشد، اما سازمان امور مالیاتی با این اقدام روند جذب پول خارجی به کشور را تسهیل کرده است.

▣ بازگشت آرامش به بازار

وی خاطر نشان کرد: از آنجایی که برای این ابلاغیه بازه زمانی یک‌ساله تعریف شده، انتظار می‌رود دولت با چشم‌پوشی از دریافت مالیات، باعث بازگشت ثبات به بازار عرضه و تقاضای ارز شود. همچنین این سیاست می‌تواند تا حدی جلوی جهش نرخ ارز را بگیرد؛ بنابراین در شرایطی که این سیاست به‌درستی اجرا شود می‌توان امیدوار بود، ابزار معافیت مالیاتی در کنار سایر ابزارهای کنترلی بازار ارز را به آرامش برساند.

سخن پایانی

دولت با هدف ورود سرمایه و ارز به کشور سیاست‌های تسهیلگرانه در پیش گرفته است. طلای وارداتی از پرداخت مالیات معاف و به‌دنبال آن برای ارز وارداتی هم همین رویه در پیش گرفته شد. این معافیت‌ها گرچه از بخش درآمدی دولت می‌کاهد، اما باتوجه به شرایط خاص ایران در تحریم به‌طور حتم به کمک اقتصاد بین‌الملل کشور خواهد آمد. کارشناسان بر این باورند که معافیت مالیاتی ارز وارداتی موجب تسهیل ورود ارز به بازار تقاضا و تولید خواهد شد؛ بنابراین این معافیت را جزو بهترین تصمیماتی می‌دانند که سازمان امور مالیاتی اتخاذ کرده و تا پایان سال ۱۴۰۲ ادامه دارد.

مترو کرج آماده مسافرگیری آزمایشی و غیرتجاری

رئیس کمیسیون عمران و حمل و نقل شورای اسلامی شهر کرج گفت: مترو کرج به صورت آزمایشی و غیرتجاری مسافرگیری خواهد شد. به گزارش ایسنا، علیرضا رحیمی محمودآبادی در جلسه فوق العاده کارگروه قطار شهری کرج از مسافرگیری مترو به صورت آزمایشی و غیر تجاری خبر داد و گفت: پیرو بیانات دلسوزانه نماینده ولی فقیه در استان و امام جمعه محترم شهر کرج جلسه فوق‌العاده کارگروه قطار شهری با حضور اعضای محترم کارگروه، ناظرین سازمان، مشاورین کارگروه و مدیرعامل سازمان حمل و نقل ریلی شهری با محوریت رفع نواقص احتمالی و مسائل ایمنی از جمله موارد سیستم اعلام و اطفا حریق ،گیت کنترل و...بررسی شد. رحیمی اضافه کرد: با اذعان مدیرعامل و مشاورین فنی، راه اندازی آزمایشی و مسافرگیری غیر تجاری مترو کرج در طول دو ایستگاه آیت الله طالقانی و گلشهر بلامانع است. نایب رییس کمیسیون تلفیق در ادامه افزود: از گذشته نقدهایی به مترو کرج وارد بود به طوری که اعلام افتتاح در اواخر شورای پنجم شده بود که با شروع دوره ششم شورای اسلامی شهر با تلاش و همیاری همکارانم در پارلمان و مدیریت شهری به جهت حفظ و صیانت و امنیت شهروندان، موضوع مورد واکاوی فنی قرار گرفت. با توجه به کمبودهای منابع، مشکلات و معضلات پیمانکاری و ... اصلاحات و تلاش‌های شبانه روزی با برنامه زمانبندی مشخص صورت گرفت و به لطف خدا به راه اندازی آن نزدیک شدیم. رییس کمیسیون عمران و حمل و نقل شورای شهر کرج، کمبود رام قطار را یکی از دغدغه مدیریت شهری عنوان کرد و افزود: در بهره برداری نهایی و ادامه مسیر تا میدان شهید سلطانی، قطار شهری با کمبود منابع مالی و واگن مواجه است که انتظار می‌رود دولت محترم طبق قانون به همکاری هر چه بیشتر با مدیریت شهری کرج این دغدغه را برطرف نماید. علیرضا رحیمی عضو شورا اسلامی شهر، گفت: ادامه خط از چهارراه طالقانی تا میدان شهید سلطانی (تلاقی خط ۵ تهران با خط ۲ کرج)جزو سیاست‌های توسعه خط ۲ شورای ششم بوده و هم اکنون نیز عملیات عمرانی این مسیر فعال است. تامین مالی،کمبود واگن، دپو و... از جمله مسائلی است که باید مسئولین استانی و دولت محترم تلاش مضاعف نمایند تا برطرف شود و در نهایت شهروندان فهیم کرج از این نعمت برخوردار شوند.

آب، آرزوی دست‌نیافتنی تالاب‌های گلستان

نوشدارو پس از مرگ تالاب می‌رسد

استان گلستان از گذشته‌های دور تاکنون در اذهان ایرانیان، استانی سرسبز با جنگل‌های سر به فلک کشیده هیرکانی و تالاب‌های مملو از آب و هزاران قطعه انواع آبزیان و پرندگان مختلف، شناخته می‌شود. کاهش نزولات آسمانی و تغییرات اقلیمی و عدم تخصیص حقآبه‌های قانونی و زیستی تالاب‌ها سبب شده که در حدود کمتر از ۱۰ سال گذشته تاکنون مساحت تالاب‌های این استان به ویژه تالاب‌های سه گانه بین‌المللی آلما گل، آجی گل و آلاگل در گنبدکاووس و تالاب بین‌المللی گمیشان در غرب این استان روز به روز کاهش یابد تا جایی که براساس آخرین اظهار نظر مدیران متولی، آلاگل با دو هزار و ۵۰۰ هکتار، تالاب آجی‌گل با ۳۲۰ هکتار به طور مطلق خشک شده‌اند و از مجموع وسعت ۲۰ هزار هکتار تالاب گمیشان کمتر از ۱۵۰ هکتار و از وسعت ۲۰۷ هکتاری آلماگل حدود ۵۰ هکتار دارای آب هستند. خشک شدن بیش از ۹۹ درصدی مساحت تالاب‌های بین‌المللی گلستان در حالی اتفاق می‌افتد که سال‌ها است این موضوع به عنوان یک دغدغه مهم مطرح شده است اما در عمل اقدام مؤثری برای کنترل تشدید بیابانی شدن این زیستگاه‌ها و یا احیا آن اتفاق نیفتاده است. تبدیل عرصه‌های تالابی به مناطق بیابانی و لم یزرع در حالی ادامه دارد که از دیدگاه کارشناسان حوزه زیستگاه‌های طبیعی، مناطق تالابی در صدر ارزش‌گذاری اکوسیستم‌های طبیعی قرار دارند و بر اساس ارزش‌گذاری مالی، بهترین زیستگاه روی کره خاکی متعلق به عرصه‌های تالابی است.

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

تالاب انزلی

براساس محاسبات انجام شده ارزش اکولوژیکی تالاب‌ها حدود ۱۰ برابر بیشتر از جنگل‌ها و ۲۰۰ برابر بیشتر از زمین‌های زراعی است زیرا با توجه به تنوع زیستی زیاد نقش مهمی در کاهش گرمای زمین ایفا می‌کند؛ به عبارتی این حوضه‌های آبی به طور معمول دی اکسیدکربن را توسط گیاهان جذب و آن را تبدیل به مواد آلی می‌کنند و این باعث می‌شود تا گرمایش کره زمین کاهش یابد، همچنین می‌توانند شرایط آب و هوایی را در یک منطقه متعادل کنند و هیدرو اقلیم‌های خاصی را به وجود آورند که موجب بالا رفتن ارزش‌های زیستگاهی یک منطقه می‌شود.

■ گوش شنوایی نیست

یکی از کارشناسان زیستگاه‌های محیط‌زیست در این خصوص به خبرنگار مهر گفت: بوم سازگان‌های تالابی از مهم‌ترین محیط‌های طبیعی برای پیشگیری از گرد و غبار، تولید محصولات شیلاتی، حفظ سطح آب مناطق کشاورزی، تولید چوب، ذخیره آب و کاهش بلایای طبیعی و به ویژه سیلاب هستند و در راستای تثبیت خطوط ساحلی، تصفیه آب، ایجاد چشم‌اندازهای زیبای طبیعی و بستر مناسب برای حیات بسیاری از گونه‌های جانوری و گیاهی جایگاه ارزشمندی دارند.

سیدمحمد کلنگی افزود: در سال‌های اخیر اقدامات خوبی مانند ارائه آموزش فواید و نقش تالاب‌ها و ضرورت حفاظت از آنها به جوامع محلی، دانش آموزان و معلمان، کشاورزان، دامداران، شکارچیان و صیادان ارائه شده است و برای توانمندسازی ساکنان پیرامونی دوره‌های مهارتی پیش‌بینی اما برای تأمین آب اقدامی نشده است.

وی افزود: سازمان حفاظت محیط‌زیست در راستای عمل به وظیفه قانونی مندرج در قانون حفاظت، احیا و مدیریت تالاب‌های کشور، نسبت به تأمین نیاز آبی محیط زیستی تالاب‌ها اقدام و نتایج مطالعات را به وزارت نیرو اعلام کرد، اما گویا گوش شنوایی در آن سوی این تلاش‌ها نیست.

کلنگی ادامه داد: در برخی فصول و سال‌ها اقداماتی موضعی به صورت کوتاه مدت و مقطعی انجام می‌شود که پاسخگوی تأمین نیاز محیط زیستی تالاب‌ها و جلوگیری از آثار تخریبی بلندمدت در آنها نیست.

کلنگی گفت: در صورت استمرار این کم توجهی‌ها شاهد افزایش شوری آب تالاب، کاهش ظرفیت زیستگاهی، کاهش شدید توان حمایت کنندگی تالاب‌ها از معیشت جوامع بهره‌بردار و بومی و خشک شدن تالاب خواهیم بود.

■ پمپاژ آب به تالاب گمیشان

فرماندار گمیشان هم به مهر گفت: تالاب بین‌المللی گمیشان به عنوان یکی از مهم‌ترین اکوسیستم‌های تالابی جنوب دریای خزر و زیستگاه منحصر به‌فرد برای بسیاری از گونه‌های گیاهی و جانوری در سالیان اخیر با مخاطرات مختلفی مواجه شده است.

امید سقلی ادامه داد: ورود انواع آلاینده‌ها و گونه‌های مهاجم، تغییرات اقلیمی، پسروی دریای خزر و تخریب گسترده تأثیر منفی فراوانی بر روی جوامع گیاهی و جانوری وابسته به تالاب گمیشان برجا گذاشته و در این شرایط که بستر انقراض گونه‌های مختلف در تالاب فراهم است شکار پرندگان مهاجر هم تأثیر عمیق و بی‌بازگشتی بر روی جمعیت این گونه‌ها با ارزش دارد. وی ادامه داد: بر اساس آخرین برآوردها حداکثر ۱۰۰ تا ۱۵۰ هکتار از وسعت تالاب بین‌المللی گمیشان در محدوده کانال آبرسان میگو دارای آب است.

سقلی افزود: این تالاب حدود ۲۰ هزار هکتار وسعت دارد که بیشتر پهنه آبی آن خشک شده است و به بیابانی لم یزرع تبدیل شده است. وی بیان کرد: پس از سفر رئیس‌جمهوری به گلستان ۱۶ اقدام مداخله‌ای برای یا تالاب گمیشان پیش‌بینی و اقدامات اجرایی آن آغاز شده است.

فرماندار گمیشان گفت: با هدف بهبود مساحت پهنه آبی تالاب مقرر شده تا ایستگاه پمپاژ آب از دریای خزر به سوی تالاب گمیشان در شمال این زیستگاه ارزشمند احداث شود که آئین کلنگ زنی این پروژه در دهه فجر آغاز خواهد شد.

■ آجی گل و آلاگل به طور کامل خشک شدند

رئیس اداره حفاظت محیط‌زیست گنبدکاووس هم در این خصوص در گفت‌وگو با خبرنگاران اظهارکرد: دو تالاب بین‌المللی آجی‌گل و آلاگل این شهرستان به دلیل کم بارشی سال آبی قبل و جدید و تخصیص نیافتن حقابه آنها از محل رودخانه اترک و سد شیرین دره به طور کامل خشک شد.

احمد احمدی افزود: درحال‌حاضر تالاب بین‌المللی آلماگل این شهرستان فقط در پهنه حدود ۵۰ هکتار آب دارد که آن هم در صورت تداوم کم بارشی و تخصیص نیافتن حقابه در روزهای آینده خشک خواهد شد. وی اضافه کرد: امسال در سه جلسه کمیته مدیریت بحران گنبدکاووس به اهمیت تالاب‌های و ضرورت لایروبی کانال‌های هدایت آب به آنها و اختصاص حقابه به این پهنه‌های آبی تاکید شد اما از حقابه خبری نشد.

رئیس اداره حفاظت محیط‌زیست گنبدکاووس مهم‌ترین عوامل طبیعی شکل‌گیری وضعیت فعلی برای تالاب‌های گنبدکاووس را کاهش نزولات جوی دانست و افزود: سدسازی در بالادست نمی‌گذارد آبی در رودخانه اترک جریان پیدا کند و برداشت غیرمجاز آب توسط کشاورزان و آبزی‌پروران و همچنین عدم تخصیص حقابه از جمله عوامل انسانی مؤثر در خشکسالی این تالاب‌ها به‌حساب می‌آید.

■ اختصاص ۲۵۰ میلیارد ریال برای احیای تالاب‌ها

مدیرکل حفاظت محیط‌زیست گلستان هم پیش‌تر به خبرنگاران گفته بود: در بخش تالابی، احیا و علاج‌بخشی تالاب گمیشان در دستور قرار دارد که هشت اقدام آن دارای اولویت اول و هشت اقدام دیگر دارای اولویت دوم است.

محمدرضا کنعانی افزود: اقدام اول از هشت اولویت نخست ساخت ایستگاه پمپاژ پرتاب سه مترمکعب در ثانیه آب از سایت میگوی گمیشان به این تالاب است که اعتبارات و تجهیزات آن فراهم شده و تجهیزات آن، بهمن ماه وارد استان خواهد شد.

وی بیان کرد: از محل سفر استانی رئیس‌جمهوری هم ۲۵۰ میلیارد ریال در مدت سه سال برای احیا تالاب‌های گلستان مصوب شد که سال گذشته ۵۰ میلیارد ریال و امسال هم تاکنون ۲۰ میلیارد ریال از این اعتبار اختصاص داده یافت و با استفاده از آن بخشی از لایروبی تالاب آلاگل و اجرای طرح پمپاژ تالاب گمیشان انجام شد.

> خشک شدن بیش از ۹۹ درصدی مساحت تالاب‌های بین‌المللی گلستان در حالی اتفاق می‌افتد که سال‌ها است این موضوع به عنوان یک دغدغه مهم مطرح است

سخن پایانی

بروز خشکسالی و کاهش نزولات آسمانی آثار و تبعات بسیاری در بخش‌های مختلف گلستان بر جای گذاشته یا خواهد گذاشت که یکی از مهم‌ترین آنها خشکی تالاب‌ها و ایجاد و شکل گیری کانون ریزگرد و گرد و غبار در تالاب‌های این استان شمالی است که در صورت کم توجهی به این رخداد پیامدهای ناگواری برای گلستان در پی خواهد داشت.

کارشناسان بر این باور هستند که رهاسازی آب از سدهای ساخته شده بر روی رودخانه اترک و رعایت تخصیص حقابه در زمان وقوع سیلاب در کنار افزایش آگاهی مردم در پرهیز از برداشت و تخریب این ذخیره‌گاه‌های اکولوژیکی از مهم‌ترین راهکارهای مقابله با بحران حاکم بر تالاب‌های گلستان است که باید شکل اجرایی و عملیاتی به خود بگیرد در غیر این صورت گفتار درمانی چاره کار نیست. هر چند قرار است در روزهای آینده اقداماتی مانند پمپاژ آب به تالاب‌های گمیشان انجام شود، اما برخی از صاحبنظران اعتقاد دارند که شاید این اقدامات نوش داروی بعد از مرگ سهراب باشد.

رئیس پژوهشکده فناوری‌های معدنکاری دانشگاه یزد خبرداد:

سنگ‌آهن مرکزی بافق در مسیر هوشمند سازی

علیرضا یاراحمدی بافقی، رئیس پژوهشکده فناوری‌های معدنکاری دانشگاه یزد و مشاور معدنی شرکت سنگ‌آهن مرکزی گفت: درحال‌حاضر مدیریت استخراج شرکت شامل دو بخش طراحی و عملیات معدنی است که بخش عملیات معدنی برون‌سپاری شده و بخش طراحی توسط کارشناسان شرکت در دو دفتر طراحی معدن چغارت و سه چاهون در حال اجراست.

به گزارش خبرنگار مهر از یزد، رئیس پژوهشکده فناوری‌های معدنکاری دانشگاه یزد افزود: در چند سال اخیر جهت تامین مواد معدنی موردنیاز، واحدی در حوزه معاونت معدنی با عنوان مدیریت فنی معادن تشکیل‌شده که وظیفه بررسی شرایط اکتشافی و قابلیت‌های استخراجی معادن خارج از محدوده شرکت را به عهده دارد.

رئیس پژوهشکده فناوری‌های معدنکاری دانشگاه یزد و مشاور معدنی شرکت سنگ‌آهن مرکزی در مورد برنامه‌های جدید حوزه معاونت معدنی در بخش مدیریت استخراج افزود: هوشمند سازی استخراج معادن یکی از برنامه‌های در دستور کار حوزه معاونت معدنی است که ساده‌ترین عملیات آن بحث دیسپاچینگ ماشین‌آلات استخراجی برای افزایش راندمان و جلوگیری از خطاهای فاحش استخراجی است.

یاراحمدی ایجاد کمیته‌های علمی تصمیم‌سازی را از دیگر برنامه‌های شرکت سنگ‌آهن مرکزی بافق عنوان کرد و گفت: کمیته‌های علمی اکتشاف معدن، طراحی و برنامه‌ریزی، عملیات استخراجی، ژئومکانیک و... وظیفه آموزش، پژوهش و تصمیم‌سازی را بر عهده داشته و قرار است به حذف برخی هزینه‌های جاری مرتبط با طراحی و برنامه‌ریزی شرکت منجر شود.

همزمان با دهه فجر انجام می‌شود

افتتاح ۳۴۰ پروژه عمرانی و اقتصادی در یزد

محمدجواد ابوالحسینی؛ معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار در نشست خبری با اصحاب رسانه استان یزد گفت: همزمان با دهه مبارک فجر ۳۴۰ پروژه عمرانی و اقتصادی بااعتبار بالغبر ۳۱۰۰ میلیارد تومان افتتاح و در مدار بهره‌برداری قرار می‌گیرد.

به گزارش مهر از یزد، ابوالحسینی خاطرنشان کرد: با بهره‌برداری از پروژه‌های مذکور درمجموع برای ۲ هزار و ۸۹ نفر به‌صورت مستقیم اشتغالزایی می‌شود. وی بابیان اینکه بیشترین طرح‌های مورد بهره‌برداری در این دهه با اعتبار ۵۸۵ میلیارد تومان مربوط به شهرستان یزد است، اضافه کرد: به‌طورکلی پروژه‌های عمرانی دهه فجر در زمینه آموزشی، کشاورزی، صنعتی، ورزشی، مسکن، درمانی و فرهنگی است. ابوالحسینی افزود: پیگیری تامین اعتبار و تکمیل پروژه باند دوم یزد طبس به‌عنوان مهم‌ترین پروژه عمرانی در دست اقدام انجام‌شده و در سال آتی ۴۰ کیلومتر این مسیر تکمیل می‌شود. معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار یزد همچنین طرح کمربند شرقی میبد، راه‌آهن یزد ـ اقلید، کارخانه درخشان، سه پارک بانوان، تالار مرکزی و مجتمع فرهنگی مروست را از جمله طرح‌های در دست اجرا استان عنوان کرد.

ابوالحسینی در ادامه از سفر معاون رئیس‌جمهوری و رئیس سازمان انرژی اتمی به‌عنوان نماینده دولت در دهه فجر به استان خبر داد. وی با اشاره به اتمام تهیه طرح هادی روستایی استان افزود: از منابع دور نخست سفر رئیس‌جمهوری به یزد اعتبار خوبی برای این طرح‌ها به یزد اختصاص یافت و در دور دوم سفر هم اعتبارات خوبی برای این موضوع در نظر گرفته شد.

ابوالحسینی بابیان اینکه در سفر دوم ریاست جمهوری به استان یزد مقررشده طرح ساخت مسکن دانشجویان و اساتید متاهلین توسط دانشگاه یزد پیگیری شود تصریح کرد: حدود یک هزار واحد برای این طرح در نظر گرفته‌شده است.

روی خط خبر

بهره‌برداری از ۱۱۴ طرح در یزد

فرماندار یزد از بهره‌برداری از ۱۱۴ طرح در این شهرستان به مناسبت دهه فجر، خبر داد. به گزارش خبرنگار مهر از یزد، محمدرضا مدرسی در جمع خبرنگاران ضمن تبریک ایام الله دهه فجر، اظهار کرد: تعداد طرح‌های آماده بهره‌برداری شهرستان یزد در دهه فجر ۱۱۴ طرح در بخش‌های مختلف شامل ۸۶ طرح شهری و ۲۸ طرح روستایی است که با سرمایه‌گذاری افزون بر ۴۶۷ میلیارد تومان آماده بهره‌برداری شده است. وی در بخش دیگری از سخنانش عنوان کرد: امسال با حوادث مختلفی از جمله وقوع دو مورد سیل و خسارات ناشی از آن، مردمی‌سازی یارانه‌ها و پس‌ازآن اعتراضات و اجتماعات اصناف در همین رابطه، حادثه قطار و فوت برخی از همشهریان، مسائل مربوط به سرویس مدارس پس از دو سال تعطیلی ناشی از کرونا و در ادامه اعتشاشات و نارضایتی عمومی مردم براثر این ناآرامی‌ها مواجه بودیم که خوشبختانه با مدیریت خوب مسئولان شاهد رسیدگی به آنها بودیم.

فرماندار یکی از آفتهای مسئولان را روزمرگی خواند و گفت: متاسفانه تعدد وظایف و قوانین باعث روزمرگی مسئولان می‌شود و آنها را از بسیاری برنامه‌های توسعه‌ای باز می‌دارد که از جمله این برنامه‌ها می‌توان به ایجاد شهرک ضایعات که نیازمند پیگیری‌ها و رایزنی‌های زیادی است بنابراین نمی‌توان از آنها به عنوان وعده‌های تحقق نیافته فرمانداران قبلی یاد کرد.

وی گفت: بااین‌حال زمین شهرک ضایعات تخصیص‌یافته و بخش خصوصی به‌صورت فازبندی در حال آماده‌سازی و تامین زیرساخت‌های آن است و امیدواریم تا پایان امسال حدود ۶۰ واحد آن آماده بهره‌برداری شود.

امضای تفاهمنامه توسعه میدان گازی کیش

روز گذشته قرارداد طرح توسعه فاز نخست میدان گازی کیش به امضا رسید طرحی که می تواند در سال های آینده از مشکلات گازی ایران بکاهد.

به گزارش خبرنگار مهر، یکی از راه‌های برون رفت از وضعیت ناترازی گاز توسعه و احداث میدان‌های گازی جدید است که می‌تواند تا حد زیادی در این زمینه گره گشا باشد روز گذشته قرارداد طرح توسعه فاز نخست میدان گازی کیش حضور جواد اوجی، وزیر نفت و محسن خجسته‌مهر، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران بین شرکت نفت و گاز پارس و شرکت مهندسی و ساخت تاسیسات دریایی ایران امضا شد.

میدان گازی کیش، یکی از بزرگ‌ترین میدان‌های گازی کشور است و میزان گاز درجای این میدان برابر با ۵۶ تریلیون فوت مکعب استاندارد است که در صورت توسعه کامل، توانایی تولید ۱۲۰ میلیون مترمکعب در روز گازخام را خواهد داشت و در صورتی که این مهم به وقوع بپیوندد به نظر می‌رسد سال آینده شاهد ناترازی گاز نخواهیم بود. البته پیش از این محسن خجسته‌مهر در رابطه با میدان گازی کیش گفته بود: شرکت ملی نفت ایران برنامه دارد در ۸ سال آینده نسبت به افزایش تولید حدود ۵۰۰ میلیون مترمکعب با ارزش سرمایه‌گذاری حدود ۷۱ میلیارد دلار اقدام کند. یکی از اهداف توسعه‌ای افزایش تولید گاز در کشور، توسعه میدان گازی کیش در استان هرمزگان و جزیره کیش با مساحت ۸۰۰ هزار متر مربع است که با سرمایه‌گذاری حدود ۸ میلیارد دلاری در این طرح، بیش از ۱۰۰ میلیون متر مکعب به تولید گاز کشور افزوده می‌شود.

خجسته‌مهر با بیان اینکه میدان گازی کیش دارای ۴ فاز است که در مجموع در این ۴ فاز ۵۰ حلقه چاه حفاری می‌شود، افزود: دو کلاستر خشکی، ۶ سکوی بخش دریایی و حدود ۸۰۰ کیلومتر خط لوله در این طرح احداث می‌شود که این خود ظرفیت ارزشمندی برای ساخت داخل به دنبال خواهد داشت.

به گفته مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران برای فاز اول این میدان ۱۴ حلقه چاه در نظر گرفته شده که حفاری آن‌ها به اتمام رسیده و در مرحله نهایی قرار دارد، همچنین خط لوله دریایی این طرح دارای طول ۲۰۰ کیلومتر است که برای سفارش‌گذاری اقدام شده و تا پایان سال آینده برداشت ۲۸ میلیون متر مکعب گاز از فاز یک میدان کیش انجام خواهد شد.

سه‌شنبه
۱۸ بهمن ۱۴۰۱- ۱۶ رجب ۱۴۴۴ - ۷ فوریه ۲۰۲۳- شماره ۲۲۶۲-پیاپی ۳۵۸۰

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

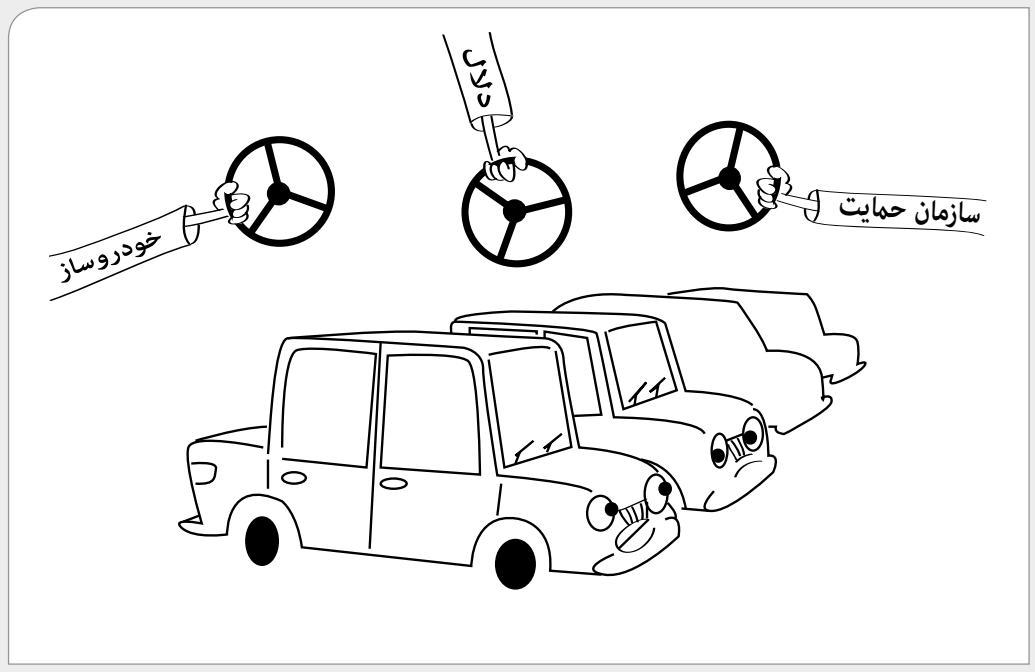
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی- کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

جنجال نرخ بلیت هواپیما ادامه دارد

احتکار بلیت پرواز

جنجال بر سر موضوع نرخ بلیت هواپیما هنوز به نتیجه نرسیده است. ایرلاین‌ها اصرار دارند که به دلیل افزایش هزینه‌هایشان از جمله تورم و افزایش نرخ ارز در یک سال گذشته، ناچار به افزایش نرخ بلیت هواپیما هستند. هم‌زمان سازمان هواپیمایی کشوری اگرچه با افزایش نرخ بلیت موافق است اما این کار را ملزم به ابلاغ ستاد تنظیم بازار می‌داند. در عین‌حال برخی از جمله نمایندگان مجلس شورای اسلامی که با گران شدن بلیت از اساس ابراز مخالفت کرده‌اند. در این میان موضوع دیگری که منجر به ایجاد سئوال شده، کمبود بلیت هواپیما در برخی از مسیرهاست. درحالی که بلیت هواپیما برای سفرهای نوروزی در وب‌سایت شرکت‌های هواپیمایی برای فروش گذاشته‌شده، اما برای برخی تاریخ‌ها نمی‌توان بلیتی پیدا کرد. این موضوع این شائبه را ایجاد کرده که ایرلاین‌ها به‌عمد و با هدف فشار به سازمان هواپیمایی و ستاد تنظیم بازار، از فروش بلیت خودداری می‌کنند.

تکذیب عدم فروش بلیت در بازار

مقصود اسعدی سامانی دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی با تکذیب عدم فروش بلیت در بازار در واکنش به اقدام ستاد تنظیم بازار (عدم موافقت با افزایش نرخ بلیت) تاکید کرد: امکان عدم فروش و عرضه بلیت هواپیما وجود ندارد و این اقدام به ضرر خود شرکت‌های هواپیمایی و سود شرکت‌ها بابت فروش بلیت است.

البته صرف‌نظر از این اظهارات، درحال‌حاضر در ماه‌های پایانی سال و نزدیک به تعطیلات نوروزی هستیم و به نظر می‌رسد یکی از دلایل کاهش بلیت، برنامه‌ریزی‌ها برای سفرهای نوروزی باشد. درعین‌حال به اذعان سازمان هواپیمایی، درحال‌حاضر تعداد ۱۷۱ فروند هواپیمای فعال در کشور وجود دارد و این موضوع هم می‌تواند یکی دیگر از دلایل کمبود هواپیما برای برخی مسیرها باشد.

گرانفروشی ایرلاین‌ها زیر ذره‌بین!

سخنگوی سازمان هواپیمایی از تشدید بازرسی‌ها از دفاتر خدمات مسافرت هوایی و شرکت‌های هواپیمایی به‌منظور بررسی وضعیت بازار فروش بلیت هواپیما، گران‌فروشی احتمالی و برخورد با دلالان مخل نظم در عرضه بلیت هواپیما تا پایان تعطیلات نوروز خبر داد. میراکبر رضوی سخنگوی سازمان هواپیمایی گفت: برابر دستور معاون دادستان و ریاست شعبه ۳۰ دادسرای عمومی و انقلاب فرودگاه مهرآباد، همچون سال‌های گذشته، بازدید و بازرسی مستمر و میدانی از دفاتر خدمات مسافرت هوایی و شرکت‌های هواپیمایی در سطح شهر تهران آغاز شد. بازرسی‌ها توسط تیم مشترک بازرسی دستگاه‌های نظارتی ازجمله سازمان تعزیرات حکومتی، سازمان حمایت، پلیس امنیت اقتصادی، سازمان صنعت و معدن و تجارت و همچنین سازمان هواپیمایی کشوری انجام گرفت. به گزارش سازمان هواپیمایی کشوری، وی تصریح کرد: هدف از تشکیل تیم مشترک بازرسی دستگاه‌های نظارتی، بررسی وضعیت بازار فروش بلیت هواپیما، گران‌فروشی احتمالی، وضعیت تقاضای بازار و رصد عملکرد شرکت‌های هواپیمایی در رسیدگی به امور مسافران و تاخیرات پروازی و برخورد با سایت‌های فروش یا دلالان مخل نظم در عرضه بلیت هواپیماست. سخنگوی سازمان هواپیمایی کشوری بیان کرد: در این راستا از دو شرکت خدمات مسافرتی مادر تخصصی تهیه و توزیع فروش بلیت هواپیما بازدید شد و ضمن استماع نظرات و دیدگاه‌های مدیران بازرگانی این شرکت‌ها، راهکارهای کاربردی لازم برای ایجاد نظم در فروش بلیت هواپیما با نرخ مصوب و جلوگیری از اختلال در بازار با افزایش غیرقانونی تا صدور ابلاغیه ستاد تنظیم بازار به آنان اعلام شد. رضوی با بیان اینکه بازرسی‌ها به‌صورت سرزده و نوبه‌ای از دفاتر مسافرتی و شرکت‌های هواپیمایی تا پایان تعطیلات نوروز ادامه خواهد داشت، گفت: مسافران و هموطنان می‌توانند، نقطه نظرات و شکایات خود در خصوص گران‌فروشی بلیت را از طریق مراجعه به سایت سازمان به آدرس caa.gov.ir در سامانه حقوق مسافر ثبت و پیگیری کنند.

سازمان هواپیمایی موافق افزایش نرخ بلیت است

در این راستا محمد محمدی‌بخش رئیس سازمان هواپیمایی کشوری درباره موضوع افزایش نرخ بلیت هواپیما توضیح داد: سازمان هواپیمایی از مرداد امسال درخواست افزایش نرخ بلیت هواپیما را به ستاد تنظیم بازار ارسال کرد و هر زمان که درخواست ما تصویب شود، اعمال نرخ‌های جدید نیز آغاز خواهد شد.

وی ادامه داد: افزایش نرخ بلیت حتی در شورای رقابت نیز موردبررسی قرارگرفته و اکنون در مرحله تأیید و تنفیذ آن از سوی ستاد تنظیم بازار است، بنابراین هرگونه افزایش نرخ خارج از مصوبه شورای عالی هواپیمایی که هنوز از ستاد تنظیم بازار ابلاغ‌شده، غیرقانونی است. اخیراً نیز با حکم مقام قضایی با ایرلاین‌های متخلف برخورد شد و ایرلاین‌ها موظف هستند اضافه دریافتی را به مسافران بازگردانند. البته به گواه رئیس انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی، هنوز این اتفاق از سوی شرکت‌های هواپیمایی رخ نداده است. معاون وزیر راه و شهرسازی همچنین درباره کاهش عمدی پروازها از سوی ایرلاین‌ها برای اعمال فشار جهت افزایش قیمت، گفت: کاهش عمدی پروازها از سوی ایرلاین‌ها واقعیت ندارد چون این کار به زیان آنهاست. باوجوداین به دلیل فصل زمستان مقداری از پروازهای داخلی کاهش‌یافته است. محمدی‌بخش خاطرنشان کرد: برخورد سلبی و حقوقی سازمان هواپیمایی با گران‌فروشی بلیت در شبکه توزیع وجود دارد، بااین‌حال وضعیت اقتصادی شرکت‌های هواپیمایی را نیز باید در نظر گرفت. البته برخی از پلتفرم‌های غیر مرتبط از دستور مقام قضایی سرپیچی داشتند که آن‌هم درحالی‌که بررسی و رصد است. رئیس سازمان هواپیمایی که امروز در حاشیه مراسم گرامیداشت سالروز ورود تاریخی امام خمینی (ره) به کشور که در پایانه یک فرودگاه بین‌المللی مهرآباد برگزار شد، سخن می‌گفت، همچنین با اشاره به افزایش تقاضای حمل بار هوایی، بیان کرد: درحال‌حاضر ۱۷۱ فروند هواپیمای فعال در کشور داریم و در یک سال گذشته ۱۱ فروند هواپیمای باری پهن‌پیکر وارد ناوگان کارگوی ایران شده است.

هزینه نشست‌وبرخاست پروازها

درعین‌حال یکی از انتقاداتی که شرکت‌ها از وضعیت موجود داشتند این بوده که آنها ملزم به پرداخت هزینه‌های فرودگاهی به‌صورت ارزی هستند درحالی‌که درآمدهایشان ریالی است. با افزایش نرخ ارز در یک سال گذشته، دخل‌وخرج شرکت‌ها نمی‌خواند و بیشترشان زیان‌ده شده‌اند. این در حالی است که حمیدرضا سیدی مدیرعامل شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران امروز درباره تقاضای شرکت‌های هواپیمایی برای کاهش هزینه‌های نشست‌وبرخاست که بر مبنای نرخ دلار دریافت می‌شود، اظهار کرد: قانون هزینه نشست‌وبرخاست را ارزی اعلام کرده، ولی ما معادل ریالی با نرخ ارز ETS از ایرلاین‌ها دریافت می‌کنیم. وی افزود: در راستای رونق صنعت حمل‌ونقل هوایی شرکت‌ها از تخفیف تعرفه‌های فرودگاهی طبق ماده ۶۳ قانون وصول درآمدهای عمومی دولت بهره‌مندند و این موجب می‌شود فعالیت شرکت‌های هواپیمایی رونق بگیرد و ما از هیچ کمکی دریغ نمی‌کنیم. همچنین در اعمال تعرفه‌های فرودگاهی، تاکنون به‌غیراز فرودگاه مهرآباد در همه فرودگاه‌ها تخفیفات تا ۶۰ درصدی به ایرلاین‌ها داده‌شده است.

مذاکره برای کاهش تعرفه‌های فرودگاهی

معاون وزیر راه و شهرسازی همچنین بدهی شرکت‌های هواپیمایی به شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران را ۲۵۰۰ میلیارد تومان اعلام کرد و گفت: متاسفانه ایرلاین‌ها بدهی سنگینی به دولت دارند و اغلب شرکت‌های هواپیمایی هم‌اکنون بدهی خود را به شرکت فرودگاه‌ها پرداخت نکرده‌اند و مذاکره برای کاهش تعرفه‌های فرودگاهی به بعد از پرداخت این بدهی موکول می‌شود. سیدی همچنین درباره توسعه هوانوردی عمومی در کشور گفت: هر شرکت یا فردی که بخواهد ایرتاکسی در کشور راه‌اندازی کند، شرکت فرودگاه‌ها همکاری می‌کند، زیرساخت‌ها دراین‌باره فراهم‌شده است و در راستای توسعه هوانوردی عمومی (ایرتاکسی) از تقاضاهای سرمایه‌گذاری در این حوزه استقبال می‌کنیم.

سخن پایانی

باوجود برخی مخالفت‌ها با افزایش نرخ بلیت هواپیما، به نظر می‌رسد علاوه بر ایرلاین‌ها، مسئولان دولتی حوزه هوایی هم با این موضوع موافق هستند و تنها مناقشه بر سر اجرایی شدن این تصمیم پس از ابلاغ آن از سوی ستاد تنظیم بازار است. به گزارش ایسنا، مناقشه درباره درخواست شرکت‌های هواپیمایی برای افزایش نرخ بلیت بالاگرفته است؛ ازیک‌طرف ایرلاین‌ها معتقدند بنا به آنچه در شورای عالی هواپیمایی تصویب‌شده، افزایش نرخ بلیت قانونی بوده و از طرف دیگر سازمان هواپیمایی کشوری اگرچه با افزایش نرخ موافق است، اما آن را ملزم به ابلاغ از سوی ستاد تنظیم بازار می‌داند. درعین‌حال درحالی‌که هفته گذشته برخی از ایرلاین‌ها با توجیه قانونی بودن، قیمت‌های بلیت را تا ۳۰ درصد افزایش دادند، با انتشار اخبار این موضوع، دادستانی به داستان ورود کرده و شرکت‌ها را ملزم کرد که قیمت‌ها را به قبل از افزایش برگردانده و وجه‌های اضافی دریافت‌شده را هم به مسافران بازگردانند.

نظرگاه

عبرت عراق

شهاب‌الدین حائری شیرازی: عراق یکی دو سالی پس از پایان جنگ ۸ ساله با ایران به کویت حمله کرد و این کشور نفت‌خیز را استان نوزدهم خود خواند. بعید است این حمله بدون دریافت چراغ سبز ضمنی قدرت‌های جهانی و یا فریب حاکمان عراق، توسط جاسوسان و به توهم انداختن آنها نسبت به کوتاه آمدن جامعه جهانی و غرب، انجام‌شده باشد که البته به‌زودی معلوم شد دامی بیش نبوده است.

این تجاوز به صدور دو قطعنامه شورای امنیت منجر شد که دومی خواهان قطع هرگونه تجارت با عراق می‌شد و ضرب‌الاجلی را برای بازگشت به مرزهای سابق قرار داده بود و پس‌ازآن حمله به عراق را مشروع تلقی می‌کرد.

پایان ضرب‌الاجل این فرصت را به آمریکا و بلوک غرب در کنار قشون چندملیتی از کشورهای مختلف دنیا داد تا برای مقابله با تجاوز عراق در منطقه حساس انرژی دنیا، با پشتیبانی مالی کشورهای حاشیه خلیج‌فارس خصوصاً عربستان وارد معرکه شوند و عراق را پس از موشک‌باران و بمباران پرحجم با نابودی زیرساخت‌های اقتصادی و تلفات سنگین شکست دهند.

شمار کشته‌های عراقی در این جنگ ۴ روزه ۲۵۰۰۰ نفر نظامی و یک‌صد هزار نفر از غیرنظامیان بود درحالی‌که تلفات مهاجمان تنها ۱۴۵ نفر از نیروهای امریکایی و ۱۰۰ نفر از نیروهای چندملیتی بود.

با پذیرش قطعنامه ۶۸۷ شورای امنیت که در ذیل فصل هفتم منشور به تصویب رسیده بود. از سوی عراق و عقب‌نشینی نیروهای عراقی که پایان رسمی بود بر جنگ، عراق علاوه بر پذیرش شرایط متعدد دیگر در قطعنامه برای آتش‌بس رسمی، تأسیس کمیسیون غرامت برای رسیدگی به دعاوی ناشی از حمله این کشور به کویت و پرداخت غرامات جنگ را نیز پذیرفت.

این‌گونه عراق که در اثر حمایت جهانی و ارسال انواع تسلیحات در طول دوره جنگ ۸ ساله با ایران، گفته می‌شد به یکی از قدرتمندترین کشورهای جهان ازنقطه‌نظر نظامی مبدل شده بود با تصمیم غلط صدام نابود شد.

عراق با حمله به کویت، این تفاهم جهانی را علیه خود پدید آورد که برای امنیت انرژی دنیا خطرناک است و دنیا پس‌ازاین جنگ، سخت‌ترین تحریم‌ها را بر این کشور تحمیل کرد تا پس از ۱۲ سال در حمله بعدی ساقط شود و عبرتی برای آیندگان بسازد.

بازگردیم به سخنان نسنجیده‌ای که این روزها متاسفانه زیاد شنیده می‌شود.

تنگه هرمز یک آبراه بین‌المللی است که انرژی دنیا از این مسیر عبور می‌کند و بستن آن، بسیار مخاطره‌آمیزتر از حمله عراق به کویت است برای جامعه جهانی و به سهولت اجماع جهانی را برای نابودی ایران و حاکمیت آن فراهم خواهد کرد.

کسانیکه دم از بستن این تنگه استراتژیک می‌زنند یا جاسوس‌اند و خودفروخته یا احمق.

والا اجماع جهانی و نابودی ایران پس‌ازاین واقعه، بدیهی‌تر از آن است که نیاز به استدلال داشته باشد. عجیب است که حاکمیت ایران اجازه بیان چنین مهملاتی را از جانب مقامات مسئول می‌دهد زیرا سخن گفتن از این مسئله نیز موضع ایران را در منطقه و دنیا غیرمنطقی و آتش‌افروزانه جلوه داده و بشدت جایگاه جهانی ما و دیپلماسی ایران را تخریب می‌کند.

منبع: مجمع فعالان اقتصادی

یادداشت

پیام‌های دوگانه واشنگتن به تهران

جلال خوش چهره
روزنامه‌نگار

امریکاییان با دست پس می‌زنند، با پا پیش می‌کشند. آنان از سویی در حال مدیریت اجماع گسترده‌ای هستند که اکنون علیه تهران شکل داده‌اند. از سوی دیگر، همچنان بر بازگشت به گفت‌وگوهای تعلیق شده اصرار دارند. بازی دوگانه واشنگتن می‌تواند دربردارنده نقشه راه هوشمندانه‌ای باشد که سرانجام آن، تسلیم تهران در برابر خواست‌هایی است که بسا متفاوت از نتایج قابل‌انتظار در گفت‌وگوهای گذشته است. پیش‌ازاین، هدف گفت‌وگوها که تا مرداد گذشته در وین دنبال می‌شد، جان‌بخشی دوباره به «برجام» بود. اما آیا می‌توان آنچه را که اکنون واشنگتن در حال مهندسی آن است در مفهومی از طراحی تازه برای یک نتیجه «برد-برد» تفسیر کرد؟ در این صورت، تهران چه ایده بدیلی را در آستین دارد؟

هدف نقشه راه جدید واشنگتن با همراهی متحدان اروپایی خود در تنگ کردن حلقه فشارهایشان، هل دادن تهران به شیب لغزنده از نفس افتادگی است. خواست‌های کنونی آنان از تهران تنها به برنامه هسته‌ای بر اساس توافق سال ۲۰۱۵ میلادی محدود نمی‌شود، بلکه حتی بیش ازآنچه دولت «دونالد ترامپ» در شروط شش‌گانه خود برای بازگشت به برجام به میان آورده بود را شامل می‌شود.

شروط دولت ترامپ، اصلاح بندهای زوال‌پذیر توافق‌نامه ۲۰۱۵؛ امکان بازرسی از تمامی سایت‌ها ازجمله سایت‌های نظامی؛ محدود کردن برنامه موشک‌های بالستیک؛ پایان‌بخشی به تهدیدهای سایبری؛ محدودسازی نقش سپاه پاسداران در منطقه و حل‌وفصل موضوعات مربوط به حقوق بشر در ایران بود.

در آن هنگام، تهران می‌توانست امیدوار باشد که یک‌جانبه‌گرایی ترامپ، به ظهور دوباره «دوگلیسم» و اندیشه استقلال‌خواهی اروپاییان از سیاست‌های واشنگتن بینجامد. در این بستر، فضای ممکن برای مقاومت همچنان باقی می‌ماند. اما از همان موقع و خاصه اکنون روشن شد که اروپاییان به این وضع قانع‌اند که همچنان نقش دستیار ارزنده را برای قدرت بزرگ‌تر؛ یعنی ایالات‌متحده امریکا بازی کنند. جنگ اوکراین و هم‌صدایی گریزناپذیر اروپاییان با سیاست‌های واشنگتن، مصداق این مدعاست. خواست‌های اروپاییان همانی است که در حال حاضر واشنگتن در یک بسته بزرگ‌تر مقابل تهران قرار داده است.

پیچیدگی نقشه راه واشنگتن، ممکن است بسیاری از ناظران را دچار ناتوانی و آشفتگی در درک و فهم ویژگی‌های شرایط جدید کند. دولت «جو بایدن» مسیری هدفمند را در قبال تهران دنبال می‌کند؛ همان‌گونه که درباره روسیه در جنگ اوکراین چنین کرده است. اروپاییان نیز در همراهی با این نقشه، بی کم‌وکاست مشارکت دارند. مواضع «جوزف بورل» کمیسر سیاست امور خارجی اتحادیه اروپا پس از قطعنامه اخیر پارلمان این اتحادیه در استراسبورگ را نمی‌توان به معنای انعطاف در قبال تهران تعبیر کرد؛ وقتی هدفمندی تصمیم‌های این اتحادیه را در سیاست گام‌به‌گام برای تنگ‌تر کردن حلقه فشارها در نظر آوریم.

واشنگتن در روزهای اخیر پیام‌های متعارضی را به تهران داده است. برگزاری بزرگ‌ترین مانور نظامی مشترک با اسراییل، سفر رئیس «سی‌آی‌ای» و مشاور امنیت ملی دولت بایدن و نیز معاون وزارت خزانه‌داری امریکا به منطقه برای دادن هشدار به ناقضان تحریم ایران و سرانجام سفر «آنتونی بلینگتون» وزیر امور خارجه امریکا به مصر و اسراییل، همراهی پیدا و پنهان با اقدام‌های ایذایی اسراییل در داخل مرزهای ایران و نیز بیرون از آن، اعلام همراهی معنوی با معترضان داخلی و یا حتی شاید پرخاشگری‌های اخیر جمهوری آذربایجان، بخشی از پیام‌های واشنگتن را شامل می‌شود. اما در هنگامه‌ای که چنین تصور می‌رود که واشنگتن و متحدان غربی و منطقه‌ای آن رفته‌رفته در پی فروپاشی حیات سیاسی - اقتصادی ایران گام برمی‌دارند، پیام‌های متعارض دیگری نیز به تهران داده می‌شود. بلینگتون به‌رغم ادبیات آمیخته با تهدید خود علیه تهران در مصر و اسراییل، همچنان خواستار ازسرگیری گفت‌وگوها با تهران است. «رابرت مالی» نماینده ویژه دولت بایدن در گفت‌وگوهای برجامی، از امید و لزوم بازگشت به میز مذاکرات می‌گوید. او در پاسخ به اصرار خبرنگارانی که خواستار اعلام مرگ برجام و پایان گفت‌وگوها با تهران هستند، می‌گوید که مأموریت او همچنان به قوت خود باقی است.

آیا نقشه راه دولت بایدن و متحدان اروپایی او ادامه سیاست چماق و هویج سابق با شکل و شمایل تازه است؟ یا هوشمندی در تعقیب سیاستی هدفمند که پیامد آن دو نتیجه احتمالی را در پی دارد: پایان دیپلماسی همراه با زیرکی از سرخود باز کردن مسئولیت بروز این وضع. یا ازنفس افتادن مقاومت تهران و قبول شرایطی که به برآورده کردن خواست‌های فزاینده غرب در نتیجه‌ای با حاصل جمع صفر بروز می‌کند. نباید از نظر دور داشت که در سیاست و عرصه قدرت، متر منابع با متر نتایج دلخواه، همیشه یک اندازه نمی‌شود. ازاین‌رو باید منتظر بود و دید که تهران در برخورد با شرایط پیچیده کنونی چه ایده بدیلی را در آستین دارد. پاسخ‌های دفعی و معمول، بیشتر به انفعال و سیاست «بنشین و ببین» نزدیک است تا داشتن ایده‌ای راهگشا و مؤثر در برون‌رفت از وضعی که بی‌گمان با گذشته‌های دور و نزدیک کم شباهت است. مهم این است که نقطه شروع ابتکارهای راهگشای تهران از کجا خواهد بود؛ داخل یا خارج؟

از فضای مجازی

وعده‌ها...!

یادداشت نسبتاً مفصلی نوشته بودم که مفهوم داستانک زیر از دفتر دوم مثنوی و توجه به بعضی وعده‌ها را توضیح بدهم. از همه نوشته‌ام گذشتم و با خود گفتم اگر کسی بفهمد همین چند بیت گویاست اگر کسی نفهمد یا نخواهد بفهمد این را هم نمی‌فهمد، پس همین بس:

آن غریبی خانه می‌جست از شتاب
دوستی بردش سوی خانه خراب
گفت او: این را اگر سقفی بدی
پهلوی من مر تو را مسکن بدی
هم عیال تو بیاسودی اگر
در میانه داشتی حجره دگر
گفت: آری پهلوی یاران به است
لیک جان، در اگر نتوان نشست
این همه عالم طلبکار خوشند
وز خوشِ تزویر اندر آتشند

محمدجعفر محمدزاده